

การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์
ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี

โดย

พลตรี จิรวิทย์ เดชจรัสศรี
รองเจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร
ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคล เรื่อง “การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี” ลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ ของ พลตรี จิรวินัย เดชจรัสศรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

พลโท

(ขจรฤทธิ์ นิลกำแหง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี
ลักษณะวิชา การเศรษฐกิจ
ผู้วิจัย พลตรี จีรวิทย์ เดชจรัสศรี **หลักสูตร** วปอ. **รุ่นที่** ๖๑

เนื่องจากสถานการณ์การเมืองระดับโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ความช่วยเหลือจากประเทศใหญ่ ๆ ที่เคยให้การสนับสนุนจำนวนมากลดน้อยลง แต่การเตรียมความพร้อมให้กับกองทัพของประเทศยังคงมีอยู่จึงส่งผลให้ต้องจัดสรรงบประมาณของประเทศจำนวนหนึ่งมาใช้ในกับอาวุธยุทธโปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งการพึ่งตนเองจึงมีความจำเป็น แม้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทยเพิ่งเกิดขึ้นไม่นาน แต่การเริ่มต้นการพัฒนาโดยมีการวางแผนและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนสามารถเป็นทางออกให้กับประเทศได้ในอนาคต

เป็นที่ทราบกันดีว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้น ๆ แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกลับกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ปรากฏชื่อในระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทย ในขณะที่หลาย ๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำ หรือ “First Tier” ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจร สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ส่วนกลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในชั้นที่ ๒ หรือ “Second Tier” ที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุดด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ หรือการเมือง ตัวอย่างประเทศในกลุ่มนี้ ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ อินเดีย บราซิล อาร์เจนตินา อิสราเอล ออสเตรเลีย สิงคโปร์ แคนาดา และแอฟริกาใต้ โดยภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของทั้งสองกลุ่มนี้ มีขนาดใหญ่สามารถนารายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นคงในลักษณะของการพึ่งพาตนเองได้อีกด้วย

สำหรับประเทศไทย จัดอยู่ในกลุ่มชั้นที่ ๓ หรือ “Third Tier” ซึ่งมีความสามารถที่จะผลิตยุทธโปกรณ์ได้เพียงบางส่วน เนื่องจากสภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีขีดความสามารถเพียงเพื่อการซ่อมบำรุง และสร้างอาวุธยุทธโปกรณ์บางประเภทสนับสนุนให้แก่กองทัพเท่านั้น หากพิจารณาจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีจำนวน ๔๘ โรงงาน โดยอยู่ในสังกัดของกองทัพบก ๒๑ โรงงาน กองทัพเรือ ๗ โรงงาน กองทัพอากาศ ๑๒ โรงงาน กองบัญชาการกองทัพไทย ๑ โรงงาน

และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ๘ โรงงาน นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาคเอกชนอีกประมาณ ๖๐ บริษัท ซึ่งส่วนมากเป็นบริษัทที่รับซ่อมแซม ปรับปรุง หรือผลิตยุทธโปกรณ์ทางทหารบางประเภท เช่น วัตถุระเบิด เชื้อปะทุ กระสุนปืน รถยนต์นั่งกันกระสุน ยานพาหนะช่วยรบ เสื้อเกราะป้องกันกระสุน แอมโมเนียมไนเตรต ไนโตรเซลลูโลส รวมถึง

อุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ส่วนมากยังไม่มีขีดความสามารถสูงพอที่จะส่งออกสินค้าหรือแข่งขันในตลาดสากลได้

สภากลาโหมได้พิจารณาแผนแม่บทการปฏิรูปการบริหารจัดการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ๒๕๕๘ - ๒๕๖๗ ระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ โดยเน้นความคล่องตัว ทันสมัย ปฏิบัติภารกิจที่มีความหลากหลายเพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีการปฏิรูปไปในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพ ทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงาน ตอบสนองเป้าหมายและวิสัยทัศน์ รวมถึงปรับโครงสร้าง ปรับโอนแปรสภาพ ยุบเลิก ปรับมาตรฐานและเพิ่มความสมบูรณ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถกองทัพให้ทัดเทียมในภูมิภาค

ตามแผนแม่บทดังกล่าวจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเราให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพในการป้องกันประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

นโยบายของกระทรวงกลาโหมที่ตั้งเป้าหมายของการใช้ผลงานวิจัยเพื่อทดแทนการนำเข้าเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ซึ่งกระทรวงกลาโหมได้ตั้งเป้าหมายการทดแทนการนำเข้าในระยะยาว (หลัง พ.ศ. ๒๕๗๐) ไว้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณประจำปีสำหรับการจัดหายุทธโปกรณ์ของกระทรวงกลาโหม เมื่อพิจารณาข้อมูลย้อนหลังในห้วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ที่ใช้งบประมาณดังกล่าวประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (รวมการจัดหาทั้งจากภายในและต่างประเทศ) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่าจะสามารถทดแทนการนำเข้าได้ที่ระดับเฉลี่ย ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐

แต่นั้นไม่ได้หมายความว่าไม่มีปัญหาท้าทายแต่อย่างใดทั้งสิ้น ความท้าทายใหญ่หลวงที่สุดซึ่งยังคงไม่มีคำตอบคือ ประเทศไทยเราจะจริงจังในการพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหารมากมาแค่ไหน ระบบการวิจัยและพัฒนาเท่าที่ประเทศไทยมีอยู่สามารถรองรับการ “ต่อยอด” จากพัฒนาการได้มากน้อยเพียงใดการถ่ายโอนเทคโนโลยี หรือแม้แต่กระทั่งการลอกเลียนเทคโนโลยีสามารถนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมในหลายๆ ประเทศได้ อย่างที่เห็นกันอยู่ชัดเจนแต่นั้นหมายถึงประเทศดังกล่าวต้องมีความพร้อม ต้องให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้ได้

ข

ต่อเนื่องในระยะยาว โดยที่สุุดแล้ว ภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมมือกันเสริมสร้างความแข็งแกร่ง ทั้งภายในและภายนอก ผลักดันให้ระบบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความมั่นคง มีความตื่นตัว และมีมาตรฐานและทิศทางในแนวทางเดียวกัน การที่จะต้องสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่ง นโยบายที่เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในด้านการดำเนินธุรกิจของอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศตั้งแต่การบริหารจัดการ การตลาด ระบบโลจิสติกส์ ฯลฯ ผู้วิจัยได้ติดตามการพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เกิดขึ้นมาโดยลำดับ จึงต้องการที่จะทำการศึกษาวิจัยในประเด็นที่ เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ในหลักการของการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนที่นำทางการพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม เพื่อแสวงหาและนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการ ผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ไปสู่เชิงพาณิชย์ทั้งทางทหารและเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างจริงจังต่อไป

Abstract

Title COMMERCIAL ARMAMENT PRODUCTION FOR NATIONAL'S STRATEGIC FRAMEWORK IN THE NEXT 20 YEARS

Field Economics

Name Major General Jiravit DateJaratsri **Course** NDC **Class** 61

The significant change of political situation in the today's world has impact which small countries were helped from big and powerful countries that had previously provided and support for ammunition resources. However, military force has to have the level of readiness in place. Therefore, the cost of operating in military continue rising, making more difficult to allocate a certain amount of the country's budget to support various equipment which self-reliance is necessary. Although, the Thai defense industry only has played role in this field not long ago. However, well beginning of development with a clear plan and direction can lead to great practice solution for the country in the future.

The defense industry has great role to national economic growth. It appears that countries around the world are focusing on this industry and this industry grows rapidly, driven by their government's perception of external threats while this industry is much smaller in Thailand. It also emerges that, "First Tier" countries like United States, Russia, China and countries in Western Europe. Their government's attentions mostly focus on managing defense industry. As it able to develop armaments and complex systems that is fully functional with high technological skills. At the same time, many countries like South Korea, India, Brazil, Argentina, Israel, Australia, Canada and South Africa have been divided at "Second Tier" which still have high ability to develop munitions production and still has huge impact to national economic growth where self-sufficiency is to be maintained. However, the success of the drive is limited by budget and internal politics etc.,

Thailand is categorized into "Third Tier" country, which industry is capable of producing most military requirement, some components and mostly maintenance

critical parts that support military needed. There are 48 armament manufacturing under operation of Thailand's Ministry of Defense which are divided into 4 groups including, 21 manufacturing under army, 7 manufacturing under navy, 12 manufacturing under air force, 1 under Royal Thai armed force. and 8 manufacturing under The Permanent Secretary for Defense. Private sector has 60 manufacturers in Thailand are able to maintenance, adjust some parts and capable to produce such as explosive, eruption, bullet, armor vehicles, bullet proof vest, Ammonium Nitrate, Nitrocellulose and Shipbuilder which these companies do not have enough capability to export or compete internationally.

The transformation of the organizational structure of the Defense Ministry was presented following 10 years from 2015-2024 national strategic which focus on flexibility and modern. Focus on a variety of commissions that the Ministry of Defense has reformed in the same way. Unity both thought and practice by focusing on the outcome of operations meets the goals and vision. Therefore, including restructuring abolishes standards and increases integrity to increase the capacity of the army to equalize in the region.

According to the national framework, Thailand defense industry shall be targeted primarily in order to strengthen and self-reliance is to be maintained. It also needs to enhance the capabilities of army in national defense for national security, economic, political and civilian.

Ministry of Defense's policy aims to use research overcome to improve armaments industry in replace armaments imported from outside the country along with the 20 years national policy which aim to build armament international strategic trade more competitive. It is suggested that the Ministry of Defense has set a target for long-term import substitution (after 2027), about a 20 percent of the annual budget for the procurement of military equipment. The previous report has shown that data during the 2013-2017, expensed of approximately 50,000 million baht or about 1,000 million baht per year (Including both domestic and international procurement), accounting for 0.07 percent of total gross domestic product (GDP) in 2017. It can be seen that it can replace imports at an average level of 2,000 million baht per year or equivalent to a percentage 0.014 of 2017 GDP.

Nevertheless, there is still major challenge for defense industry in Thailand. A number of important policy and guidelines, which influence on the direction of the industry, were agreed in the management level. However, the research and technology development are the keys fundamental which shall be first targeted. Although technology imitated or transferred shall be done as such other successful countries. It appears that the industrial strong cooperation which requires government and private sector involvement could have encouraged the industry to reach internationally competitive standards. The strategic could confer operational in military and private agencies to exchange their solutions, technological and market operation as well as logistics solution. It will benefit industry in long term development. Additional, the initial obligation for researcher is to focus on 20 years national strategic within areas of defense technological development which the result shall be carried out successfully and for fundamental platform of Thailand's defense industry shall be brought into world competitiveness.

คำนำ

การศึกษากรณี การผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี สืบเนื่องมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ ๓ จนถึงปัจจุบัน ได้มุ่งเน้นในการเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนให้สามารถสนับสนุนกิจการของภาครัฐให้มากขึ้นตามลำดับ และภายหลังจากเกิดภาวะวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ ก็ยิ่งทวีความจำเป็นมากขึ้นในเรื่องความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร

การดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทย ในปัจจุบันมีการดำเนินการโดย กระทรวงกลาโหมเป็นหลัก โดยมีโรงงานผลิตของตงส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นการส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาดำเนินการ แล้วอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของ กระทรวงกลาโหม ภายใต้ พ.ร.บ. โรงงานผลิตอาวุธเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และการดำเนินการภายใต้โครงสร้างระบบงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการนโยบายที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน คณะกรรมการที่ ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน และคณะทำงานอีก ๓ คณะ ที่ รองปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นประธาน ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวก็นำไปสู่การพัฒนาด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ระดับหนึ่ง แต่ก็ยังเกิดปัญหา อุปสรรค ขัดขวาง จึงเป็นจุดสนใจที่ต้องการทราบถึงการผลิตอาวุธยุทธโปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี ที่เหมาะสมที่จะช่วยผลักดันให้ภาคเอกชนสามารถเป็นฐานการผลิต ด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กับกระทรวงกลาโหมได้อย่าง ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงในอนาคต ว่าเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน ประเทศไทยจะสามารถดำรงขีดความสามารถในการป้องกันประเทศได้ด้วยตนเอง และสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศสืบไป

ผู้วิจัยมุ่งหวังให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นประโยชน์ในการสนับสนุนให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เกิดความสนใจและมีแนวทางที่จะร่วมมือกันอย่างจริงจังในการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อผลิตผลิตภัณฑ์ อาวุธ ยุทธโปกรณ์ ด้วยขีดความสามารถของตนเองตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้กองทัพไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดในการจัดทำเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ ผู้วิจัยขออภัยขอรับข้อวิจารณ์ และขอแนะนำไว้ด้วยความขอบคุณยิ่ง

พลตรี

(จิรวินัย เดชจรัสศรี)

นักศึกษาวิทยาลัยการป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
คำนำ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตของการวิจัย	๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๖
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
คำจำกัดความ	๗
บทที่ ๒ แนวความคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๙
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๑๑
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๑๑
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑๒
นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม	๑๒
ยุทธศาสตร์การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	
กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๗๙	๑๒
แผนที่นำทาง Roadmapการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม	๑๓
แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย	๑๔
รูปแบบโครงสร้างกิจการอุตสาหกรรมของภาคเอกชน	๑๕
รูปแบบโครงสร้างกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ	๑๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๒

กรอบความคิดของการวิจัย	๒๖
สรุป	๒๗
บทที่ ๓ กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย	๒๘
ส่วนนำของบท	๒๘
บทบาทกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม	๒๘
บทบาทและโครงสร้างองค์กรรับผิดชอบหลัก	๓๑
กระบวนการกำหนดแนวทางปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๓๘
เปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยกับต่างประเทศ	๓๘
สรุป	๔๔
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๖
บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบันกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๔๖
ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน	๔๗
แนวคิดในการแก้ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย	
ให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและ	
ต่างประเทศ	๔๘
กฎหมายและระเบียบในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม	
ป้องกันประเทศ และควรมีวิธีแก้ไขอย่างไร	๔๙
แนวโน้มและทิศทางในอนาคตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของโลก	๕๑
ประเทศคู่แข่งในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๕๒
ปัจจัยหลักที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย	๕๒
สรุป	๕๕
บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ	๕๗
สรุป	๕๗
ข้อเสนอแนะ	๖๒
บรรณานุกรม	๖๕
ภาคผนวก	๖๖

ผนวก ก รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์	๖๗
ผนวก ขแบบการสัมภาษณ์	๖๘
ประวัติย่อผู้วิจัย	๖๙

ญ

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

๓ - ๑	เปรียบเทียบรูปแบบโครงสร้างของไทยและต่างประเทศ	๔๒
๓ - ๒	ปัจจัยความสำเร็จ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของต่างประเทศ	๔๓

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่

๒ - ๑	วงจรการผลิต	๒๔
๒ - ๒	วงรอบการดำเนินการของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	๒๕
๒ - ๓	กรอบแนวคิดของการวิจัย	๒๖
๓ - ๑	ผังการจัดกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย	๓๐
๓ - ๒	ผังการจัดศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร	๓๒
๓ - ๓	กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย	๓๘

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสถานการณ์การเมืองระดับโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ความช่วยเหลือจากประเทศใหญ่ ๆ ที่เคยให้การสนับสนุนจำนวนมากลดน้อยลง แต่การเตรียมความพร้อมให้กับกองทัพของประเทศยังคงมีอยู่จึงส่งผลให้ต้องจัดสรรงบประมาณของประเทศจำนวนหนึ่งมาใช้ในกับอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งการพึ่งตนเองจึงมีความจำเป็น แม้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทยเพิ่งเกิดขึ้นไม่นาน แต่การเริ่มต้นการพัฒนาโดยมีการวางแผนและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนสามารถเป็นทางออกให้กับประเทศได้ในอนาคต

เป็นที่ทราบกันดีว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้น ๆ แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกลับกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ปรากฏชื่อในระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทย ในขณะที่หลาย ๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำ หรือ “First Tier” ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจรสามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ส่วนกลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในชั้นที่ ๒ หรือ “Second Tier” ที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุดด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ หรือการเมือง ตัวอย่างประเทศในกลุ่มนี้ ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ อินเดีย บราซิล อาร์เจนตินา อิสราเอล ออสเตรเลีย สิงคโปร์ แคนาดา และแอฟริกาใต้ โดยภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของทั้งสองกลุ่มนี้ มีขนาดใหญ่สามารถนำรายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นคงในลักษณะของการพึ่งพาตนเองได้อีกด้วย

สำหรับประเทศไทย จัดอยู่ในกลุ่มชั้นที่ ๓ หรือ “Third Tier” ซึ่งมีความสามารถที่จะผลิตยุทโธปกรณ์ได้เพียงบางส่วน เนื่องจากสถานภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีขีดความสามารถเพียงเพื่อการซ่อมบำรุง และสร้างอาวุธยุทโธปกรณ์บางประเภทสนับสนุนให้แก่กองทัพเท่านั้น หากพิจารณาจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในสังกัด กระทรวงกลาโหม ซึ่งมีจำนวน ๔๘ โรงงาน โดยอยู่ในสังกัดของ กองทัพบก ๒๑ โรงงาน กองทัพเรือ ๗ โรงงาน

กองทัพอากาศ ๑๒ โรงงาน กองบัญชาการกองทัพไทย ๑ โรงงาน และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ๘ โรงงาน นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาคเอกชนอีกประมาณ ๖๐ บริษัท ซึ่งส่วนมากเป็นบริษัทที่รับซ่อมแซม ปรับปรุง หรือผลิตยุทธโปกรณ์ทางทหารบางประเภท เช่น วัตถุระเบิด เชื้อปะทะ กระสุนปืน รถยนต์นั่งกันกระสุน ยานพาหนะช่วยรบ เสื้อเกราะป้องกันกระสุน แอมโมเนียมไนเตรต

ไนโตรเซลลูโลส รวมถึงอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ส่วนมากยังไม่มีขีดความสามารถสูงพอที่จะส่งออกสินค้า หรือแข่งขันในตลาดสากลได้

สภากลาโหมได้พิจารณาแผนแม่บทการปฏิรูปการบริหารจัดการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ๒๕๕๘-๒๕๖๗ ระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ โดยเน้นความคล่องตัว ทันสมัย ปฏิบัติภารกิจที่มีความหลากหลายเพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีการปฏิรูปไปในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพ ทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงาน ตอบสนองเป้าหมายและวิสัยทัศน์ รวมถึงปรับโครงสร้าง ปรับโอนแปรสภาพ ยุบเลิก ปรับมาตรฐานและเพิ่มความสมบูรณ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถกองทัพให้ทัดเทียมในภูมิภาค

ส่วนหนึ่งของแผนแม่บทคือการพัฒนาศักยภาพกองทัพเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนาระบบกำลังสำรอง อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การวิจัยพัฒนายุทธโศปกรณ์

ตามแผนแม่บทดังกล่าวจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเราให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพในการป้องกันประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

การนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนา มาสร้างเทคโนโลยีทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จึงมีความสำคัญ โดยจะต้องมีการพัฒนาทั้งบุคลากรและองค์ความรู้ควบคู่กันไป ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านงบประมาณและเครื่องมือต่าง ๆ แต่เมื่อเทียบกับการนำเข้าจากต่างประเทศโดยไม่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตทำให้ประเทศไทยยังต้องพึ่งต่างประเทศ ซึ่งประโยชน์จากการพัฒนาความรู้หรือการวิจัยพัฒนาในประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งตัวเองได้นั้นย่อมมีประโยชน์มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการผลิตภายในประเทศมีส่วนช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศ และหากทำมีระบบการผลิตที่ดีจะทำให้สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้ นอกจากนี้ การใช้อาวุธยุทธโศปกรณ์และการบริการซ่อมบำรุงจากผู้ผลิตภายในประเทศจะทำให้ค่าใช้จ่ายถูกลง อีกทั้งโรงงานของเหล่าทัพจะได้รับการส่งเสริมเพื่อผลิตสำหรับภารกิจในสวนราชการได้ ทั้งนี้ หากสามารถปรับปรุงคุณภาพและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ให้สามารถใช้ร่วมกันกับภาคพลเรือนได้ (Dual Use) ก็จะทำให้หน่วยงานต่าง ๆ หรือภาคพลเรือนสามารถจัดหาผลิตภัณฑ์ได้ในต้นทุนที่ถูกกว่าการนำเข้า ในส่วนของภาคการผลิตของเอกชนที่อาจได้รับการสนับสนุนจนทำให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินกิจการจะสามารถจำหน่ายและส่งออกผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้

นโยบายของกระทรวงกลาโหมที่ตั้งเป้าหมายของการใช้ผลงานวิจัยเพื่อทดแทนการนำเข้าเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ซึ่งกระทรวงกลาโหมได้ตั้งเป้าหมายการทดแทนการนำเข้าในระยะยาว (หลัง พ.ศ. ๒๕๗๐) ไว้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณประจำปีสำหรับการจัดหายุทโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหม เมื่อพิจารณาข้อมูลย้อนหลังในห้วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ที่ใช้งบประมาณดังกล่าวประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (รวมการจัดหาทั้งจากภายในและต่างประเทศ) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่าจะสามารถทดแทนการนำเข้าได้ที่ระดับเฉลี่ย ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐

เมื่อพิจารณาจากความสอดคล้องกับเป้าหมายทดแทนการนำเข้าที่ระดับเฉลี่ย ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ทำให้ประเทศลดการขาดดุลทางการค้าลงเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปีเช่นกัน อีกทั้งจำนวนเงินดังกล่าวจะนำมาใช้จ่ายภายในประเทศ เมื่อพิจารณาจากการใช้จ่ายผ่านระบบธนาคาร จะทำให้เกิดการสร้างเงินฝากของระบบธนาคาร คิดเป็นมูลค่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (อัตราการสำรองเงินฝากร้อยละ ๒๐) ซึ่งการดำเนินการในระยะแรกจะเป็นการผลิตเพื่อใช้ในราชการยังมีได้เป็นการดำเนินการเพื่อแสวงหารายได้เป็นหลัก อาจประเมินเป็นรายได้หรือกำไรในอัตราที่ยังค่อนข้างต่ำ เพื่อให้หน่วยงานหรือภาคเอกชนที่เป็นผู้ผลิตสามารถดำรงสภาพหรือดำเนินกิจกรรมต่อไปได้โดยไม่ขาดทุน ทั้งนี้ ในระยะสุดท้ายตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (หลัง พ.ศ. ๒๕๗๐) ที่จะส่งเสริมความเข้มแข็งให้ภาคเอกชน โดยการส่งผ่านหรือถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ภาคเอกชนรับไปดำเนินการทั้งหมดนั้น รายได้หรือกำไรที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะตกไปอยู่ที่ภาคเอกชนที่รับดำเนินการ ซึ่งการประมาณการรายได้หรือกำไรเพื่อให้ภาคเอกชนสามารถดำเนินการได้นั้นอยู่ที่ร้อยละ ๕๐ ของมูลค่าการทดแทนการนำเข้า หรือประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๐๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ รัฐจะไม่ขาดรายได้จากการนำเข้ายุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ เนื่องจากที่ผ่านมา เหล่าทัพสามารถขอยกเว้นอากรขาเข้าของยุทโธปกรณ์ที่จัดหาจากต่างประเทศอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตาม หากมีการใช้สิทธิในการยกเว้นภาษีอากรนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์สำหรับการวิจัยแล้ว อาจทำให้รัฐขาดรายได้จากการเก็บอากรขาเข้าจากต่างประเทศ เมื่อพิจารณาตามพิกัดอัตราอากรขาเข้า ซึ่งอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๐ นั้น

อาจประเมินได้ว่าวัตถุดิบ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่สถาบันเทคโนโลยีมีความจำเป็นในการนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนานั้นมีมูลค่าไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาทต่อปี (ราคารวมภาษีนำเข้าแล้ว) ซึ่งคิดเป็นการเสียอากรขาเข้าเฉลี่ยสูงสุดปีละประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๐.๐๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ ซึ่งการสร้างรายได้และการจ้างงานภายในประเทศ เกิดจากภาคธุรกิจที่ดำเนินอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่จะมีรายได้ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือประมาณร้อยละ ๐.๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และหากสามารถส่งออกได้ รายได้ของประเทศจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศก็จะมากยิ่งขึ้น ในส่วนนี้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศต่อไป ข้อดีที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือจะเกิดการจ้างงานภายในประเทศ ซึ่งเป็นแรงงานฝีมือรายได้สูง ทางภาครัฐก็จะได้ภาษีจากการเก็บภาษีบุคคลธรรมดาด้วย

แผนแม่บทการปฏิรูปการบริหารจัดการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ๒๕๕๘-๒๕๖๗ ระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ โดยเน้นความคล่องตัว ทันสมัย ปฏิบัติภารกิจที่มีความหลากหลายเพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีการปฏิรูปไปในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพ ทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ โดยเน้นผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน ตอบสนอง เป้าหมายและวิสัยทัศน์ รวมถึงปรับโครงสร้าง ปรับโอนแปรสภาพ ยุบเลิก ปรับมาตรฐานและเพิ่มความสมบูรณ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถกองทัพให้ทัดเทียมในภูมิภาค ส่วนหนึ่งของแผนแม่บทคือ การพัฒนาศักยภาพกองทัพเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนาระบบกำลังสำรอง อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การวิจัยพัฒนายุทธโศปกรณ์ตามแผนแม่บทดังกล่าวจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเราให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพในการป้องกันประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม การเตรียมความพร้อมด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพและการเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง จึงเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการวางแผนวิจัยพัฒนา การบริหารจัดการงบประมาณต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถสนองตอบความต้องการของเหล่าทัพในอนาคต รวมถึงช่วยให้ประเทศไทยประหยัดงบประมาณในการซื้ออาวุธยุทธโศปกรณ์จากต่างประเทศได้ หากผู้ประกอบการไทยมีขีดความสามารถผลิตสินค้าด้านนี้ อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ การสร้างความเข้มแข็งให้กับกองทัพไทย ด้วยการใช่วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยค้นคว้า การประสานร่วมมือกับหน่วยงานในทุกภาคส่วน ให้เกิด

พลังร่วม สร้างสรรค์โครงการอาวุธยุทธโธปกรณ์ต้นแบบต่างๆ เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ เพิ่มการพึ่งพาตนเอง และเป็นการเสริมเชื้อเพลิงใหม่ๆ ให้กับเหล่าทัพไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคดิจิทัล เช่นทุกวันนี้รูปแบบการสงครามมีความเปลี่ยนแปลงไปจากสงครามในอดีตเป็นอย่างมาก การนำเทคโนโลยีต่างๆ มาบูรณาการเพื่อใช้ในการสงครามจึงทวีความจำเป็นมากยิ่งขึ้น เนื่องจากระบบราชการที่มีอยู่ ทำให้งานวิจัยที่มีในเหล่าทัพต่าง ๆ ขาดความต่อเนื่อง บุคลากรที่ทำงานวิจัย มีการโยกย้ายเพื่อไปรับตำแหน่งที่สูงขึ้นส่งผลให้ความรู้ความชำนาญที่มีอยู่หายไป จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานวิจัยที่มีนักวิจัยทำงานแบบเต็มเวลา โดยเป็นการรวมผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทั้งจากภาคทหาร เอกชน ที่มีความรักในการวิจัยมาทำงานร่วมกัน ประเด็นที่สอง คือ งานวิจัยที่เคยมีอยู่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วย ส่งผลให้งานไม่บรรลุผลตามที่คาดหวัง และใช้เงินลงทุนสูง ความซ้ำซ้อนเช่นนี้ทำให้งานวิจัยด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เดินหน้าได้ช้า ประกอบกับระบบระเบียบทางราชการในการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีกระบวนการยาวนาน ทำให้เกิดความล่าช้าของโครงการต่างๆ และเรื่องคุณภาพมาตรฐาน ที่เมื่อมีการทำวิจัยพัฒนาได้ต้นแบบแล้วยังไม่สามารถนำไปใช้งานได้จริง เพราะยังไม่ได้มาตรฐานตามที่ราชการกำหนด ส่งผลให้หลายงานวิจัยยังคงอยู่บนหิ้งไม่ได้นำมาใช้งาน หรือนำมาผลิตจริง แม้งบประมาณการวิจัยของกระทรวงกลาโหมจะยังมีจำนวนไม่มาก คิดเป็นเพียงประมาณร้อยละ ๐.๑ ของงบประมาณของกระทรวง แต่การตั้งเป้าหมายการวิจัยและบริหารจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานที่วางไว้ ก็ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูลของรอยเตอร์ รายงานว่า ประเทศไทยเป็น “ลูกค้ำ” อาวุธจากจีนรายใหญ่มากขึ้นเรื่อย ๆ หลังจากการรัฐประหารเมื่อปี ๒๐๑๔ ที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น เมื่อปี ๒๐๑๕ ประเทศไทยจัดซื้อรถถัง ๔๙ คัน กับยานยนต์หุ้มเกราะอีก ๓๔ คันจากจีน รวมมูลค่าแล้วสูงกว่า ๓๒๐ ล้านดอลลาร์ ซึ่งไม่ถือว่าสูงมากเกินไป แต่ก็สูงกว่าการจัดซื้อจากประเทศอื่น ๆ มากทีเดียว ปีนี้การจัดซื้ออาวุธยุทธโธปกรณ์จากจีนขยับสูงขึ้นไปอีก คราวนี้เป็นเรือดำน้ำ ๓ ลำ ของกองทัพเรือ ที่ทำสถิติเป็นการจัดซื้อจากจีนที่มีมูลค่าสูงสุด รวมแล้วกว่า ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ ต่อมาทางประเทศไทยมีนโยบายเปลี่ยนการจัดซื้อเป็นการ “ร่วมทุน” โดยมอบหมายให้ดีทีโอจัดตั้งบริษัทร่วมทุนเพื่อผลิตอาวุธในเชิงพาณิชย์ขึ้น โดยมีหลักการพื้นฐานของกิจการร่วมทุน ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นนี้ว่า “ผลผลิตที่ได้จะมุ่งเน้นเพื่อการใช้งานภายในประเทศทั้งหมด” แต่ในเวลาเดียวกัน ในอนาคตก็อาจเป็น “โรงงาน” เพื่อการ “ประกอบ” และ “ซ่อมบำรุง” อาวุธทำนองเดียวกัน เป็นการให้บริการสำหรับประเทศอื่นๆ

“ในภูมิภาคอาเซียน” ทั้งหมด การผลิตอาวุธ ยุทโธปกรณ์ ขึ้นใช้เองก็ดี หรือให้บริการในเชิงพาณิชย์ก็ดี คือการขยับก้าวไปข้างหน้าอีกระดับหนึ่งสู่ความเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหาย ในทางตรงกันข้ามกลับแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการพึ่งพาตัวเองมากขึ้นทางด้านการทหารและความมั่นคง ซึ่งยิ่งทำได้มากเท่าใด ยิ่งดีเท่านั้น หากทำประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ ก็ถือเป็น “กำไร” ในอีกทางหนึ่ง

แต่นั้นไม่ได้หมายความว่าไม่มีปัญหาท้าทายแต่อย่างใดทั้งสิ้น ความท้าทายใหญ่หลวงที่สุดซึ่งยังคงไม่มีคำตอบคือ ประเทศไทยเราจะจริงจังในการพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหารมากมาแค่ไหน ระบบการวิจัยและพัฒนาเท่าที่ประเทศไทยมีอยู่สามารถรองรับการ “ต่อยอด” จากพัฒนาการได้มากน้อยเพียงใดการถ่ายโอนเทคโนโลยี หรือแม้แต่กระทั่งการลอกเลียนเทคโนโลยี สามารถนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมในหลายๆ ประเทศได้ อย่างที่เห็นกันอยู่ชัดเจนแต่นั้นหมายถึงประเทศดังกล่าวต้องมีความพร้อม ต้องให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้ได้ต่อเนื่องในระยะยาว โดยที่สุดแล้ว ภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมมือกันเสริมสร้างความแข็งแกร่งทั้งภายในและภายนอก ผลักดันให้ระบบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความมั่นคง มีความตื่นตัวและมีมาตรฐานและทิศทางในแนวทางเดียวกัน การที่จะต้องสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่ง นโยบายที่เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้ **ตลอดจน** **ความรู้ความเข้าใจ**ในด้านการดำเนินธุรกิจของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศตั้งแต่การบริหารจัดการ การตลาด ระบบโลจิสติกส์ ฯลฯ ผู้วิจัยได้ติดตามการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เกิดขึ้นมาโดยลำดับ จึงต้องการที่จะทำการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ในหลักการของการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนที่นำทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม เพื่อแสวงหาและนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ไปสู่เชิงพาณิชย์ทั้งทางทหารและเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างจริงจังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ที่ผ่านมาจนถึงสภาวะปัจจุบัน และแผนที่นำทาง Roadmap การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่จะสนับสนุน ปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการผลิตยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ กับประเทศไทยในเชิงพาณิชย์

๓. เพื่อเสนอแนวทางการสนับสนุนภาครัฐและเอกชนของไทย ให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการรับรองมาตรฐานสากล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา “ การผลิตยุทโธปกรณ์เพื่อการพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี ” ในงานวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

๑. ขอบเขตของเนื้อหาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทยและอุตสาหกรรมประเทศในต่างประเทศ

๒. ขอบเขตประชากร สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

๓. ขอบเขตเวลา กำหนดห้วงระยะเวลาการศึกษาดังนี้

- ระยะเวลาวิจัย ตั้งแต่ พ.ย. ๒๕๖๑ - พ.ค. ๒๕๖๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ข้อมูล เพื่อศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในประเด็นปัญหาในแนวทางการผลิตยุทโธปกรณ์เพื่อการพาณิชย์โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ปฐมภูมิ (primary literature) ได้แก่ การศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการเจาะลึกในแนวความคิด และหลักในการปฏิบัติ

๑.๒ ทติภูมิ (secondary literature) ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น กฎหมาย พระราชบัญญัติ ยุทธศาสตร์การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ และแผนที่นำทาง Roadmap บทความ และการกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ความชัดเจน และแปลงไปสู่การปฏิบัติได้จริง

๒. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความมั่นคง จำนวน ๑๐ ท่าน และบริษัทผู้ประกอบการภาคเอกชน เด่นๆ จำนวน ๑๐ บริษัท

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล ปฐมภูมิ และทุติยภูมิที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ เนื้อหา เพื่อหาสาเหตุและการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปผลเป็นกรอบแนวความคิด และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผลของการวิจัยทำให้สามารถหาแนวทาง แก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนให้ ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพิ่มมากขึ้นและได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. ทำให้ทราบว่ายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ที่ผ่านมา จนถึงสภาวะปัจจุบัน การพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม มีปัจจัยที่จะสนับสนุน ปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรค ที่เกี่ยวข้องในการผลิตยุทธโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ ในรูปแบบฐานการผลิตให้กับภาครัฐอย่างไร

๒. ทำให้ทราบแนวทางการปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาให้ภาคเอกชน เป็นฐานการผลิต ด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓. ทำให้ทราบแนวทางส่งเสริมให้ภาคเอกชน เป็นฐานการผลิตด้านกิจการอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ เพื่อสามารถดำเนินธุรกิจได้พร้อมกับสามารถไปสู่การแข่งขันในระดับมาตรฐานสากลได้

คำจำกัดความ

เทคโนโลยีป้องกันประเทศ	หมายถึง วิทยาการในการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่หลากหลายแขนงมา ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการป้องกันประเทศและด้าน การทหารอื่นๆ รวมถึงการประยุกต์ใช้ประโยชน์แก่ประเทศ เป็นส่วนรวม
การวิจัย	หมายถึง การศึกษาค้นคว้าที่มุ่งจะนำไปปรับปรุงผลิตภัณฑ์หรือ กรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรมและบริการ หรือกิจกรรม เกี่ยวข้อง ทั้งทางด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศและด้าน ความมั่นคง รวมทั้งการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำมาซึ่งผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือกรรมวิธีการผลิตใหม่ ตลอดจนบริการหรือกิจกรรมใหม่ โดยรวมถึงการเผยแพร่และพัฒนาผลของการศึกษาค้นคว้า จนถึงขั้นการผลิตเชิงธุรกิจ

การพัฒนา	หมายถึง การดำเนินกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนความรู้และความสามารถทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อยกระดับความสามารถทางการผลิตและการบริการตลอดจนระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยรวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการรับและถ่ายทอดเทคโนโลยีป้องกันประเทศทั้งภายในประเทศและจากต่างประเทศเพื่อการพัฒนา ประเทศในทุกด้าน
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ	หมายถึง กิจกรรมที่ใช้ทุน แรงงาน และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เพื่อผลิต จำหน่าย ส่งออก ประกอบรวม ปรับปรุง ซ่อมสร้าง เปลี่ยนลักษณะ แปรสภาพ หรือจัดให้มีบริการเกี่ยวกับกิจการป้องกันประเทศ

บทที่ ๒

แนวความคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

จากการปฏิบัติการรบในอดีต ปัญหาสำคัญของกองทัพไทยในการปฏิบัติการก็คือการขาดแคลนอาวุธยุทธโปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ซึ่งมีความจำเป็นสูงสุดในการรบ ดังเช่นกรณี ร.ศ.๑๑๒ ซึ่งประเทศไทยต้องยินยอมเสียดินแดนฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง พร้อมทั้งเสียอธิปไตยเหนือพื้นที่จังหวัดจันทบุรีและจังหวัดตราดให้แก่ประเทศฝรั่งเศสเป็นเวลาถึง ๒ ปี เกิดขึ้นเนื่องจากกองทัพไทยขาดแคลนทุนระเบิดในการป้องกันอ่าวไทยจากการโจมตีของหมู่เรือฝรั่งเศส ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะทราบว่าการเดินทางมาของหมู่เรือนี้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขณะนั้นกองทัพสามารถผลิตได้เพียงเปลือกทุระเบิด ซึ่งเป็นเหล็กเหนียว แต่ขาดแคลนดินระเบิดซึ่งจำเป็นจะต้องสั่งซื้อจากสิงคโปร์และใช้ระยะเวลาในการจัดหายาวนานไม่ทันเวลาต่อการป้องกันประเทศ (กองทัพเรือ, ๒๕๔๐)

นอกจากการผลิตอาวุธและเครื่องกระสุนซึ่งดำเนินการโดยหน่วยราชการแล้ว หน่วยราชการและบริษัทเอกชนหลายแห่งยังมีขีดความสามารถในการผลิตเช่นเดียวกัน ได้แก่ กรมสรรพาวุธทหารบก (สพ.ทบ.) ผลิตกระสุนปืนเล็กขนาด ๕.๕๖ ม.ม. บริษัท ไทยอาร์ม จำกัด ผลิตปืนประจำกาย เป็นต้น ในส่วนของหน่วยงานภาคเอกชนหรือผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่าง ๆ นั้น นอกจากจะสามารถทำการผลิตสินค้าในเชิงพาณิชย์แล้ว ยังมีขีดความสามารถในการผลิตยุทธโปกรณ์ประเภทต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนกองทัพในการรบ และการช่วยรบเป็นจำนวนมาก เช่นการผลิตสายพานล้อกดสายพานสำหรับยานรบ มีอุปกรณ์ในการซ่อมสร้างยานช่วยรบ เป็นต้น ซึ่งขีดความสามารถในการผลิตและซ่อมสร้างอาวุธยุทธโปกรณ์ของกิจการอุตสาหกรรมภาคเอกชนต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นการสนองตอบความต้องการของกองทัพได้โดยตรง และยังสามารถผลิตเพื่อการส่งออกไปสู่ต่างประเทศได้อีกด้วย ซึ่งนอกจากจะสร้างความมั่นคงทางด้านการทหารแก่ประเทศโดยตรงแล้ว ยังเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้ก้าวหน้าควบคู่ไปกับการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยในปัจจุบันยังมีอุปสรรคอยู่เป็นอันมาก แม้จะมีลูกค้าในกลุ่มอาเซียนที่มีความต้องการสูงก็ตาม เช่น ฟิลิปปินส์เคยสั่งซื้อกระสุนปืนใหญ่ขนาด ๑๐๕ ม.ม.จากไทยเป็นจำนวน ๑๐,๐๐๐ นัด เพื่อใช้ในการปราบปรามกองโจรอาบุซายาฟ และกลุ่มแบ่งแยกดินแดนโมโร ซึ่งปรากฏว่าได้ผลดี แต่การสั่งซื้อในเวลาต่อมาไม่สามารถกระทำได้ เพราะติดขัดเรื่องกฎหมาย มาตรการ และระเบียบปฏิบัติต่างๆ ของประเทศไทย ซึ่งมีถึง 4 กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการผลิตยุทธโปกรณ์ ส่วนภาคเอกชนไทยแม้จะมีขีดความสามารถในการผลิตสูง แต่ยังขาดทิศทางที่ชัดเจนในการสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืน (นพรัตน์, ๒๕๕๕)

จากนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ภาครัฐได้ออกมาตรการและนโยบายด้านต่าง ๆ ในปัจจุบันเพื่อกระตุ้นและดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุนในประเทศ โดยมุ่งเน้นอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาและปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” อันเป็นการ

ตอบรับกับนโยบาย Thailand ๔.๐ ของรัฐบาล ซึ่งนอกเหนือจากการสนับสนุนและผลักดันให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรือ New S-Curve ทั้ง ๑๐ อุตสาหกรรมแล้ว ไม่นานมานี้ภาครัฐโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI ได้เห็นถึงความสำคัญและโอกาสที่จะพัฒนาต่อยอดในการสร้างความมั่นคงด้านการทหาร เพื่อสามารถลดการนำเข้าอาวุธยุทโธปกรณ์ รวมถึงสามารถซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ที่มีอยู่ ทำให้สามารถประหยัดงบประมาณและลดการพึ่งพาต่างประเทศ จึงกำหนดให้ “อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ” เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย ลำดับที่ ๑๑ หรือ New S-Curve ๑๑ ที่ต้องการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยคณะกรรมการนโยบายพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจฯ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รับผิดชอบจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งคณะกรรมการได้ทำการศึกษาและวางกรอบการทำงานของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ด้วยการกำหนดเป้าหมายไว้ที่การผลิตยุทโธปกรณ์ที่ใช้ในการป้องกันประเทศใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านอธิปไตยและดินแดน เช่น รถถัง ยานพาหนะรบ โดรน ๒) ด้านอาชญากรรมข้ามชาติ/ยาเสพติด/อาชญากรไซเบอร์ เช่น ระบบตรวจวัดกลิ่นด้วยอาร์เรย์เซนเซอร์ (Electronic Nose) และเซนเซอร์ตรวจจับ เป็นต้น ๓) ด้านความมั่นคงของมนุษย์ เช่น ข้อมูล Big Data ทางการเงิน ประวัติคนเข้าออกประเทศ การตรวจจับใบหน้า เป็นต้น

โดยการส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย เน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้สามารถขยายผลไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีสองทาง (Dual Use Technology) ซึ่งเป็นประโยชน์ทั้งในด้านความมั่นคงและสามารถต่อยอดไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้ในระยะยาว ซึ่งประเภทกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน อยู่ในหมวด ๔ ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

๑. หมวด ๔.๒๐ กิจการผลิตและ/หรือซ่อมยานพาหนะและระบบอาวุธเพื่อการป้องกันประเทศ ได้แก่ รถถัง รถเกราะ หรือยานพาหนะรบ ยานพาหนะช่วยรบ ชิ้นส่วนเฉพาะที่ใช้ในการผลิตและ/หรือซ่อม จะได้รับสิทธิประโยชน์ในกลุ่ม A2

๒. หมวด ๔.๒๑ กิจการผลิตและ/หรือซ่อมยานไร้คนขับ (Unmanned System) เพื่อการป้องกันประเทศ และชิ้นส่วนที่ใช้ในการผลิตและ/หรือซ่อม ได้แก่ ระบบยานภาคพื้นไร้คนขับ (Unmanned Ground System: UGS) ระบบยานทางน้ำไร้คนขับ (Unmanned Maritime System: UMS) ระบบอากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aircraft System: UAS) และชิ้นส่วนเฉพาะที่ใช้ในการผลิตและ/หรือซ่อม ซึ่งจะได้รับสิทธิประโยชน์ในกลุ่ม A1

๓. หมวด ๔.๒๒ กิจการผลิตและ/หรือซ่อมอาวุธ และเครื่องช่วยฝึกเพื่อการป้องกันประเทศ และชิ้นส่วนด้านการผลิตและ/หรือซ่อมอาวุธ เช่น อาวุธปืน กระสุนปืนระบบจรวด และชิ้นส่วนเฉพาะที่ใช้ในการผลิตและ/หรือซ่อม จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกลุ่ม A2 สำหรับระบบจำลองยุทธ์และการฝึกเสมือนจริง เช่น ระบบเครื่องช่วยฝึกยานรบเสมือนจริง และระบบสนามฝึกยิงอาวุธ

ประจำกายและอาวุธประจำหน่วย ระบบจำลองยุทธ์ปฏิบัติการร่วม (JTLS) จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกลุ่ม A1

๔. หมวด ๔.๒๓ กิจการผลิตและ/หรือซ่อมอุปกรณ์ช่วยรบ ได้แก่ เสื้อเกราะกันกระสุน และสะเก็ดระเบิด แผ่นเกราะหรือโล่ป้องกันกระสุนและสะเก็ดระเบิด จะได้รับสิทธิประโยชน์ตามกลุ่ม A2(จดหมายข่าว สมาคมสโมสรนักกองทัพ, ๒๕๖๑)

* สำหรับสิทธิและประโยชน์ กลุ่ม A1 จะได้รับสิทธิและประโยชน์ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา ๘ปี (ไม่ cap วงเงิน) โดยไม่กำหนดวงเงินภาษีเงินได้นิติบุคคล ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็น สำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา ๑ปี ทั้งนี้ คณะกรรมการจะพิจารณาขยายเวลาให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และสิทธิและประโยชน์ที่มีใช้ภาษีอากร

* สำหรับสิทธิและประโยชน์ กลุ่ม A2 จะได้รับสิทธิและประโยชน์ ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา ๘ปี เป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๐๐ของเงินลงทุน (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบและวัสดุจำเป็น สำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา ๑ปี ทั้งนี้ คณะกรรมการจะพิจารณาขยายเวลาให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และสิทธิและประโยชน์ที่มีใช้ภาษีอากร

ปัจจุบันการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ถูกยกให้เป็นวาระสำคัญของรัฐบาล โดยบรรจุประเด็นนี้ไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และนโยบายรัฐมนตรีนโยบายกระทรวงกลาโหมนอกจากนี้ยังสามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี คือการถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติ ในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการและการสร้างความเข้าใจถึงอนาคตร่วมกัน ก่อให้เกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติเป็นการใช้โอกาสและทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมาย ที่กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาวซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบไปด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีมิติของความมั่นคงนั้นได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของการพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการเผชิญกำลังป้องกันประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ในส่วนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ

โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนา พร้อมทั้งแผนงานที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นจังหวะเวลาที่ทำหายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยจะต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ท่ามกลางการแข่งขันในโลกที่รุนแรงขึ้นมาก ทั้งนี้ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในหัวข้อที่ ๓.๒.๖ ระบุว่าจะต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยเสริมสร้างการวิจัยและพัฒนาควบคู่ไปกับการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และมีตราประเทศในการสร้างองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์และยุทธภัณฑ์ พร้อมทั้งส่งเสริมนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยหน่วยงานภาครัฐ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปรากฏอยู่ในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาช้านาน ในรูปของหลักการสร้างความ “พออยู่-พอกิน” และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชทานแนวคิดนี้เพื่อใช้ปรับทิศทางการพัฒนาประเทศไทย โดยมีข้อความสำคัญตอนหนึ่งว่า “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือความพอมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียว โดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วย ก็จะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่าง ๆ ขึ้นซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวได้ในที่สุด”

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน โดยรัฐบาลต้องมีความมุ่งมั่นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาประเทศโดยใช้แนวทางการพัฒนาที่มุ่งสู่ความสมดุลและยั่งยืน ซึ่งการพัฒนาระบบกองทัพ บก เรือ อากาศ และศักยภาพของหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ

ให้เข้มแข็งน่าเกรงขาม เพื่อป้องกันประเทศที่เป็นอันธพาลและเพื่อการติดต่อเจรจาต่าง ๆ ให้ประเทศมีความน่าเกรงขาม เพื่อเป็นศักยภาพในการป้องกันประเทศซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่นในระบบทหาร อย่างเช่น ประเทศอเมริกาที่ติดต่อกับประเทศอื่นๆอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมให้ความสำคัญกับการดำเนินการในเรื่องของการพัฒนากิจการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการวิจัยและพัฒนา เพื่อมุ่งไปสู่การผลิตใช้ในราชการและเพื่อการพาณิชย์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเร่งขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในทุก ๆ มิติ นับตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ คือ การวิจัยและพัฒนา จนกระทั่งไปสู่กระบวนการปลายน้ำ คือ ภาคการผลิตอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙

โดยในอดีต กระทรวงกลาโหมเคยลงทุนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีบ้างพอสมควร ทำให้กองทัพสามารถวิจัยพัฒนาจรวดขนาดต่าง ๆ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ กองทัพเรือสามารถต่อเรือตรวจการณ์ใกล้ฝั่ง ชุดเรือ ต.๙๑ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และกองทัพอากาศได้ออกแบบสร้างเครื่องบินทิ้งระเบิดแบบบริพัตร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๐ แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์และการเมืองระหว่างประเทศในอดีต ทำให้ขาดความต่อเนื่องในด้านนโยบายและงบประมาณจากรัฐบาล ส่งผลให้กระทรวงกลาโหมต้องพึ่งพาอาวุธยุทธโปกรณ์และเทคโนโลยีจากต่างประเทศทั้งหมดและมีข้อผูกพันห้ามมิให้นำอาวุธยุทธโปกรณ์และเทคโนโลยีดังกล่าวไปศึกษาวิจัยหรือพัฒนาต่อยอดได้

ผลกระทบของนโยบายและข้อจำกัดข้างต้น ทำให้งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศของไทยอยู่ในระดับที่ต่ำมาก โดยตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๕๐ งบประมาณด้านการวิจัยและพัฒนาของกระทรวงกลาโหม มีอัตราส่วนต่ำกว่าร้อยละ ๐.๑ ของงบประมาณที่กระทรวงกลาโหมได้รับมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ กระทรวงกลาโหมยังคงมีผลงานวิจัยที่ประสบความสำเร็จเป็นจำนวนมาก โดยปรากฏเป็นโครงการวิจัยและพัฒนาขนาดเล็กที่ใช้งบประมาณต่ำกว่า ๑ ล้านบาทและมีผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว หน่วยงานวิจัยในกระทรวงกลาโหมได้พยายามประสานความร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานวิจัยนอกกระทรวงกลาโหมอยู่ตามสมควร แต่ยังมีประเด็นปัญหาและข้อจำกัดอื่น ๆ อีกมาก ทั้งในเรื่องบุคลากร งบประมาณ และการบริหารจัดการที่ยังเป็นระบบราชการ

นอกจากอุปสรรคข้างต้นแล้ว การพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม ยังได้รับผลกระทบจากปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและสถานการณ์ความไม่สงบภายในประเทศอีก ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๔๙ ที่ผ่านมา เป็นผลให้ขีดความสามารถและศักยภาพสงครามของกองทัพไทย

มีข้อจำกัดอย่างมากทั้งในด้านการฝึกศึกษา การส่งกำลังบำรุงและระดับความพร้อมรบ กอปรกับแนวโน้มต้นทุนการจัดการเทคโนโลยีที่สำคัญจากต่างประเทศมีสูงมากขึ้นเป็นทวีคูณ เนื่องจากตลาดด้านอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นผู้ผลิตและประเทศมหาอำนาจมีกลไกในการกำหนดกรอบและประเภทยุทโธปกรณ์ ดังนั้น หากกระทรวงกลาโหมไม่สามารถพึ่งพาตนเองด้านการพัฒนายุทโธปกรณ์ได้แล้ว ย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อความมั่นคงของประเทศ

ดังนั้น กระทรวงกลาโหมจึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ อย่างเป็นรูปธรรมเป็นระยะเวลา ๑๕ ปี ภายใต้ข้อกำหนดเป้าประสงค์ใน ๔ ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) สนับสนุนให้กระทรวงกลาโหมมีอาวุธยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยจำเป็น และเพียงพอ ในการต่อต้านภัยคุกคามทุกรูปแบบ (๒) เสริมสร้างและรักษาคุณภาพด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ในภูมิภาค (๓) เสริมสร้างและรักษาไว้ซึ่งความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกัน ประเทศ และ (๔) เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันและความยั่งยืนของอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ

ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้กำหนดเป้าหมายให้กระทรวงกลาโหม มีขีดความสามารถ ผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ เพื่อความพร้อมในการรบ รวมถึงสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินกิจการ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อผลิตใช้ในราชการและการพาณิชย์โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๔ ระยะ แบ่งออกเป็นระยะละ ๕ ปี

แผนที่นำทาง Roadmap การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม

ส่งเสริมงานด้านการวิจัยพัฒนาและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยดำเนินการตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์เทคโนโลยีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ มุ่งเน้นการสร้างร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ ทั้งภายในประเทศและ ต่างประเทศเพื่อให้สามารถขยายผลงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การผลิตใช้ในราชการและจำหน่าย ในเชิงพาณิชย์เพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนและลดการนำเข้าจากต่างประเทศโดยให้นำยุทโธปกรณ์ ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนามาใช้ในกองทัพอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นส่วนหนึ่งของอัตรการจัด ยุทโธปกรณ์ของหน่วยตลอดจนแสวงหาความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตามนโยบาย Thailand ๔.๐ ของรัฐบาล

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

ประเทศไทยได้มีการจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) (สปท.) ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยเป็นหน่วยงานภายใต้กำกับของกระทรวงกลาโหม มีภารกิจหลักในการผลักดัน

ให้ประเทศไทยสามารถพึ่งพาตนเองได้ในด้านยุทธโศปกรณ์ด้วยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศซึ่งจะนำไปสู่การสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เข้มแข็ง นอกจากนี้รัฐบาลยังมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมการวิจัยและการพัฒนามากยิ่งขึ้น สังกัดได้จากการเพิ่มขึ้นของงบประมาณการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศเพื่อสร้างขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศตั้งแต่ภาคการวิจัยพัฒนาถึงภาคการผลิต ดำเนินการประสานความร่วมมือของภาครัฐในฐานะผู้กำหนดทิศทางและนโยบายเหล่าทัพในฐานะหน่วยใช้ และภาคเอกชนในฐานะภาคการผลิตสำหรับเทคโนโลยี ชั้นสูงนั้น จะมุ่งเน้นไปที่การวิจัยและพัฒนาต่อยอดจากเทคโนโลยีที่มีอยู่เดิมและการเป็นเจ้าของเทคโนโลยีจากหลากหลายวิธี เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี (technology transfer) การทำวิศวกรรม ย้อนกลับ (reverse engineering) เป็นต้น

สทป. ได้ทำวิจัยและผลิตรายการขึ้นมามากหลายชนิด เช่น จรวดหลายลำกล้องแบบนำวิถี DTI-1G ที่สามารถยิงไกลถึง ๑๕๐ กิโลเมตร นำวิถีด้วย GPS/INS Combined และ ยานเกราะล้อยาง ขนาด ๘x๘ ที่สามารถนำไปปฏิบัติภารกิจลาดตระเวนได้สาเหตุที่ยุทธโศปกรณ์เหล่านี้ไม่สามารถขาย หรือ ส่งออกสู่ตลาดต่างประเทศได้ เนื่องจากติดข้อกฎหมายหลายชนิด เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ กฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน กฎหมายว่าด้วยโรงงานอุตสาหกรรม และกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด

โดย สทป. ได้ดำเนินการศึกษาความต้องการ ทิศทางและแนวโน้มของเทคโนโลยี ตลอดจนศักยภาพโดยรวมแล้วจึงกำหนดแผนที่นำทางซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์หลัก ๔ ด้าน โดยมียุทธศาสตร์การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศเป็นยุทธศาสตร์แรก และภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว สทป. ได้ดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. เทคโนโลยีจรวดและอาวุธนำวิถี
๒. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางทหาร
๓. เทคโนโลยีการจำลองยุทธ์และการฝึกเสมือนจริง
๔. เทคโนโลยียานไร้คนขับ
๕. เทคโนโลยีต่อต้านการก่อการร้ายและสงครามนอกแบบ
๖. เทคโนโลยียานรบและระบบอาวุธ
๗. เทคโนโลยีพลังงานสำหรับกิจการป้องกันประเทศ
๘. เทคโนโลยีต่อต้านอาวุธทำลายล้างสูง

จากการดำเนินการตามแผนงานยุทธศาสตร์จนถึงปัจจุบันนี้ ทำให้สามารถบรรลุผลสำเร็จงานในโครงการต่าง ๆ มากมายหลายโครงการที่สำคัญ ๆ อาทิเช่น ต้นแบบจรวดหลายลำกล้องแบบ DTI-1 (ได้ส่งมอบให้กับกองทัพบกนำไปใช้งานแล้ว) ต้นแบบบรลึง และรถบรรทุก บรลึงจรวด ๑ ระบบ (อยู่ระหว่างการทดสอบเพื่อส่งมอบต้นแบบให้กองทัพบก) ต้นแบบ Fixed Wing UAV และระบบที่เกี่ยวข้อง (อยู่ระหว่างการทดสอบ) ต้นแบบ VTOL UAV พร้อมระบบที่เกี่ยวข้อง (เตรียมส่งมอบให้กับ

กองทัพเรือ) ต้นแบบระบบสนามฝึกยิงปืนยุทธวิธีเสมือนจริง และอุปกรณ์และระบบประเมินผลการยิงทดสอบอาวุธ (บางส่วน) เป็นต้น ซึ่งผลงานเหล่านี้สามารถยืนยันได้ว่า ภายใต้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้ สถาบันฯ มีขีดความสามารถเพียงพอ สามารถตอบสนองต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้โครงการวิจัยและพัฒนาของ สทป. สามารถนำไปต่อยอดเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประเทศได้รับประโยชน์สูงสุด ซึ่งผลประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ที่ประเทศชาติจะได้รับ

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืนนั้น นอกจากจะต้องอาศัยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศแล้ว ยังต้องส่งเสริมภาคการผลิตด้วย จึงมีความจำเป็น ต้องใช้ศักยภาพของภาคเอกชน เข้ามาร่วมดำเนินการเชิงธุรกิจ ในการบูรณาการศักยภาพของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนั้น สทป. จะทำหน้าที่เป็นผู้สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ โดยภาครัฐเป็นผู้กำหนดทิศทางและ ให้การสนับสนุนให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนากิจการไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ หากพิจารณาจากศักยภาพตลอดจนการตอบรับจาก ภาคเอกชนในการดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาที่ผ่านมา ทำให้เชื่อได้ว่าประเทศไทยกำลังก้าวเดินสู่การเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถทางด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มั่นคงสามารถพึ่งพาตนเองได้

รูปแบบโครงสร้างกิจการอุตสาหกรรมของภาคเอกชน

บทบาทของภาคเอกชนต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศพบว่า ภาคเอกชนยังมีส่วนร่วมน้อยมากในด้านอุตสาหกรรมด้านความมั่นคงเกิดจากการได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากรัฐบาลหรือกองทัพน้อยการรับรู้ข้อมูลความต้องการจากราชการยังไม่เพียงพอ และปริมาณความต้องการไม่คุ้มกับการลงทุนอย่างไรก็ตาม สทป. เป็นผู้บูรณาการในการอุตสาหกรรมยานยนต์เข้าสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมทำการวิจัย Common Plat Form กับภาคเอกชนเพื่อให้เป็นรถแห่งชาติที่ใช้ในราชการทหารนอกจากนี้ ภาครัฐควรส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่องและมีระบบเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพและยังสามารถกำหนดมาตรการด้านภาษีช่วยเหลือภาคเอกชนที่ประกอบการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและขายให้กับส่วนราชการ ให้มีการลดหย่อนภาษี

ในปี พ.ศ.๒๕๕๔ นับได้ว่าเป็นปีที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย เมื่อรัฐบาลได้กำหนดกลยุทธ์ในแผนงานด้าน การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยไว้ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเชื่อมโยงนโยบายด้านความมั่นคงในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศกับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องและปรากฏออกมาให้เห็นเป็นผลผลิตอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ

และอวกาศ การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร และการวิจัยและพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ด้านยุทธโศปกรณ์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ทั้งหมดนี้เพื่อให้เกิดการบูรณาการขีดความสามารถระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในทุกกระดับ ที่จะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทธโศปกรณ์ ตามที่ได้ระบุไว้ในยุทธศาสตร์กระทรวงกลาโหมและนโยบายที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมได้มอบหมายให้เป็นแนวทางในเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้มีความพร้อมในการพิทักษ์รักษาเอกราช อธิปไตย ความมั่นคง และผลประโยชน์แห่งชาติ และแนวทางในการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชน รวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศอาเซียน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทธโศปกรณ์

รูปแบบโครงสร้างกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ

อัตราการเคลื่อนไหวของอาวุธยุทธโศปกรณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมากในช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ โดยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๗ จาก พ.ศ.๒๕๔๖ - ๒๕๕๐ ประเทศที่มีการนำเข้าอาวุธยุทธโศปกรณ์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และเวียดนาม ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเภทของยุทธโศปกรณ์ทางเรือและอากาศยานรบที่ใช้เทคโนโลยีสูงอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่มีการนำเข้าสู่กลุ่มประเทศเหล่านี้ เป็นอาวุธประเภทที่ใช้งานทางทะเลร้อยละ ๕๒ ของจำนวนการนำเข้าอาวุธทั้งหมดระหว่าง พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๕ นอกจากนั้นร้อยละ ๓๗ เป็นอากาศยาน ซิปนาวูซ และเรดาร์ที่มีความมุ่งหมายในการใช้งานทางทะเล โดยอาวุธยุทธโศปกรณ์ที่นำเข้าเหล่านี้มีความทันสมัย ใช้เทคโนโลยีสูง และมีขีดความสามารถในการรบที่เพิ่มสูงขึ้น

ในอดีตที่ผ่านมาเอเชียถือว่าเป็นตลาดอาวุธที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก รองจากตะวันออกกลาง ในระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ มูลค่าของสัญญาในการนำอาวุธเข้าของประเทศในเอเชียคิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓ ของมูลค่าของสัญญาของการนำอาวุธเข้าของประเทศกำลังพัฒนาทั่วโลกและในระหว่างปี พ.ศ.๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ สัดส่วนของมูลค่าดังกล่าวขยับตัวสูงขึ้น คือมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ ๓๙.๐ (สถาบันเอเชียศึกษา, ๒๕๕๕)

ในกรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ ของประเทศในอาเซียนนั้น มีกรอบความร่วมมือหนึ่งที่มีความน่าสนใจและมีผลต่อความมั่นคงของอาเซียนด้วย คือ กรอบความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกลุ่มอาเซียน (ASEAN Defense Industry Collaboration: ADIC) ซึ่งได้รับการรับรองเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ในการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน ครั้งที่ ๕ (5th ASEAN Defense Ministers' Meeting: ADMM) ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย และต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะที่ปรึกษา (Consultative Group) ทำหน้าที่ประสานงานดำเนินการให้มีผลในทางปฏิบัติ ตลอดจนกำกับดูแลโครงการตามที่ได้ตกลงกันภายใต้ ADIC โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความ

ร่วมมือในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกให้มีความพร้อมที่จะเผชิญภัยคุกคามรูปแบบต่าง ๆ โดยกรอบความร่วมมือนี้จะช่วยนำไปสู่การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกลุ่มสมาชิกให้มีความแข็งแกร่ง สามารถลดการพึ่งพาจากภายนอกได้ (สุนทรตตรา, ๒๕๕๙)

๑. สาธารณรัฐสิงคโปร์

สิงคโปร์มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ล้อมรอบด้วยทะเล น่านน้ำและน่านฟ้ามีพื้นที่จำกัด และมีจำนวนประชากรเพียง ๘ ล้านคน ด้วยข้อจำกัดดังกล่าว ทำให้การจัดวางยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศเป็นไปได้โดยมีข้อจำกัด การเคลื่อนย้ายกำลังพลและยุทโธปกรณ์ในยามสงครามขาดความคล่องตัวในการรุกหรือในการถอยร่นเพื่อไปตั้งแนวรับ ด้วยข้อจำกัดเหล่านี้ ทำให้ประเทศสิงคโปร์จำเป็นต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมรบอยู่ตลอดเวลา และต้องพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพของตนให้ก้าวหน้ากว่าประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเป็นการป้องกันปรามภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยเฉพาะความขัดแย้งในเรื่องดินแดนและเส้นเขตแดน การแย่งชิงกันครอบครองทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญ ซึ่งการที่สิงคโปร์มีที่ตั้งอยู่บนจุดยุทธศาสตร์ในภูมิภาค (Choke Point) คือช่องแคบมะละกา ที่ควบคุมเส้นทางเดินเรือจากทะเลจีนใต้ไปยังทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย ที่นำมาซึ่งรายได้หลักของสิงคโปร์ นั่นคือเป็นจุดพัก-ส่งสินค้าทางเรือ มีการประมาณว่าจำนวนเรือสินค้าที่เดินทางผ่านเส้นทางนี้มีจำนวนมากถึง ๑ ใน ๓ ของจำนวนเรือสินค้าที่เดินเรืออยู่ในทุกพื้นที่ทั่วโลก ดังนั้นความสำคัญของการใช้ประโยชน์จากการรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพในการเดินเรือ (Freedom of Navigation) และความมั่นคงทางทะเล (Maritime Security) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผลประโยชน์แห่งชาติหลักของสิงคโปร์และเพื่อตอบสนองนโยบายด้านการป้องกันประเทศ สิงคโปร์ได้มุ่งมั่นและทุ่มเทในการเสริมสร้างองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ โดยได้ทะยานสถานภาพตนเองจากประเทศที่ผลิตและส่งออกสิ่งทอไปสู่ประเทศที่สามารถส่งออกยุทโธปกรณ์ไปแข่งขันในเวทีโลกได้

ปัจจุบันสิงคโปร์เป็นประเทศผู้นำเข้าอาวุธรายใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเป็นอันดับที่ ๕ ของโลกใน พ.ศ. ๒๕๕๕ ตามรายงานของ SIPRI กองทัพสิงคโปร์ในปัจจุบันมียุทโธปกรณ์ที่มีความทันสมัยมากที่สุดและมีขีดความสามารถสูงที่สุดในภูมิภาค เมื่อพิจารณาในแง่ของความทันสมัยของยุทโธปกรณ์และเทคโนโลยี แม้ว่ากองทัพสิงคโปร์จะมีขนาดเล็ก โดยมีกำลังทหารประจำการทุกเหล่าทัพเพียง ๗๒,๕๐๐ นาย สิงคโปร์จึงใช้หลักนิยมในการป้องกันประเทศแบบเบ็ดเสร็จ (Total Defense) ซึ่งทุกภาคส่วนของประเทศจะต้องมีหน้าที่ในการป้องกันประเทศ โดยทำงานประสานสอดคล้องซึ่งกันและกัน ประกอบกับการใช้ขีดความสามารถที่เหนือกว่าของเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า ปัจจัยทวีกำลัง (Force Multiplier Effect) เพื่อทำให้กองทัพที่มีขนาดเล็กมีขีดความสามารถที่เทียบเท่ากับกองทัพที่มีขนาดใหญ่กว่า

สิงคโปร์เป็นเพียงประเทศเดียวในอาเซียนที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอยู่ในระดับที่ได้มาตรฐานและส่งออกไปยังทวีปยุโรปโดยบริษัทอุตสาหกรรมด้านความมั่นคงหลักของสิงคโปร์ คือ บริษัท ST Engineering ซึ่งรายงานของ SIPRI ระบุว่าบริษัท ST Engineering ติดอันดับบริษัทผู้ผลิตยุทโธปกรณ์ที่มียอดขายสูงเป็นอันดับ ๕๒ ของโลกด้วยรายได้ประมาณ ๑,๙๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ บริษัท ST Engineering ได้มีการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์หลายชนิดและได้รับคัดเลือกเข้าไปใช้งานในกองทัพ เช่น รถเกราะแบบ Terrex๘x๘ที่มีการพัฒนาออกมาหลายแบบ เช่น รถรบทหารราบ รถเกราะติดตั้งอาวุธนำวิถีต่อสู้รถถัง รถพยาบาล รถกู้ซ่อม เป็นต้น และยุทโธปกรณ์ที่ส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ ได้แก่ รถสายพานอเนกประสงค์ Bronco ที่ส่งออกไปยังประเทศอังกฤษ เครื่องยิงลูกระเบิดและเรือ LPD ชั้น Endurance หรือ เรือยกพลขึ้นบกขนาดใหญ่ที่กองทัพเรือไทยได้จัดซื้อจากสิงคโปร์ จำนวน ๑ลำ คือ เรือหลวงอ่างทอง

๒. ประเทศมาเลเซีย

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ รัฐบาลมาเลเซียประกาศแผนแม่บทการพัฒนาอุตสาหกรรมการบินของประเทศในงานแสดง ทางทหาร LIMA ๑๙๙๗ หรือ Langkawi International Maritime and Aerospace ที่จัดขึ้น ณ เกาะลังกาวิ ประเทศมาเลเซีย เป็นประจำทุกสองปี จนถึงวันนี้ มาเลเซียมีอุตสาหกรรมการบินที่ก้าวหน้า บริษัทของมาเลเซียสามารถแทรกตัวเข้าไปอยู่ในโซ่อุปทานของบริษัทผลิตเครื่องบินยักษ์ใหญ่ระดับโลกด้วยการผลิตชิ้นส่วนอากาศยานทั้งพลเรือนและทหาร อุตสาหกรรมต่อเรือเริ่มพัฒนาขึ้นจนมีขีดความสามารถในการต่อและซ่อมบำรุงเรือรบได้เอง ซึ่งในงานแสดงทางทหาร LIMA ๒๐๑๑ นายกรัฐมนตรีของมาเลเซียได้ประกาศที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหาร อุตสาหกรรมต่อเรือ และอุตสาหกรรมอากาศยานให้ก้าวหน้าขึ้นไปสู่ระดับโลกด้วยการดึงดูดบริษัทชั้นนำของโลกอย่าง EADS, Spirit Aero, GE, Honeywell, Thales และอื่น ๆ ให้เข้ามาลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่กำลังจัดสร้างพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเรือให้แข่งขันได้ในระดับโลก รวมไปถึงการจัดตั้งหน่วยงานขายอาวุธของรัฐบาลที่จะช่วยนำบริษัทของมาเลเซียออกไปสู่ตลาดโลกได้

โดยมาเลเซียต้องเตรียมพร้อมกับการแข่งขันที่รุนแรงในการดึงดูดเงินลงทุนจากต่างประเทศเมื่อค่าแรงของชาวมาเลเซียไม่ถูกอีกต่อไปทำให้รัฐบาลมาเลเซียได้ปรับปรุงเพื่อเตรียมประเทศให้พร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ที่แม้มาเลเซียจะมีนโยบายเรียกร้องการชดเชยเพื่อความเสมอภาค (Offset Policy) ที่กำหนดให้ประเทศที่ขายอาวุธให้กับมาเลเซียต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีและทำการลง ทุนในมาเลเซียกว่า ๒๐ปีแล้ว เพื่อให้ Offset Policy ของมาเลเซียในรุ่นที่สองมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อมาเลเซียมากที่สุด

ในขณะที่มาเลเซียกำลังเตรียมจัดหาเครื่องบินขับไล่แบบใหม่จำนวน ๑๘ ลำเพื่อทดแทน MiG-๒๙ ที่จะต้องปลดประจำการลงรัฐมนตรีกลาโหมของมาเลเซียได้แถลงอย่างชัดเจนในงาน LIMA ๒๐๑๑ ซึ่งมีบริษัทผลิตเครื่องบินขับไล่จำนวนมากเข้าร่วมงานว่า Offset จะเป็นส่วนสำคัญที่จะ

ตัดสินใจว่าเครื่องบินแบบใดจะเหมาะสมกับมาเลเซียมากที่สุด (โดยไม่ได้คำนึงถึงประสิทธิภาพของเครื่องบินเพียงอย่างเดียว) ซึ่งมาเลเซียกำหนดให้ประเทศที่ชาวอาวุธให้กับมาเลเซียต้องทำการค้าต่างตอบแทน (Counter Trade) เป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า ๕๐% ของเงินที่มาเลเซียจ่ายไป โดยมีเป้าหมายที่ ๑๐๐% และครึ่งหนึ่งของมูลค่าเหล่านั้นต้องเป็นการให้ Offset ต่อมาเลเซีย

ไม่ใช่เพียงแต่การจัดการจัดหาเครื่องบินในครั้งนี้เท่านั้นที่มาเลเซียเรียกร้อง Offset ในอดีตการจัดซื้อ Su-30MKM ก็ทำให้มาเลเซียได้รับ Offset จำนวนมากจากรัสเซีย ทั้งการพัฒนาโครงการอวกาศของมาเลเซีย การจัดตั้งศูนย์ซ่อมบำรุงเครื่องบินของรัสเซียในมาเลเซีย ไปจนถึงการให้บริษัทของมาเลเซียทำการผลิตชิ้นส่วนบางชิ้นของเครื่องบินรบ เพื่อส่งออกไปยังประเทศอื่น ๆ ที่ใช้เครื่องบินแบบเดียวกัน เช่นการผลิตร่มหน่วงความเร็วของเครื่องบินแบบ Su-30 และ MiG-29 การผลิตแบตเตอรี่ของ Su-30 การผลิต Pylon ของ Hawk ซึ่งล้วนแต่เป็นเครื่องบินที่มาเลเซียจัดซื้อเข้าประจำการทั้งสิ้น ทำให้นอกจากมาเลเซียจะสบายใจได้ว่าอุตสาหกรรมภายในประเทศของมาเลเซียอย่างบริษัท SME Aerospace, Aerotree, CTRM หรือ Ariodมีความสามารถในการซ่อมบำรุงเครื่องบินแล้ว ยังสามารถสร้างรายได้จากการส่งออกและนำเงินตรากลับเข้าประเทศได้อีกด้วย ไม่เพียงแต่เครื่องบินรบเท่านั้น มาเลเซียยังขยายความรู้ความเชี่ยวชาญไปในการรับการผลิตชิ้นส่วนอากาศยานให้กับเครื่องบินโดยสารอย่าง Airbus หรือ Boeing เช่นการรับผลิต Share Float Assembly และ Leading Edge ให้กับ Boeing ๗๔๗ - ๘๐๐ การผลิต Spoiler Center Hinge รวมถึงการประกอบชิ้นรูปใน ส่วน Aileron, Spoiler และ Trailing Edge ให้กับ A320 ของ Airbus

ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ ประเทศมาเลเซียมีอัตราการใช้จ่ายงบประมาณทางทหารอยู่ในอันดับ ๔ ของภูมิภาค โดยงบประมาณทางทหารของประเทศมาเลเซียมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ.๒๕๔๖ โดยปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๙ โดยที่มาเลเซียยังคงอัตราส่วนของงบประมาณทางทหารไว้ที่ประมาณร้อยละ ๒ ของ GDP๒๔ อย่างไรก็ตามในช่วง พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๕ ประเทศมาเลเซียได้ปรับลดงบประมาณทางทหารลงจากเดิมร้อยละ ๓ เนื่องจากขาดแคลนงบประมาณ โดยในแผนพัฒนาฉบับที่ 10 ของมาเลเซียที่ประกาศเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๔ นั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการใช้จ่ายด้านงบประมาณทางทหารมากนัก อย่างไรก็ตาม ได้มีการประมาณการโดย HIS Jane's ว่างบประมาณทางการทหารของมาเลเซียสามารถที่จะเพิ่มสูงขึ้นได้ถึง ๖.๕ พันล้านเหรียญสหรัฐใน พ.ศ.๒๕๕๙

แผนการปรับปรุงขีดความสามารถของกองทัพมาเลเซียจึงได้รับผลกระทบจากความไม่เพียงพอของงบประมาณ เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการในการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่ๆ เข้ามาเพิ่มเติมในกองทัพ อย่างไรก็ตามในช่วงสิบปีที่ผ่านมา มาเลเซียก็ได้มีการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์สมัยใหม่หลายแบบเข้ามาใช้งานในกองทัพ และมีแผนการในการจัดหาเพื่อปรับปรุงขีดความสามารถของกองทัพอีกหลายรายการ

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของมาเลเซียเป็นตัวอย่งที่น่าสนใจที่ประเทศไทยซึ่งยังไม่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยมีจุดแข็งหลายอย่างเหนือมาเลเซีย

ด้วยการพัฒนาอย่างถูกต้อง การสนับสนุนจากภาครัฐ การมีแผนแม่บทการพัฒนาที่ชัดเจน การเรียกร้อง Offset การเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนของมาเลเซียเข้าร่วมอย่างเต็มที่ จะทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของมาเลเซียก้าวขึ้นไปยืนอยู่แถวหน้าของภูมิภาคได้ในเวลาไม่นาน จะสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชาวมาเลเซีย และช่วยผลักดันให้มาเลเซียก้าวข้ามจากอุตสาหกรรมรับจ้างผลิตไปสู่อุตสาหกรรม ที่ใช้นวัตกรรม (Innovative Industry) ที่จะช่วยสนับสนุนให้มาเลเซียก้าวข้ามจากกับดักของประเทศรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) ให้กลายเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วตามหลักเกณฑ์ของธนาคารโลกในปี ๒๐๒๐ ในที่สุด

๓. ประเทศอิสราเอล

นโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาในอิสราเอล รัฐบาลคือผู้ผลักดันการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ผ่านการวิจัยและพัฒนา โดยจะนับตั้งแต่ในอดีตจะมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสถาบันวิจัยภายในประเทศ มีนโยบายส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้วยการให้ทุนสนับสนุนลงในการวิจัยในอัตราส่วนร้อยละ ๒๘ ของงบประมาณกลาโหม นโยบายนำภาคอุตสาหกรรมสู่ห่วงโซ่อุปทานโลก (Global Supply Chain) ในประเทศอิสราเอล อุตสาหกรรมป้องกันประเทศถือว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตยุทธโปกรณ์เพื่อประจำการในประเทศแล้ว ยังสามารถส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศได้ถึงร้อยละ ๗๐ ซึ่งอัตราส่วนที่สูงนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการดำเนินการส่งเสริมของรัฐบาล

๔. ประเทศออสเตรเลีย

รัฐบาลของประเทศออสเตรเลียได้กำหนดขีดความสามารถที่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ชาติจะต้องดำรงไว้ภายในประเทศ ซึ่งการกำหนดขีดความสามารถนี้จะเป็นสะพานเชื่อมโยงภาคการผลิตเข้าด้วยกัน โดยกลุ่มผู้ประกอบการจะรับทราบทิศทางหรือแนวโน้มของแผนพัฒนากองทัพและความต้องการด้านยุทธโปกรณ์ โดยภาคอุตสาหกรรมจะนำข้อมูลไปใช้ในการเตรียมการเพื่อรองรับกับความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคอุตสาหกรรม ได้โดยเปิดช่องทางการสื่อสารเพื่อใช้ในการติดต่อและสื่อสารกับภาคอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ประเทศออสเตรเลียมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา โดยการให้ทุนเพื่อใช้สำหรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่อยู่ในกลุ่มเป้าหมายและสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ เพื่อสร้างนวัตกรรมที่เข้มแข็ง และรัฐบาลมีศูนย์ให้บริการคำแนะนำและช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ด้านการส่งออก

มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการได้นำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่แก่กลุ่มอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งมีหน่วยงานคอยจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานผู้ใช้ เพื่อลดต้นทุนให้แก่ SME และมีโครงการ Global Supply Chain Program ทำหน้าที่ส่งเสริมการเข้าไปเป็นส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานโลก และยังมีหน่วยงาน Defence Export Unit ที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ

๕. สาธารณรัฐเกาหลี (ประเทศเกาหลีใต้)

สำหรับประเทศเกาหลีใต้ มีการผลักดันให้การวิจัยและพัฒนาเป็นเครื่องมือในการเติมเต็มช่องว่างด้านเทคโนโลยีในสาขาที่ยังมีการส่งเสริมให้ SME สามารถเข้าสู่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีการกำหนดเป้าหมายที่จะให้ SME มีการเติบโตจนสามารถแข่งขันในตลาดสากลได้นอกจากนั้นนโยบาย Offset ของประเทศเกาหลีใต้ที่กำหนดให้การจัดหาที่มีมูลค่าสัญญาตั้งแต่ ๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๓๕๐ ล้านบาท บริษัทผู้ขายจะต้องทำการชดเชยขั้นต่ำที่คำนวณออกมาเป็นมูลค่า ๕๐%ของวงเงินในสัญญาจัดหา ยกตัวอย่าง เช่น โครงการจัดซื้ออากาศยานแบบ F-๑๖ จากบริษัท Lockheed Martin (ประเทศสหรัฐอเมริกา) โดยนโยบาย Offset ของเกาหลีใต้กำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและให้ความร่วมมือในการพัฒนาเครื่องบินฝึกแบบ T-๕๐ ที่จำหน่ายไปยังลูกค้าในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยและประเทศอินโดนีเซียโดยดำเนินการชดเชยในรูปแบบของการร่วมทุนและร่วมผลิตโดยรัฐบาลเกาหลีใต้ลงทุนร้อยละ ๗๐ บริษัท KAI ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในเกาหลีใต้ลงทุนร้อยละ ๑๗ และที่เหลือร้อยละ ๑๓ บริษัท Lockheed Martin (ประเทศสหรัฐอเมริกา)เป็นผู้ลงทุน

ในกระทรวงกลาโหมของสาธารณรัฐเกาหลี เมื่อกองทัพมีความต้องการยุทโธปกรณ์ หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหาจะเป็นผู้ตอบสนอง โดยเริ่มต้นจากการวิจัยและพัฒนาชิ้นใหม่ หรือสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งสรุปได้ ๓ วิธี ได้แก่ การวิจัยและพัฒนา การผลิตที่มีการใช้เทคโนโลยี และการจัดซื้อจัดหาจากต่างประเทศ

การวิจัยและพัฒนา ดำเนินการจากการคัดเลือกบริษัทเอกชนในประเทศเพื่อออกแบบพัฒนา ผลิต และทดสอบยุทโธปกรณ์ที่กองทัพต้องการ ซึ่งเป็นการส่งเสริมฐานการผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยทั่วไปหากเป็นโครงการของรัฐบาล หน่วยงาน ADD (Agency for Defense Development) จะเป็นผู้ดำเนินการ แต่มีบางโครงการที่เอกชนจะเป็นผู้ดำเนินการภายใต้สัญญาและการกำกับดูแลของรัฐบาล ซึ่งถือได้ว่ารัฐบาลเกาหลีจะส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในการสนองต่อความต้องการยุทโธปกรณ์ และหากการวิจัยและพัฒนาที่ในประเทศไม่สามารถดำเนินการได้ รัฐบาลเกาหลีจะพัฒนาโดยร่วมมือกับมิตรประเทศ ซึ่งนอกจากจะสนองต่อความต้องการยุทโธปกรณ์แล้ว ยังสามารถรับเทคโนโลยีใหม่เข้ามาในประเทศได้ด้วย

การผลิตที่มีการใช้เทคโนโลยี นโยบายของรัฐบาลเกาหลีจะส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและความสามารถในการผลิตในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทำให้ภาคเอกชนได้รับความสามารถและความชำนาญ ไม่เพียงแต่สนองความต้องการของเหล่าทัพเท่านั้น ยังสามารถขยายตลาดไปยังต่างประเทศได้

การจัดซื้อจัดหาจากต่างประเทศ โดยการซื้อผ่านรัฐบาลต่อรัฐบาล (G-to-G) หรือซื้อโดยตรงจากบริษัทต่างประเทศ ซึ่งทำให้ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีน้อยมาก อย่างไรก็ตาม สาธารณรัฐเกาหลียังมีสมาคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเกาหลี (Korean Defense Industry Association: KDIA) ซึ่งเป็นสมาคมอิสระ มีภารกิจในการดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน และเป็นผู้ออกใบอนุญาตให้กับบริษัทเอกชนในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับต่างประเทศโดยมีบริษัทเอกชนขึ้นทะเบียนไว้กับสมาคมจำนวน ๑๔๐ บริษัท และทางสมาคมจะดำเนินการหาตลาดและพิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดให้บริษัทเป็นตัวแทนของประเทศในการขายผลิตภัณฑ์(ภาณุพล, ๒๕๕๙)

กองทัพเกาหลีใต้เคยพึ่งพาความช่วยเหลือทางทหารจากสหรัฐอเมริกาเต็มรูปแบบ จนกระทั่งกลางทศวรรษ ๑๙๖๐ ในปี ๑๙๗๑กระทรวงกลาโหมเกาหลีใต้ได้จัดตั้ง DPA ทำหน้าที่เป็นสำนักงานจัดซื้อจัดจ้างแบบบูรณาการสำหรับกองทัพเกาหลีใต้ รวมทั้งการจัดการส่งกำลังบำรุง การประมาณการสำหรับอาวุธยุทโธปกรณ์ต่างๆ เจรจาต่อรอง กำหนดคุณลักษณะและการกำหนดมาตรฐานอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพเพื่อปรับปรุงอาวุธยุทโธปกรณ์ของกองทัพเกาหลีใต้ให้ทันสมัย เป็นการเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพบกเกาหลีใต้ ในปัจจุบัน DPA จัดการงบประมาณกว่า ๔ ล้านล้านวอน

ปัจจุบันเกาหลีใต้ส่งออกอาวุธยุทโธปกรณ์ไปยังหลายประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และตะวันออกกลาง เช่น เครื่องบินฝึกแบบ KAI KT-๑Woongbi ให้กองทัพอากาศอินโดนีเซีย ตุรกี และเปรู เครื่องบินโจมตีฝึกแบบ KAI T/A-50 Golden Eagle ให้กองทัพอากาศอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อิรัก และ ไทย จำนวน ๔ลำ(โยธิน, ๒๕๕๙)

๖. สาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนมีคณะกรรมการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (Commission of Science, Technology and Industry for National Defense: COSTIND) ดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยรัฐวิสาหกิจ เช่น บริษัท China National Electronics Import and Export Corporation (CEIEC) บริษัท NORINCO ฯลฯ ดำเนินการวิจัย พัฒนาและผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อการป้องกันประเทศ เพื่อใช้ภายในประเทศ และส่งออกไปจำหน่ายยังมีตรประเทศ

ตามนโยบายปฏิรูปเปิดประเทศของจีน สภาประชาชนจีนชุดที่ ๘ สมัยประชุมที่ ๑ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๓๖ ได้อนุมัติให้หน่วยผลิตทางด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แยกตัวเป็นอิสระ

จัดตั้งเป็นบริษัท มีอิสระในการบริหารกิจการ รับผิดชอบต่อผลกำไรขาดทุน สามารถลงนาม สั่งซื้อ อารุญโทโพรกัณท์กับหน่วยใช้โดยตรง ภายใต้นโยบายของชาติ และอยู่ภายใต้การควบคุมทางนโยบาย กับ COSTIND ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการทหาร ซึ่งแม้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของจีนจะถูก ควบคุมโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล แต่ก็มีอิสระในการบริหารเชิงพาณิชย์ (ภาณุพล, ๒๕๕๙)

ร่วมกับประเทศจีน(ข้อมูลจากศูนย์ไทย-จีน)

กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดแผนงานไว้ ๓ ระยะด้วยกัน ได้แก่

๑. ระยะสั้น คือ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ก็จะมีการจัดตั้งโรงงานซ่อมบำรุงสนับสนุน โดยตรง ให้กับรถถัง ม.พัน ๖ ที่จังหวัดขอนแก่น และ จัดตั้งคลังสะสมชิ้นส่วนซ่อมในพื้นที่จังหวัด นครราชสีมา และ ซ่อมบำรุงรถสายพานลำเลียง T-๘๕ของกองทัพบก อีก ๘๐ คัน โดยจะดำเนินการ ให้เสร็จในปี พ.ศ.๒๕๖๒

๒. ระยะกลาง คือ ปี พ.ศ.๒๕๖๕ -๒๕๖๙ จะจัดตั้งโรงซ่อมยุทโธปกรณ์ พร้อมถ่ายทอด เทคโนโลยีตามแผนการลงทุนไทย - จีน

๓. ระยะยาว ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๗๐ จะเป็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ภาคเอกชนในการ ร่วมดำเนินการมากขึ้น ถือว่าภาพรวมของงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมา พิจารณาโครงการที่ผ่านการวิจัย เช่น กล้องตรวจการณ์เวลากลางคืน อากาศยานไร้คนขับ เสื้อเกราะ กันกระสุน และการผลิตกระสุนปืนใหญ่ เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมา การวิจัยเพื่อพัฒนาการผลิตสู่การใช้งาน จริง และถือได้ว่าเป็นภาพรวมในส่วนของไทยเดินหน้าไปอย่างมากกับจีน

บทสรุป พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการให้มีการยกระดับ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยมอบหมายให้กระทรวงกลาโหมเป็นหน่วยงานหลักในการผลิตและ จัดหาอารุญโทโพรกัณท์ยุคใหม่ เพื่อลดงบประมาณในการจัดซื้อ และนำเข้าอารุญโทโพรกัณท์ ในขณะที่ กองทัพของไทยเองก็มีศักยภาพความพร้อม ต่อการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ กำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่การผลิตเพื่อการใช้งานทางการทหารควบคู่กับความต้องการในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการจำหน่าย โดยเน้นความโปร่งใสในการจัดหาอารุญโทโพรกัณท์แบบรัฐต่อรัฐ อาทิ ความร่วมมือกับจีนในการจัดตั้งโรงงานซ่อมสร้างอาวุธดังกล่าว(ไชยสิทธิ์, ๒๐๑๘)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. การศึกษาของพลโท ภาณุพล บรรณกิจโสภณ(๒๕๕๙:๕๕) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศบนพื้นฐานของ ภาคเอกชนภายในประเทศพบว่า

“... ๑. สาเหตุในการที่ภาคเอกชนไม่สามารถเป็นฐานการผลิตให้กับกิจการ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑.๑การผลักดันนโยบายให้มีผลในทางปฏิบัติ ไม่สามารถสนองตอบในการควบคุม
ประสานงาน กำกับดูแล และนำผลการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เช่น มติสภากลาโหม, ครม.
ไปปฏิบัติ

๑.๒กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้มีความคล่องตัวใน
การดำเนินงานกับภาคเอกชน หรือการบริหารงานเชิงธุรกิจ ยังเป็นกรอบที่ทำให้เกิดข้อจำกัดในการ
ดำเนินงาน

๑.๓ทัศนคติ มุมมองระหว่างภาครัฐและเอกชน ยังไม่มองภาพของผลประโยชน์ของ
ชาติเป็นส่วนรวม

๑.๔การแทรกแซง ตลอดจนการแข่งขันด้านการตลาดยังมีสูง

๑.๕ข้อจำกัดด้านการตลาด

๑.๖ภาคเอกชน ยังต้องการความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน

๑.๗ภาคเอกชนยังประสบกับสภาพคล่องในการลงทุนการดำเนินกิจการอุตสาหกรรม
ป้องกันประเทศ ยังไม่สามารถเป็นจุดศูนย์รวมพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก หรือกระตุ้นให้เอกชน
มีความตื่นตัว

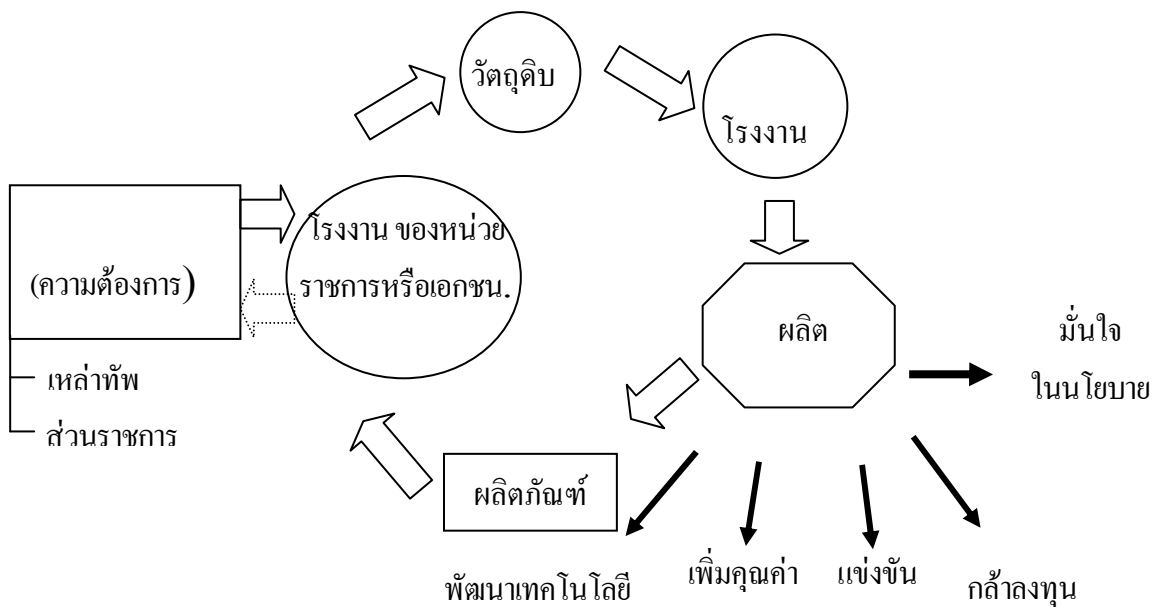
**๒. ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล สาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทำให้ทราบแนวทางการส่งเสริม
ให้ภาคเอกชนภายในประเทศของไทยสามารถเป็นฐานการผลิตหลักให้กับกิจการ
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนดังนี้**

แนวคิดหลักที่จะส่งเสริมภาคเอกชนในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ

๑. การดำเนินกิจการร่วมกันหรือร่วมดำเนินการ ระหว่างภาครัฐกับเอกชนนั้น
ต้องพิจารณาถึงพื้นฐานความต้องการว่าภาครัฐมีความต้องการอะไร เช่น เทคโนโลยี
ความคล่องตัวในการบริหารเชิงธุรกิจ ประสิทธิภาพการเตรียมการให้สามารถแปรเปลี่ยนเป็น
อุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ ฯลฯ และภาคเอกชนมีอุปสรรคที่จะให้ภาครัฐสนับสนุนเกื้อกูลอย่างไร
เช่น ความมั่นใจ ความเชื่อถือต่อนโยบายการสนับสนุนในการปฏิบัติงานทั้งในแง่ของทัศนคติมุมมอง
กฎระเบียบ การตลาด การกำหนดทิศทาง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้นต้องรวมสิ่งที่
เป็นปัจจัยที่ขัดเซยความต้องการทั้งสองส่วนเข้าด้วยกัน สิ่งใดที่ยังไม่มีก็ต้องสร้างเสริมขึ้นมาเพิ่มเติม
เพื่อให้เกิดการเกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและกัน จะเป็นการเพิ่มศักยภาพของกิจการอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๒. วงจรการผลิตที่จะทำให้ภาคเอกชน ซึ่งเป็นฐานการผลิต เปิดสายการผลิตได้ก็ต่อเมื่อ
เริ่มต้นด้วย การสั่งซื้อ หรือมีความต้องการเกิดขึ้นตามภาพ

แผนภาพที่ ๒-๑ วงจรการผลิต

ดังนั้นปมเงื่อนของการส่งเสริมภาคเอกชน คือ ทำอย่างไรจึงจะทำให้เกิดจุดเริ่มต้น คือ ความต้องการ (ใบสั่งซื้อ) เพื่อจะทำให้เกิดสายการผลิตต่อไป เมื่อเกิดวงจรการผลิตได้ ภาคเอกชนจะมีความมั่นใจในนโยบายที่ต่อเนื่อง กล้าลงทุน การพัฒนาเทคโนโลยี การเพิ่มคุณค่าของผลิตภัณฑ์จะตามมา และเกิดการแข่งขันในด้านการตลาด ขยายผลไปสู่เชิงพาณิชย์ในโอกาสต่อไป

จากแนวคิดดังกล่าว เห็นควรดำเนินการทั้งสองระดับ คือ ระดับนโยบาย และระดับปฏิบัติดังนี้

ระดับนโยบาย

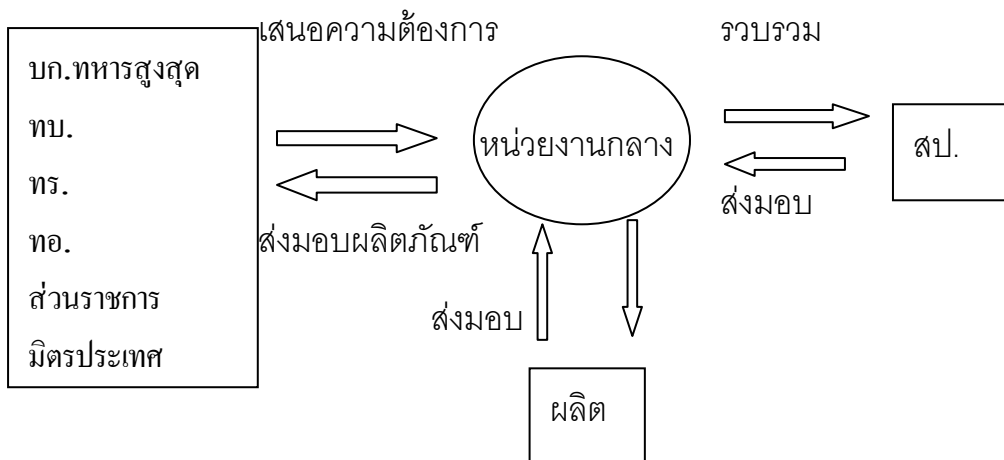
ภาครัฐ

- ๑. กำหนดเป็นนโยบายของรัฐบาล และระดับองค์กรที่เกี่ยวข้อง
- ๒. จัดตั้งองค์กรกลางรูปแบบองค์กรหรือคณะกรรมการที่จะสนองตอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศบนฐานการผลิตของภาคเอกชน

- รมว.กท.
- ปล.กท.
- ผบ.ทหารสูงสุด
- ผบ.เหล่าทัพ
- ปลัดกระทรวงการคลัง
- ปลัดกระทรวงพาณิชย์
- ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
- ผอ.สำนักงานงบประมาณ
- เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
- ประธานกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
- ตัวแทนผู้ประกอบการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓. การริเริ่มใช้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์เป็นส่วนรวมให้กับกองทัพ

แผนภาพที่ ๒ - ๒ วงรอบการดำเนินการของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางการทหารให้มากขึ้น
๕. แก้ไขปรับปรุงกฎหมายต่าง ๆ ให้รองรับให้ภาคเอกชนสามารถทำการตลาดแก้มิตรประเทศทั่วโลก
๖. มาตรการส่งเสริมการลงทุน ตลอดจนการให้สิทธิพิเศษในระยะเริ่มต้นให้กับภาคเอกชน
๗. การปรับปรุง กฎ ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง
๘. การพัฒนาด้านการตลาด
๙. การรวมกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชน
๑๐. ส่งเสริม และตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีคุณภาพทัดเทียมหรือดีกว่ามาตรฐานสากล และนำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อลดต้นทุน

ภาคเอกชน

๑. มีการบริหารจัดการที่ดี (Good Management)
๒. มีขนาดที่เหมาะสม (Good Size)
๓. มีหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
๕. มีขีดความสามารถที่ดี (Good Capacities)

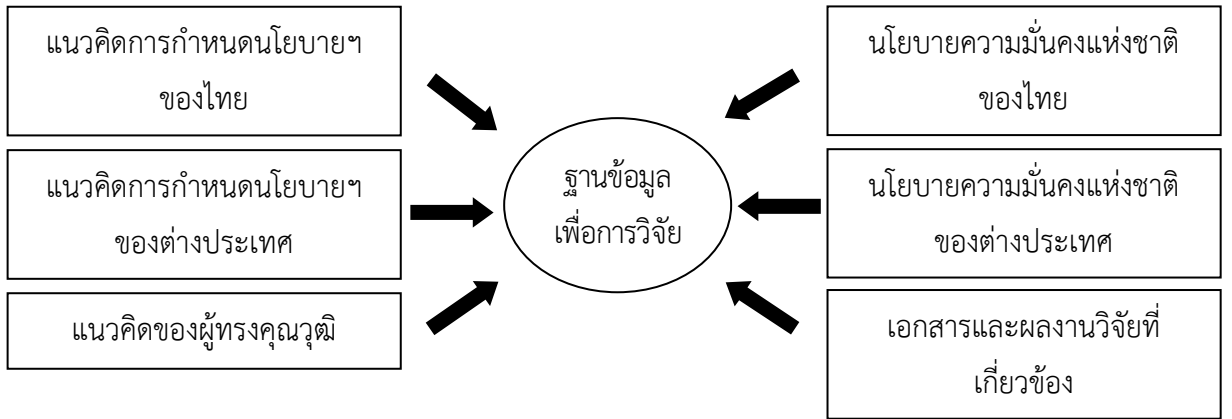
ระดับปฏิบัติ

๑. การพัฒนาองค์กรไปสู่การแข่งขันตามนโยบาย สามารถพึ่งพาตนเองได้
๒. นำจุดเด่น จุดแข็งของแต่ละฝ่ายมาเกื้อกูลสนับสนุนซึ่งกันและ
๓. การพัฒนาการปฏิบัติร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน
๔. การปรับทัศนคติของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน
๕. ภาครัฐต้องมีจริยธรรม ลด ละเลิกการคอร์รัปชัน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในระยะยาวเป็นหลัก

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ปัญหา
และความสำคัญของปัญหา

สรุป

ในการศึกษาเรื่อง การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี จำเป็นต้องเข้าใจในแนวความคิดของ นโยบาย ระดับต่าง ๆ กฎหมาย ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรูปแบบของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาครัฐและภาคเอกชน อีกทั้งต้องมีความเข้าใจในรูปแบบของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ เพื่อเปรียบเทียบรูปแบบการจ้างองค์กรแนวความคิดให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยซึ่งจะได้ทราบว่า การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมมือกัน เสริมสร้างความแข็งแกร่งทั้งภายในและภายนอก ผลักดันให้ระบบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีความมั่นคง มีความตื่นตัวและมีมาตรฐานและทิศทางในแนวทางเดียวกัน

นโยบายกฎหมายและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวถึงนั้น จะเห็นว่าการศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการส่งเสริมพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศบนพื้นฐานของภาคเอกชนภายในประเทศของ พลโท ภาณุพล บรรณกิจโสภณ มีประเด็นที่สนับสนุนต่อการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้วยการจัดตั้งองค์กรกลาง รูปแบบองค์กรหรือคณะกรรมการที่จะสนองตอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ ในด้านนโยบาย กฎหมาย จะเห็นว่าแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตหลักสนับสนุนกิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ภาครัฐเพียงกำกับดูแลและมอบหมายนโยบาย หากวิเคราะห์ถึงความสำเร็จของกิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จมีความก้าวหน้า จะเห็นว่าประเด็นที่สำคัญในการขับเคลื่อนที่แท้จริง คือการจัดตั้งบริษัทภายใต้การกำกับดูแลของภาครัฐ ๆ ในการดำเนินการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างเป็นทางการเพื่อการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์

ข้อจำกัดของโรงงานในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม คือ ไม่สามารถให้บริการแบบครบวงจร (One Stop Service) ไม่สามารถรวมโรงงานเพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการจัดระเบียบ กำหนด มาตรฐานต่าง ๆ ได้ และข้อจำกัดของโรงงานเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้นเป็นเรื่องของความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนอุปสรรคจากกฎระเบียบของภาครัฐที่มีรายละเอียดซับซ้อน จนบางครั้งอาจมีผลกระทบกับการวางแผนของบริษัทในการค้าขายกับระบบโลกาภิวัตน์ได้ (ภาณุพล, ๒๕๕๙)

ล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๖ เม.ย. ๖๒ พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๒ “โดยเนื้อหาของพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีสาระสำคัญ คือ ให้มีการผลิต ประกอบรวม ปรับปรุง ซ่อมสร้าง ขาย แลกเปลี่ยนให้ยืม ให้เช่า และให้บริการเกี่ยวกับเทคโนโลยีป้องกันประเทศ รวมถึงการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พร้อมกำหนดให้ สทป. ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์”

บทที่ ๓

กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การค้นคว้า และการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ในลักษณะการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง และประสบการณ์จากการปฏิบัติงานของผู้วิจัย โดยมีรายละเอียดตามระเบียบวิธีการวิจัยที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑. บทบาทกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม
๒. รูปแบบการบริหารกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย
๓. บทบาทและโครงสร้างองค์กรรับผิดชอบหลัก
๔. กระบวนการกำหนดแนวทางปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๕. เปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยกับต่างประเทศ
๖. สรุป

บทบาทกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม

โดยทั่วไปอุตสาหกรรมมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศซึ่งจะมีความสำคัญต่อกำลังอำนาจของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบสุขของประเทศ การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีความก้าวหน้า และมีประสิทธิภาพ เพื่อความพร้อมในการป้องกันประเทศ และรักษาผลประโยชน์ของชาติจึงมีความสำคัญ โดยผลจากการที่จะได้รับชัยชนะหรือพ่ายแพ้สงครามมีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรมทางทหาร กำลังอำนาจแห่งชาติทางเศรษฐกิจและการมีขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญ และมีความเกี่ยวข้องต่อกำลังอำนาจแห่งชาติทางทหาร เห็นได้จากประเทศใดที่มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมสูงย่อมทำให้กำลังอำนาจแห่งชาติทางทหารสูงตามไปด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ดังนั้นการทำให้อุตสาหกรรมทั่ว ๆ ไปสามารถแปรเปลี่ยนไปเป็นอุตสาหกรรมเพื่อสนับสนุนการทหารได้ หรือการมีอุตสาหกรรมที่สนับสนุนการทหารโดยตรงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการเพิ่มกำลังอำนาจแห่งชาติทางการทหาร

นอกจากนี้ การร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนควรได้รับการสนับสนุนเพื่อให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันการทำอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยให้ความสำคัญต่อการวิจัยและพัฒนาให้คุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้มาตรฐานเพื่อให้ตนเองเป็นเจ้าของเทคโนโลยีปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน และให้ความสำคัญต่อการสนับสนุนการซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ ซึ่งจะทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยสามารถพัฒนาได้

โดยสรุปแล้วบทบาทของงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่พึงปรารถนาคือ

๑. สร้างหลักประกันในความมั่นคงด้านการทหาร ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งในภาวะปกติและภาวะสงคราม
๒. ลดการสูญเสียงบประมาณรายจ่าย ในการซื้อยุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ
๓. เพิ่มรายได้จากการขายยุทโธปกรณ์ หากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยมีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัย

สำหรับกระทรวงกลาโหม กิจการอุตสาหกรรมเข้ามามีบทบาททางการทหารในสมัยของจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม โดยรัฐบาลไทยเห็นความจำเป็นในการมีอุตสาหกรรมอาวุธ จึงได้จัดตั้งกรมโรงงานทหารขึ้นในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๔๘๖ ภายใต้สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็นกรมการอุตสาหกรรมทหาร ปัจจุบันกรมการอุตสาหกรรมทหารขึ้นตรงกับศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมโรงงานอุตสาหกรรมจากที่มีอยู่ในเหล่าทัพต่าง ๆ เข้ามาอยู่ในความควบคุมเดียวกัน สำรวจโรงงานอุตสาหกรรมและสถาบันการศึกษาทั่วประเทศเพื่อทราบขีดความสามารถ ซึ่งจะมีผลต่อการระดมสรรพกำลังทางทหารได้สะดวกและรวดเร็ว

รูปแบบการบริหารกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

การบริหารและดำเนินกิจการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกองทัพไทย ได้กำหนดให้ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก เครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงกลาโหม คือ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทย ซึ่งได้มาจากการดำเนินงานของคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม ตามคำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๔๓๕/๒๕๖๐ ดังนี้ (แผนภาพที่ ๓-๑)

๑. คณะกรรมการนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม มี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการทหาร กระทรวงกลาโหม (กทท.กท.) มี รองปลัดกระทรวงกลาโหม (รับผิดชอบสายงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ) เป็นประธานกรรมการ และรองเจ้ากรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ

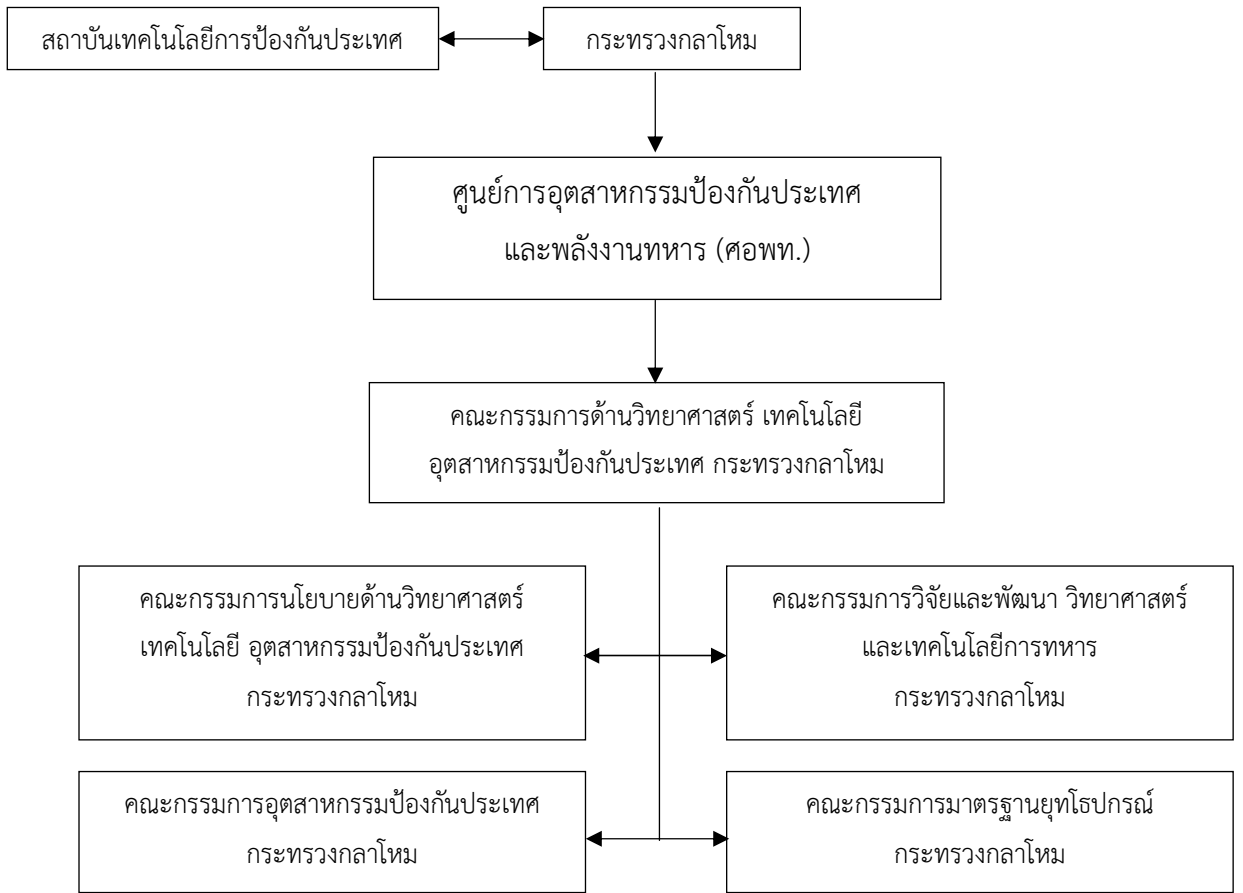
๓. คณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม (กอป.กท.) มี รอง ปลัดกระทรวงกลาโหม (รับผิดชอบสายงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ) เป็น ประธานกรรมการ และ รองเจ้ากรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ

๔. คณะกรรมการมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ กระทรวงกลาโหม (กมย.กท.) มี รอง ปลัดกระทรวงกลาโหม (รับผิดชอบสายงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ) เป็น ประธานกรรมการ และ ผู้แทนสำนักงานมาตรฐานทางทหาร กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม เป็นกรรมการและเลขานุการ

หน่วยงานที่ดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม คือ **สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)** โดยมี การกิจดำเนินการวิจัยโครงการขนาดใหญ่ด้านยุทธโศปกรณ์ที่ใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง การ วิจัยและพัฒนาจากระดับองค์ความรู้ที่มีอยู่ไปสู่ระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของ กระทรวงกลาโหม ตลอดจนพัฒนายุทธโศปกรณ์ต้นแบบตามความต้องการของเหล่าทัพ ซึ่งบริหารและ ดำเนินกิจการโดยคณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ประกอบด้วย ประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม เสนาธิการทหาร เสนาธิการเหล่าทัพ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๔ ท่าน และมีผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เป็นกรรมการและเลขานุการ

นอกจากนี้ยังมีโรงงานของภาคเอกชนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของ เอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีกรมการอุตสาหกรรมทหารฯ เป็นผู้พิจารณาในขั้นต้น และคณะกรรมการ กำหนดมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ (กมย.กท.) และคณะกรรมการควบคุมและพัฒนาอุตสาหกรรม (คพอท.) เป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้จัดตั้ง หรือต่อใบอนุญาต ทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนลักษณะอาวุธ สำหรับราชการทหาร และตำรวจ

แผนภาพที่ ๓-๑ ฝั่งการจัดกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

บทบาทและโครงสร้างองค์กรรับผิดชอบหลัก

๑. ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (Defense Industry and Energy Center : DID)

วิสัยทัศน์ ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร บริหารจัดการงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร อย่างทันสมัย มีประสิทธิภาพ และมุ่งสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน

ภารกิจ

มีหน้าที่ส่งเสริม วางแผน อำนวยการ ประสานงาน และดำเนินการเกี่ยวกับงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร รวมทั้งพิจารณาและเสนอความเห็นในด้านการอุตสาหกรรมทหารและการพลังงานทหารให้เป็นไปตามนโยบายของกระทรวงกลาโหมและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย มีผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ใช้กรอบของแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ซึ่งแผนดังกล่าวได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินงาน ๖ ปี คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะร่วมให้การสนับสนุนและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วย โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

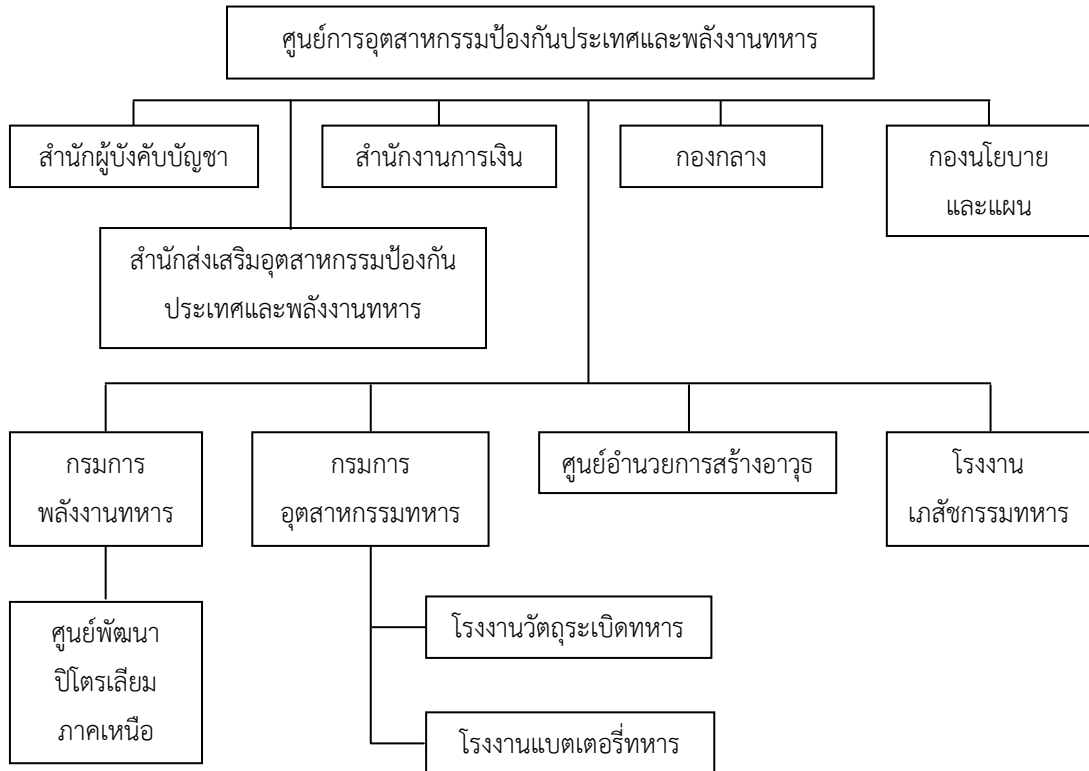
๑. เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อให้เกิดความพร้อมในการป้องกันในประเทศ

๒. ให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นในการวางแผนปฏิบัติการ อำนวยการ ประสานงาน สนับสนุน และบูรณาการการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้แก่ กิจกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โครงสร้าง กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีความทันสมัยไว้ภายในประเทศ การส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การขายผลิตภัณฑ์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ระหว่าง กระทรวงกลาโหม กับหน่วยงานอื่นของภาครัฐ ภาคเอกชน และกลุ่มประเทศอาเซียนหรือมิตรประเทศซึ่งมี ๕ ยุทธศาสตร์

การจัดส่วนราชการ

ปัจจุบันศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร (ศอพท.) มีหน่วยขึ้นตรง ๔ หน่วย ได้แก่ กรมการอุตสาหกรรมทหาร (อท.ศอพท.) กรมพลังงานทหาร (พท.ศอพท.) ศูนย์อำนวยการการสร้างอาวุธ (ศอว. ศอพท.) และ โรงงานเภสัชการทหาร (รภท.ศอพท.)

แผนภาพที่ ๓-๒ ผังการจัดศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

โดยมีกรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร เป็นองค์กรหลักที่สนับสนุน พัฒนา และควบคุมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง ทั้งในยามปกติและยามสงคราม ซึ่งมีภารกิจในการวางแผนและดำเนินการอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับราชการทหาร ตามนโยบายของกระทรวงกลาโหม โดยประสานงานกับกระทรวงอื่น เฉพาะที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรมที่จะเป็นปัจจัยใช้ในการทหาร ควบคุมและส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กรมการอุตสาหกรรมทหารฯ มีการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบจากกระทรวงกลาโหม ดังนี้

๑. การส่งเสริมและควบคุมกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชน ส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งโรงงานทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนลักษณะอาวุธ สำหรับราชการทหารและตำรวจ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระทางการผลิตของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยการออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงงานทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนลักษณะอาวุธ ซึ่งมีภาคเอกชนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงงานผลิตอาวุธแล้วรวม ๘ บริษัท

๒. การควบคุมยุทธภัณฑ์ กรมการอุตสาหกรรมทหาร ฯ เป็นหน่วยดำเนินการ รับผิดชอบ การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ ดังนี้

๒.๑ พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พุทธศักราช ๒๕๓๐ ดำเนินการเกี่ยวกับการ พิจารณากลับกรงเสนาออกใบอนุญาตให้ผู้บังคับบัญชาลงนามการอนุญาตสั่งเข้ามา นำเข้ามา ผลิต หรือมีซึ่งยุทธภัณฑ์ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ตลอดจนควบคุมและกำกับดูแล ผู้ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับยุทธภัณฑ์ ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตและที่ กฎหมายกำหนดต่อยุทธภัณฑ์ควบคุมที่ครอบคลุมถึงอาวุธ เครื่องอุปกรณ์ของอาวุธ สารเคมี สารชีวะ สารรังสี หรือสารเคมี หรือเครื่องมือเครื่องใช้ที่อาจนำไปใช้ในการรบหรือการสงครามได้

๒.๒ พระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป่นอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์และ สิ่งที่ใช้ในการสงคราม พุทธศักราช ๒๕๔๕ ดำเนินการในการพิจารณาอนุญาตเกี่ยวกับการส่งออกไป หรือการส่งผ่านไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธยุทธภัณฑ์ และสิ่งที่ใช้ในการสงครามในส่วนที่ กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบสำหรับในส่วนของการส่งออกป่นอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ของ โรงงานเอกชนที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในความควบคุม ของกระทรวงกลาโหมและผลิตภัณฑ์ที่ระบุให้ต้องขออนุญาตจากคณะรัฐมนตรีนั้นคณะรัฐมนตรีได้มี มติอนุมัติให้กระทรวงกลาโหมแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำผล การพิจารณาแต่ละครั้งเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ โดยให้ถือว่าคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบ ซึ่งผล ของการนี้ทำให้โรงงานสามารถส่งออกผลิตภัณฑ์ไปขายยังต่างประเทศได้ทันเวลา และตามความ ต้องการของลูกค้า

๒.๓ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่ง เทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๕๔๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑๔ (พุทธศักราช ๒๕๓๘) ดำเนินการตรวจสอบและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการขออนุญาตมีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิดของรัฐวิสาหกิจและส่วนราชการอื่น ๆ เว้นทหารและตำรวจ ให้กับคณะกรรมการ และ คณะอนุกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติ อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๕๔๐

๓. การให้บริการการขออนุมัติตั้งโรงงานทำอาวุธ การต่ออายุใบอนุญาต การสั่งหรือนำเข้าวัตถุ หรืออาวุธเข้ามาในราชอาณาจักร การขอเปิดดำเนินการผลิตอาวุธ ตามพระราชบัญญัติ โรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เป็นองค์การมหาชน ภายใต้การ กำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมไทย มีภารกิจในการดำเนินการวิจัยโครงการขนาด ใหญ่ด้านยุทธภัณฑ์ที่ต้องใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง ทำการวิจัยและพัฒนาจากระดับองค์

ความรู้ที่มีอยู่ไปสู่ระดับที่ซับซ้อนมากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของกระทรวงกลาโหม ตลอดจนพัฒนายุทธโศปกรณ์ต้นแบบตามความต้องการของเหล่าทัพ

วิสัยทัศน์ เป็นผู้นำ ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ในภูมิภาค ตอบสนองความต้องการของกองทัพไทย และพันธมิตรอาเซียน

ภารกิจ

๑. สายงานวิจัย มีหน้าที่ในการวิจัย ออกแบบ จำลอง พัฒนา ผลิตต้นแบบ ทดสอบ ทดลอง กำหนดมาตรฐาน เชื่อมต่อระบบ ติดตั้ง แนะนำและฝึกอบรมการใช้งาน รับและถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมถึงบริหารและจัดเก็บองค์ความรู้ ตามแผนงานที่ฝ่ายบริหารโครงการกำหนด นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการสนับสนุนความรู้ด้านเทคนิคให้แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคสาธารณะอีกด้วย จำนวนเจ้าหน้าที่ในสายงานนี้เป็นนักวิจัย วิศวกร นักวิทยาศาสตร์ทั้งหมด และนับประมาณได้ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด

๒. สายงานบริหารโครงการ มีหน้าที่จัดทำและนำเสนอแผนแม่บทการวิจัยพัฒนา ยุทธโศปกรณ์ให้สภากลาโหมพิจารณา ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือกับหน่วยผู้ใช้งถึงความต้องการและประเด็นการวิจัยพัฒนาต่างๆ ทำการบริหารงานโครงการ การตลาด การหารายได้ การเสนองบประมาณโครงการ การบริหารผลผลิตและกำหนดตัวชี้วัดของโครงการ รวมถึงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์และแผนธุรกิจของ สทป. ในระยะยาวโดยร่วมมือกับกองทัพ ภาควิชาการ และภาคเอกชน การทำงานของสายงานนี้เป็นการทำงานร่วมกันเป็นทีม แบบ Matrix ที่อาศัยความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่อีกสองสายงานเป็นหลัก เจ้าหน้าที่ในสายงานนี้เป็นนักบริหารโครงการมืออาชีพ วิศวกร นักประสานงาน และนักพัฒนากลยุทธ์ คิดเป็นประมาณจำนวนเป็นร้อยละ ๑๐ ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด

๓. สายงานบริหารและสนับสนุน มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติงาน บริหารงบประมาณ การเงิน การบัญชี การพัสดุ ธุรการ การจัดซื้อจัดจ้าง การทรัพยากรบุคคล การประชาสัมพันธ์ การรักษาความปลอดภัย งานกฎหมาย และงานระบบสารสนเทศ เจ้าหน้าที่ในสายงานนี้เป็นผู้มีประสบการณ์ตามสาขาวิชาชีพ นับประมาณจำนวนเป็นร้อยละ ๒๐ ของจำนวนบุคลากรทั้งหมด

๔. สายงานองค์ความรู้และการเผยแพร่ มีหน้าที่จัดการความรู้ในองค์กร เผยแพร่ความรู้สู่สังคม โดยการจัดทำวารสาร Dtech มีการจัดหลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาร่วมกับสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เจ้าหน้าที่ในสายงานนี้เป็นนักจัดการความรู้ นักวิชาการ และกองบรรณาธิการวารสาร Dtech

โดยมีศูนย์ความเป็นเลิศด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เป็นศูนย์ข้อมูลความรู้ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศให้แก่กระทรวงกลาโหม เพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ป้องกันประเทศ และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการข้อมูลและสารสนเทศทางด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ และส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีป้องกันประเทศไปสู่สาธารณชน

คำสั่งกระทรวงกลาโหม

(เฉพาะ)

ที่ ๔๓๕/๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม

เพื่อให้การดำเนินกิจการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหมและการบริหารความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมกับสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เหมาะสม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๓๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) จึงได้ดำเนินการดังนี้

๑. ยกเลิกคำสั่งดังต่อไปนี้

๑.๑ คำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๓๗/๕๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการทหาร กระทรวงกลาโหม

๑.๒ คำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๔๑๔/๕๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหม กับ สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน)

๑.๓ คำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๑๙๕/๕๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหาร และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๔ คำสั่งกระทรวงกลาโหม (เฉพาะ) ที่ ๗๗/๔๘ ลงวันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ กระทรวงกลาโหม

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม ดังนี้

๒.๑ คณะกรรมการนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม

๒.๒ คณะกรรมการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการทหาร กระทรวงกลาโหม

๒.๓ คณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม

๒.๔ คณะกรรมการมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ กระทรวงกลาโหม

๓. คณะกรรมการนโยบายด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
กระทรวงกลาโหม

๓.๑ องค์ประกอบ

๓.๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประธานกรรมการ

๓.๑.๒ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนกลาโหม กรรมการและเลขานุการ

๓.๒ อำนาจหน้าที่

๓.๒.๑ พิจารณากำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของกระทรวงกลาโหม

๓.๒.๒ พิจารณากำหนดนโยบายการเสริมสร้างความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยี และกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อให้ได้รับ
ประโยชน์ร่วมกัน

๓.๒.๓ พิจารณากำหนดนโยบายเกี่ยวกับมาตรฐานยุโรปกรณ์ และสิ่งอุปกรณ์
ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมถึงการวิจัยและพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
ให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของเหล่าทัพและเพื่อการส่งออก

๓.๒.๔ พิจารณากำหนดนโยบายในการแปรสภาพกิจการอุตสาหกรรมป้องกัน
ประเทศที่พร้อม เหมาะสม และจำเป็น สู่การดำเนินงานโดยภาคเอกชน หรือการร่วมทุนกับภาคเอกชน
ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๔. คณะกรรมการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการทหาร
กระทรวงกลาโหม “กทว.กท.”

๔.๑ องค์ประกอบ

๔.๑.๑ รองปลัดกระทรวงกลาโหม ประธานกรรมการ

(รับผิดชอบสายงานด้านวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีป้องกันประเทศ)

๔.๑.๒ รองเจ้ากรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม กรรมการและเลขานุการ

๔.๒ คณะที่ปรึกษา คณะกรรมการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
การทหาร กระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย

๔.๒.๑ เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

๔.๒.๒ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

๔.๒.๓ ผู้ว่าการสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

๔.๒.๔ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

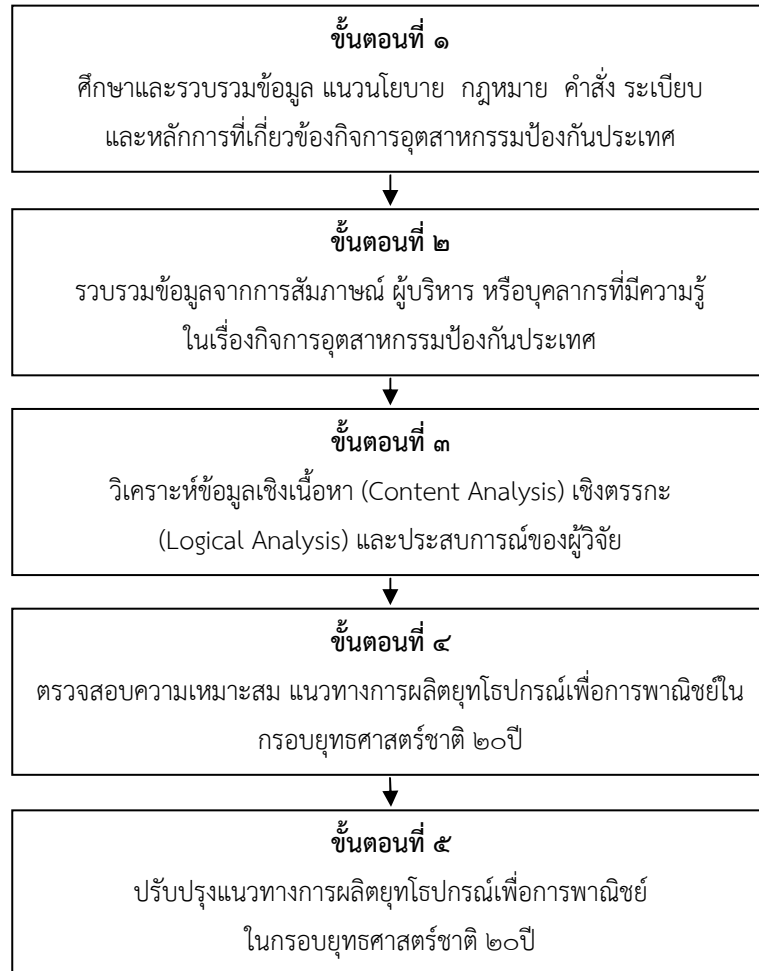
๔.๒.๕ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

๖.๒.๑ ทบทวน ศึกษา พิจารณา และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการนโยบาย
ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์
ด้านการมาตรฐานยุโรปกรณีของกระทรวงกลาโหม

กระบวนการกำหนดแนวทางปรับปรุงกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

การวิจัยนี้ประกอบด้วย ๕ ขั้นตอน

แผนภาพที่ ๓-๓ กระบวนการและขั้นตอนการวิจัย

เปรียบเทียบรูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยกับ ต่างประเทศ

๑. รูปแบบการบริหารกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ

การวิเคราะห์การพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยให้ภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้ครอบคลุม สมบูรณ์ มีความเป็นสากล ต้องศึกษารูปแบบของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศด้วย โดยเฉพาะรูปแบบอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศในเอเชีย ซึ่งมีแนวความคิด และวัฒนธรรมใกล้เคียงกันดังนี้

๑.๑ รูปแบบของประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ในกระทรวงกลาโหมสาธารณรัฐเกาหลี เมื่อกองทัพมีความต้องการยุทโธปกรณ์ หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหาจะเป็นผู้ตอบสนอง โดยเริ่มต้นจากการวิจัยและพัฒนาชิ้นใหม่ หรือสั่งซื้อจากต่างประเทศ ซึ่งสรุปได้ ๓ วิธี ดังนี้

๑.๑.๑ การวิจัยและพัฒนา

ได้รับการพัฒนาดำเนินการเป็นลำดับแรก ซึ่งเป็นการสนองต่อนโยบายของประเทศที่จะส่งเสริมความสามารถในด้านวิจัยและพัฒนา ขั้นตอนในการดำเนินการจะเริ่มจากคัดเลือกบริษัทเอกชนในประเทศเพื่อออกแบบ พัฒนา ผลิต และทดสอบยุทโธปกรณ์ที่กองทัพต้องการ นโยบายนี้ไม่เพียงแต่จะมีการส่งเสริมความสามารถในการวิจัยและพัฒนา ยังเป็นการกระตุ้นฐานการผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยทั่วไปหน่วยงาน ADD (Agency for Defense Development) จะเป็นผู้ดำเนินการถ้าเป็นโครงการของรัฐบาล แต่มีบางโครงการเอกชนจะเป็นผู้ดำเนินการภายใต้สัญญาและการกำกับดูแลของรัฐบาล สรุปว่ารัฐบาลเกาหลีจะส่งเสริมให้เอกชนเข้ามาลงทุนในการสนองต่อความต้องการยุทโธปกรณ์

เมื่อการวิจัยและพัฒนาในประเทศไม่สามารถดำเนินการได้ จะพัฒนาโดยร่วมมือกับมิตรประเทศ วิธีนี้จะสนองต่อความต้องการในด้านยุทโธปกรณ์ ยังสามารถรับเทคโนโลยีใหม่เข้ามาประเทศด้วย ความร่วมมือดังกล่าวจะลดค่าใช้จ่าย เพราะที่ผู้ร่วมมือต้องร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในด้านวิจัยและพัฒนา

๑.๑.๒ การผลิตที่มีการใช้เทคโนโลยี

นโยบายของเกาหลีจะส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยี และความสามารถในการผลิตในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การดำเนินการนี้เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ โดยรัฐบาลได้สั่งให้เอกชนผลิต M16, เครื่องขับไล่ F-16 และ ฮ.UH-60 ในการดำเนินการ ณ ประเทศเกาหลี เอกชนได้รับความชำนาญและความสามารถไม่เพียงแต่สนองความต้องการของเหล่าทัพ ยังสามารถขยายตลาดไปต่างประเทศได้ อีกสองวิธีก็คือการผลิตร่วมกันและการผลิตชิ้นส่วน ในการผลิตร่วมกัน ประเทศที่ร่วมมือจะผลิตชิ้นส่วนต่าง ๆ และในท้ายที่สุดจะมีบริษัทเอกชน ๑ บริษัท เป็นผู้ประกอบชิ้นส่วนเหล่านี้ภายในประเทศ

๑.๑.๓ การจัดซื้อจัดหาจากต่างประเทศ

การจัดซื้อจากต่างประเทศจะซื้อผ่านรัฐบาลต่อรัฐบาล (G to G) หรือซื้อโดยตรงจากบริษัทต่างประเทศ ทั้ง ๒ วิธีนี้ จะได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีน้อยมาก ถึงแม้ในการซื้อบางครั้งจะมีเงื่อนไขในการถ่ายทอดเทคโนโลยีอยู่บ้าง

สาธารณรัฐเกาหลี มีสมาคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเกาหลี (Korean Defense Industry Association: KDIA) ซึ่งเป็นสมาคมอิสระ มีภารกิจดังนี้

๑.๑.๓.๑ ดำเนินการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ระหว่างภาครัฐและเอกชนโดยมีบริษัทเอกชนที่ดำเนินการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ขึ้นทะเบียนกับสมาคมไว้ ๑๔๐ บริษัท โดยสิทธิและความสะดวกที่บริษัทสมาชิกได้รับคือ ทางสมาคมจะดำเนินการหาตลาดและพิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดให้บริษัทเป็นตัวแทนของประเทศในการขายผลิตภัณฑ์

๑.๑.๓.๒ เป็นผู้ออกใบอนุญาตให้กับบริษัทในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้กับต่างประเทศ หรืออนุญาตให้ซื้อวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ แต่การทำสัญญาถือเป็นหน้าที่ของบริษัทกับบริษัท สมาคม ฯ มีหน้าที่เพียงพิจารณาและอนุญาตให้ค้าขายได้เท่านั้น

๑.๒ รูปแบบของประเทศสิงคโปร์

กระทรวงกลาโหมสิงคโปร์ มีหน่วยงานอิสระ คือ Defence Science and Technology Agency (DSTA) มีหน้าที่ นำแผนของกระทรวงมาทำให้เป็นผล เช่น วิจัย พัฒนา ออกแบบ อาวุธยุทโธปกรณ์ จัดหาทรัพยากร เจ้าหน้าที่ในการผลิต, พิจารณาแบบอาวุธยุทโธปกรณ์ ในตลาดโลกว่าชนิดใดเหมาะสมกับกองทัพมากที่สุด มีอำนาจตามกฎหมายของประเทศสิงคโปร์ ในการลงนามทำสัญญาดำเนินการในรายละเอียดร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน กับภายในและต่างประเทศในนามรัฐบาล

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของสิงคโปร์ มีบริษัทที่เป็นหัวใจในการดำเนินงาน คือ บริษัท Holding Company ชื่อ Singapore Technologies เป็นการร่วมทุนระหว่างประเทศ มีบริษัทในเครือมากกว่า ๑๐๐ บริษัท ซึ่งบริษัทหลักที่รับผิดชอบในด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ Singapore Technologies Engineering มีเจ้าหน้าที่ประมาณ ๗,๕๐๐ คน ในจำนวนนี้ ๒,๐๐๐ คน เป็นวิศวกร Singapore Technologies Engineering ยังแบ่งออกเป็นบริษัทย่อยรับผิดชอบด้านต่าง ๆ คือ Aerospace, Automotive, Electronics, Ordnance(Chartered Industries) และ Precision Engineering ถึงแม้ว่ารัฐบาลจะถือหุ้นใหญ่ในบริษัทที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเหล่านี้ บริษัทก็ยังอยู่ในฐานะแบบเอกชน ซึ่งบริหารงานโดยคณะกรรมการบริหาร บางบริษัทจะอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ บริษัททั้งหมดนี้ใช้แรงงานมากกว่า ๑๕,๐๐๐ คน อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเหล่านี้มีใช้สนับสนุนต่อความต้องการของกองทัพสิงคโปร์ แต่ยังคงตอบสนองความต้องการของตลาดต่างประเทศด้วย เช่น สหรัฐอเมริกา และประเทศไทย โดยเข้ามามีบทบาทในการปรับปรุงและพัฒนา เครื่องบิน Northrop F-SE/F

รัฐบาลสิงคโปร์มีแผนที่จะพัฒนาความทันสมัยของประเทศต่อไป อุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศมีส่วนสำคัญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ความสามารถในด้านเทคโนโลยี การผลิต และการบำรุงรักษา เพื่อสนับสนุนความต้องการในด้านเทคโนโลยีของกองทัพสิงคโปร์

๑.๓ รูปแบบของประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย

“นโยบายเรียกร่องการชดเชยเพื่อความเสมอภาค (Offset Policy)” ที่กำหนดให้ประเทศที่ขายอาวุธให้กับมาเลเซียต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีและทำการลงทุนในมาเลเซีย โดยกำหนดให้ประเทศที่ขายอาวุธให้กับมาเลเซียต้องทำการค้าต่างตอบแทน (Counter Trade) เป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า 50% ของเงินที่มาเลเซียจ่ายไป โดยมีเป้าหมายที่ 100% และครึ่งหนึ่งของมูลค่าเหล่านั้นต้องเป็นการให้ Offset ต่อมาเลเซีย

การส่งเสริมให้มี “การจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching)” หรือ “การรับช่วงการผลิต (Subcontracting)” ระหว่างบริษัทของมาเลเซียและบริษัทต่างชาติ มีการพัฒนาอย่างถูกต้อง การสนับสนุนจากภาครัฐ การมีแผนแม่บทการพัฒนาที่ชัดเจน การเรียกร่อง Offset การเปิดโอกาสให้บริษัทเอกชนของมาเลเซียเข้าร่วมอย่างเต็มที่ ผลักดันให้มาเลเซียก้าวข้ามจากอุตสาหกรรมรับจ้างผลิตไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้นวัตกรรม (Innovative Industry)

การจัดตั้ง “DEFENCE INDUSTRY DIVISION (DID)” เพื่อช่วยเหลือและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายในประเทศมาเลเซีย พิจารณาการเพิ่มขีดความสามารถในด้านเทคโนโลยีใหม่ผ่านนโยบาย OFFSET POLICY และพิจารณาตัดสินใจในเรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งภายในและร่วมมือกับมิตรประเทศ รวมถึงดูแลบริษัทที่ดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในมาเลเซีย

“คณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมาเลเซีย (MALAYSIA INDUSTRY COUNCIL FOR DEFENCE : MIDES)” เพื่อขับเคลื่อนการบริหารงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาพรวมของประเทศ และพิจารณาเทคโนโลยีที่จำเป็นในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของมาเลเซียและสนับสนุนด้านการตลาดต่างประเทศให้กับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของมาเลเซีย

งานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คือ “สำนักงานวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (STRIDE, KAJANG) (รัฐสลังงอร์)” เป็นหน่วยงานคล้าย สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) มีวัตถุประสงค์การจัดตั้งเพื่อพิจารณาเทคโนโลยีมาใช้กับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๑.๔ รูปแบบของประเทศอิสราเอล

ประเทศอิสราเอลมี IDF (Israel Defense Force) หรือ กองกำลังป้องกันประเทศอิสราเอล ก่อตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ โดยกอง

กำลังนี้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นกองกำลังทหารเกณฑ์ติดอาวุธที่เกี่ยวข้องกับภารกิจทางทหารสำคัญทั่วประเทศ ด้วยจำนวนของสงครามและความขัดแย้งในบริเวณชายแดน ทำให้ IDF เป็นหนึ่งในกองทัพที่มีการฝึกซ้อมรบมากและเข้มข้นที่สุดอันดับต้น ๆ ในโลก และนอกจากจำนวนชั่วโมงในการฝึกแล้ว ยังมีการรับผู้หญิงเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกองกำลัง ซึ่งประเทศอิสราเอลเป็นเพียงไม่กี่ประเทศที่ข้อกำหนดเกี่ยวกับการรับผู้หญิงเข้ามาเป็นทหาร นอกจากนี้ในประเทศอิสราเอลนั้นไม่ได้มีแค่การป้องกันประเทศและการต่อสู้เพียงอย่างเดียว แต่ในกองทัพยังมีการสอนเทคโนโลยี การ Coding และความรู้เชิงลึกเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เนื่องจากความไม่สงบระหว่างประเทศทำให้อิสราเอลตระหนักดีว่าการสู้รบด้วยกำลังอย่างเดียวไม่พอ แต่การสู้ด้วยคอมพิวเตอร์จะทำให้ประเทศปลอดภัย และเจริญก้าวหน้าได้ นอกจากนี้การเกณฑ์ทหารยังปลูกฝังให้คนอิสราเอลมีทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะผู้ประกอบการ และการคิดนอกกรอบอีกด้วย

แรงบีบทางการเมืองที่เกิดขึ้นในประเทศอิสราเอลเพราะความขัดแย้งระหว่างประเทศอิสราเอลกับรัฐอาหรับ จึงทำให้ประเทศอิสราเอลพยายามลดการพึ่งพาที่ตนมีอยู่กับสหรัฐกับรัฐอาหรับ ด้วยการหันไปพัฒนาอุตสาหกรรมอาวุธในประเทศ ซึ่งจะทำให้ตนเองมีความเป็นอิสระในระดับหนึ่ง ฉะนั้น อุตสาหกรรมอาวุธจึงเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของอธิปไตยแห่งชาติเพื่อเป็นหลักประกันต่อการบรรลุถึงจุดมุ่งหมายทางทหารที่ต้องการในกรณีที่รัฐต้องพึ่งแหล่งอาวุธจากภายนอกประเทศนั้น หากเกิดกรณีพิพาทขึ้น จึงไม่มีหลักประกันว่าการสนับสนุนทางด้านอาวุธที่มีอยู่จะไม่ถูกตัดขาดลงอันเนื่องมาจากสถานการณ์ทางการเมืองภายในของประเทศผู้ส่งอาวุธ หรือในสถานะที่กองทัพของรัฐดังกล่าวกำลังดำเนินภารกิจในการรุกเพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ แต่ต้องถูกหยุดไว้ เพราะความขาดแคลนอาวุธหรือกระสุน เนื่องจากแหล่งสนับสนุนนอกประเทศพยายามจะเข้ามาแทรกแซงหรือระงับกรณีพิพาทเช่นว่านี้

สรุปการเปรียบเทียบรูปแบบโครงสร้างของไทยและต่างประเทศ ตามตารางที่ ๓-๑

ตารางที่ ๓-๑ เปรียบเทียบรูปแบบโครงสร้างของไทยและต่างประเทศ

ประเทศ	เกาหลี	สิงคโปร์	สหพันธรัฐ มาเลเซีย	ไทย
องค์กรในกิจการ อุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ	KDIA	DSTA	MIDES	DID

บทบาทองค์กร	ประสาน	นโยบาย	นโยบาย	หน้าที่เฉพาะ
	ส่งเสริม	ส่งเสริม	ส่งเสริม	เงินทุนหมุนเวียน
	การตลาด	การตลาด	การตลาด	อุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ
การดำเนินการ ทางธุรกิจ	อิสระ	อิสระ	อิสระ	มีข้อจำกัด
ผลิตภัณฑ์	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี	เทคโนโลยี
	ระดับกลาง	ระดับกลาง	ระดับพื้นฐาน	ระดับพื้นฐาน
การส่งออก	ส่งออก	ส่งออก	ส่งออก	ไม่มีการส่งออก

๒. ปัจจัยความสำเร็จ ในพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของต่างประเทศ

ตารางที่ ๓-๒ ปัจจัยความสำเร็จ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของต่างประเทศ

หัวข้อ	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	มาเลเซีย
มีนโยบายระดับชาติ สนับสนุนกิจการ อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ	นโยบายพึ่งพาตนเอง	นโยบายทางการทูต และยุทธศาสตร์ Total Defense	นโยบายผลักดันจาก รับจ้างผลิตเป็น Innovative Industry
รัฐมีมาตรการสนับสนุน กิจการอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศโดยเฉพาะ	- ออกกฎหมาย อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ, แผนปรับปรุง กองทัพ และกฎหมาย ภาษีป้องกันประเทศ - จัดสรรงบประมาณ ใช้ในการวิจัยและพัฒนา อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ	- รัฐดำเนินการด้าน การตลาดเพื่อส่งเสริม การขายอาวุธไปสู่ ต่างประเทศ	- ใช้นโยบาย Offset Policy, Counter Trade และ Business Matching - เปิดโอกาสให้ ภาคเอกชนของมาเลเซีย เข้ามามีส่วนร่วม
กท. มีนโยบายรวมการ จัดหายุทธโธปกรณ์ระดับ กระทรวง	- มีสำนักบริหารการ จัดซื้อจัดหายุทธโธปกรณ์ กลาโหม เกาหลีใต้ (Defense Acquisition Program Administration : DAPA)	- มีหน่วยงานจัดหาแบบ รวมการ Defence Science and Technology Agency :DSTA”	-
แหล่งที่มาของยุทธโธปกรณ์ ทางทหาร	- ผลิตเอง - การวิจัยและพัฒนา - ร่วมมือกับภาคเอกชน	- ซื้อเทคโนโลยี - การวิจัยและพัฒนา - ร่วมมือกับภาคเอกชน	- ซื้อเทคโนโลยี - การวิจัยและพัฒนา

ตารางที่ ๓-๒ ปัจจัยความสำเร็จ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของต่างประเทศ

หัวข้อ	เกาหลีใต้	สิงคโปร์	มาเลเซีย
มีสถาบันวิจัยนอกระบบราชการ ด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ	- มีสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ชื่อ Agency for Defense Development หรือ ADD)	- มีสถาบันวิจัยพัฒนาระดับกระทรวง ชื่อ Defense Science Organization หรือ DSO	- มีสำนักงานวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ชื่อ “STRIDE”
โรงงานผู้ผลิตยุทโธปกรณ์ภายในประเทศให้กองทัพ	เอกชน	เอกชน	เอกชน ควบคุมโดยคณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ (MIDES)

โดยสรุปแล้ว การดำเนินการในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของประเทศที่ประสบผลสำเร็จ จะมุ่งไปสู่การพัฒนาให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการโดยอิสระ รัฐมีบทบาทเป็นผู้กำหนดนโยบายและให้การส่งเสริมสนับสนุนให้กับองค์กรรัฐหรือภาคเอกชน **มีคณะกรรมการที่สามารถกำหนดนโยบาย และดำเนินการทางธุรกิจโดยอิสระ ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม** ใช้ศักยภาพของภาครัฐ สนับสนุนภาคเอกชน เช่น ทุน เทคโนโลยี ความคล่องตัวในการบริหารเชิงธุรกิจ ประสิทธิภาพการเตรียมการให้สามารถแปรเปลี่ยนเป็นอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ เพราะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้นจำเป็นต้องใช้การลงทุนที่สูง และใช้เทคโนโลยีค่อนข้างมาก เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าในการนำไปใช้ในเรื่องความมั่นคง หรือปกป้องทรัพยากรของประเทศนั้น ๆ จึงจะเห็นว่าเป็นตลาดที่กว้างและมีการแข่งขันสูง ประเทศที่เจริญแล้วจึงใช้จุดแข็งทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนมาเกื้อกูลและชดเชยกัน โดยคำนึงถึงความคล่องตัว และความเป็นอิสระเป็นหลัก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

สรุป

ข้อมูลที่ได้นำเสนอถึงความเป็นมาและแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผ่านมา ซึ่งในระยะเวลาที่ผ่านมาจะมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น โดยในระยะแรกการผลิตยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ เป็นภาระของฝ่ายราชการทหารโดยเฉพาะ แม้ระยะต่อมาได้มีภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน

กระบวนการผลิตมากขึ้น แต่ยังมีอุปสรรคสำคัญหลายประการในอดีต เช่น กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือแนวทางการกำหนดนโยบายของรัฐบาลชุดก่อนยังขาดความชัดเจน โครงสร้างของคณะกรรมการที่กำกับดูแลนโยบาย และการปฏิบัติในบริบทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยที่ไม่เหมาะสม ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่สามารถตอบโจทย์ หรือผลักดันอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยให้ก้าวเดินได้ รวมทั้งปัญหาในด้านอื่น ๆ ซึ่งในบทต่อไปผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน การเปรียบเทียบโครงสร้างระบบงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของต่างประเทศ รวมทั้งเสนอแนะยุทธศาสตร์ในแนวทางปรับปรุงโครงสร้างระบบงานกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาการผลิตยุทธโปกรณ์เพื่อการพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในครั้งนี้ ดำเนินการโดยศึกษาถึงความสำเร็จในการดำเนินงานของหน่วยงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ เพื่อกำหนดแนวทางการผลิตอาวุธ ยุทธโปกรณ์ประเทศไปสู่เชิงพาณิชย์ที่เหมาะสมกำหนดองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ของโครงสร้างของ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหม เพื่อให้ภาคเอกชนภายในประเทศของประเทศไทย สามารถเป็นฐานการผลิตหลักด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้กับกระทรวงกลาโหมได้อย่าง ต่อเนื่องและยั่งยืนตลอดจนศึกษาแนวทางการสนับสนุนจากภาครัฐของโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ รวมถึงการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลจากบทสัมภาษณ์ผู้ที่มีบทบาทในอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศทั้งของภาครัฐและ บริษัทเอกชนที่ดำเนินงานในปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญและรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑. บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบันกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
๒. ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน
๓. แนวคิดในการแก้ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยให้มีขีด ความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ
๔. กฎหมายและระเบียบในปัจจุบัน ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศ และควรมีวิธีแก้ไขอย่างไร
๕. แนวโน้มและทิศทางในอนาคตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของโลก
๖. ประเทศคู่แข่งในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ
๗. ปัจจัยหลักที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย
๘. สรุป

บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบันกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นอุตสาหกรรมเฉพาะที่มีผู้ประกอบการค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับ อุตสาหกรรมหลักอื่น ๆ ของประเทศ โดยรัฐบาลสามารถทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงและเป็น

ศูนย์กลางในการประสานงานและสร้างเครือข่าย โดยเฉพาะทำหน้าที่ในการสนับสนุนด้วยการจัดซื้อจัดจ้างยุทธโศปกรณ์รายการที่อุตสาหกรรมภายในประเทศสามารถผลิตได้ ด้วยการกำหนดนโยบายส่งเสริมขึ้นมา ซึ่งในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่อง มีการบูรณาการและการสร้างความเข้าใจถึงอนาคตร่วมกัน ก่อให้เกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคม ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ เป็นการใช้โอกาสและทรัพยากรของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมาย ที่กำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะยาว ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน แต่ควรมีการปรับปรุงแผนงานและขั้นตอนการทำงานเป็นระยะเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิต และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วตามกาลเวลา

อย่างไรก็ตาม บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบันยังครอบคลุมไม่ถึงอุตสาหกรรมทั้งหมด ส่วนใหญ่มุ่งเน้นเรื่องยานยนต์และนวัตกรรมยานยนต์ ยังไม่สนับสนุนอาวุธยุทธโศปกรณ์กลุ่มอื่นๆ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยเสริมสร้างการวิจัยและพัฒนาควบคู่ไปกับการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และมิตรประเทศในการสร้างองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์และยุทธภัณฑ์ พร้อมทั้งส่งเสริมนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศโดยหน่วยงานภาครัฐ และสร้างความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศชาติโดยการพัฒนาคมน พัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการผลิตในภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีคุณภาพและส่งต่อไปยังภาครัฐ

ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน

การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเชิงพาณิชย์ ยังถูกปิดกั้นด้วยกฎหมายขาดการสนับสนุนที่เป็นรูปธรรมและชัดเจน แม้ว่าจะมีนโยบายสนับสนุนจากรัฐบาล การช่วยเหลือเงินทุนจากภาครัฐ (BOI) แต่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่จึงทำให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนไม่กล้าที่จะลงทุน โดยทั่วไปแล้วการจะผลักดันนโยบายใด ๆ ให้เกิดผลปฏิบัติจริง จำเป็นต้องมีการสนับสนุนอย่างจริงจังอย่างมีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเริ่มต้น ดังนั้น อุตสาหกรรมป้องกันประเทศจึงจำเป็นต้องมีการผลักดันนโยบายในการจัดตั้งหรือสนับสนุนงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจะต้องดำรงความมุ่งมั่น มีการผลักดันนโยบายจนถึงผู้ปฏิบัติที่มีอำนาจตกลงใจ

โดยตรง รวมทั้งให้การสนับสนุนอย่างจริงจังอย่างมีเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามรูปแบบของการดำเนินการดังกล่าว

ข้อจำกัดของโรงงานในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม คือ ไม่สามารถให้บริการแบบครบวงจร (One Stop Service) ไม่สามารถรวมโรงงานเพื่อสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน ตลอดจนการจัดระเบียบ กำหนดมาตรฐานต่าง ๆ ได้และข้อจำกัดของโรงงานเอกชนตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ นั้น จะเป็นเรื่องของความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนอุปสรรคจากกฎ ระเบียบของภาครัฐที่มีรายละเอียดซับซ้อนจนบางครั้งอาจมีผลกระทบกับการวางแผนของบริษัทในการค้าขายกับระบบโลกาภิวัตน์ได้

นอกจากนี้ ยังปัญหาทางข้อปฏิบัติ ซึ่งมีข้อกำหนดมากมายที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและเป็นการสนับสนุนพร้อมไปกับการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ ลดขั้นตอนอันเป็นการสนับสนุนให้สอดคล้องของการทำธุรกิจของเอกชนเพื่อประสิทธิภาพการส่งออกเช่น ภาษีการนำเข้าวัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อผลิตทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าสำเร็จรูปที่สั่งนำเข้าซึ่งในบางรายการได้รับยกเว้นภาษี รวมถึงขั้นตอน ระเบียบพิธีการปฏิบัติที่มีโครงสร้างซับซ้อนในการพิจารณาทำให้เกิดความไม่คล่องตัวกับการบริหารงานเชิงธุรกิจการส่งออก วัตถุประสงค์ผ่านมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่มีระยะเวลาแน่นอนในการอนุมัติ จึงทำให้ไม่อาจกำหนดเวลาที่แน่นอนในการส่งสินค้าให้กับผู้ซื้อได้บางครั้งไม่ทันเวลาและเสียโอกาสทำธุรกิจกับลูกค้าต่างประเทศ การกำหนดให้มีสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศซึ่งต้องผ่านมาตรฐานของกลาโหม โดยยกเว้นการนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อให้อุตสาหกรรมภายในประเทศเข้มแข็งขึ้นและสามารถพัฒนาต่อยอดต่อไป

แนวคิดในการแก้ปัญหาการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ทั้งในประเทศและต่างประเทศนั้น น่าจะมาจากการประสานร่วมกันพัฒนาอุตสาหกรรมโดยรัฐและเอกชน เช่นแปลงสภาพโรงงานของภาครัฐที่ไม่ได้ดำเนินงาน แต่มีเทคโนโลยี เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่เอกชนสามารถเข้าไปดำเนินการได้ โดยให้เอกชนเข้าไปลงทุนหรือรับจ้างภาคเอกชนในการผลิต หรือแปรสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้เกิดการผลิตและการขายออกสู่ตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

แนวคิดในการแก้ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยให้

มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ

การวิจัยและพัฒนาเป็นกระบวนการต้นน้ำที่นำไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่และการสร้างนวัตกรรม ซึ่งจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันในระดับองค์กรและระดับประเทศให้สูงขึ้น นำไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืน ซึ่งรัฐบาลควรกำหนดขีดความสามารถที่อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อยุทธศาสตร์ชาติอย่างชัดเจน เพื่อเป็นสะพานเชื่อมโยงภาคการผลิตเข้าด้วยกัน ดังนั้น หากรัฐบาลมีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศอย่างเป็นรูปธรรม จะเป็นการวางรากฐานทางด้านเทคโนโลยี สำหรับรองรับการเจริญเติบโต การพัฒนากำลังคน และการดูดซับองค์ความรู้ในการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมได้อย่างยั่งยืนโดยกลุ่มผู้ประกอบการจะรับทราบทิศทางหรือแนวโน้มของแผนพัฒนากองทัพและความต้องการด้านยุทธโปกรณ์ โดยภาคอุตสาหกรรมจะนำข้อมูลไปใช้ในการเตรียมการเพื่อรองรับกับความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างความตระหนักรู้ให้กับภาคอุตสาหกรรม ได้โดยเปิดช่องทางการสื่อสารเพื่อใช้ในการติดต่อและสื่อสารกับภาคอุตสาหกรรม

รวมทั้งส่งเสริมการร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและภาคเอกชนภายใน เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้สามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้ โดยเป็นการใช้ทดแทนการนำเข้าให้มากขึ้นไม่มีการนำเข้าได้อีกและเพิ่มคุณภาพเพื่อการส่งออกให้ได้มากขึ้น เพื่อให้ทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างแท้จริง สร้างความเข้มแข็งด้วยการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมในประเทศไทยขณะเดียวกัน เพื่อใช้โอกาสนี้เป็นประโยชน์และความรวดเร็วเป็นหลักในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ภาครัฐควรเปิดเสรีให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาร่วมกับภาคเอกชน เพื่อนำเทคโนโลยีใหม่ๆ พร้อมทั้งเครื่องจักรเข้ามาในประเทศ เพราะว่าการลงทุนอุตสาหกรรมประเภทนี้ต้องการเงินลงทุนจำนวนมากโดยมาพร้อมเทคโนโลยี จึงจะทำให้อุตสาหกรรมพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว และตอบสนองนโยบายของภาครัฐได้

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลจะต้องมีการควบคุมที่เข้มงวดมากขึ้น แต่ช่วยภาคการผลิตในการลดต้นทุนผลิต เช่น โดยการยกเว้นภาษีการนำเข้าวัตถุดิบที่ผลิตทั้งหมดจากทุกประเทศเพื่อเป็นการสนับสนุนการผลิตสำหรับสินค้าที่ส่งออก รวมถึงแก้ไขกฎระเบียบบางอย่างที่ไม่จำเป็นเพื่อเพิ่มความรวดเร็วให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจได้อย่างรวดเร็ว เช่นการส่งออกก็อาจลดขั้นตอนของการ

ประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติของคณะรัฐมนตรี โดยอาจจะมีการตั้งตัวแทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมพิจารณา ได้ผลประการใดรายงานให้คณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังเช่นที่เคยทำมาแล้ว เมื่อช่วงปี พ.ศ.๒๕๓๙-๒๕๔๕

กฎหมายและระเบียบในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ และควรมีวิธีแก้ไขอย่างไร

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ ๓ปี ๒๕๑๖ เป็นต้นมา รัฐบาลได้เริ่มกำหนดแนวทางให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมในกิจการของภาครัฐ และมีการพัฒนาการที่ดีขึ้นมาตามลำดับ ในส่วนของภาคเอกชนได้ก่อให้เกิดองค์กรร่วมถาวร เช่น คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓สถาบัน (กกร.) และจัดตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) นอกจากนี้ ภาครัฐได้มีการปรับปรุงกลไกภาครัฐให้เอื้ออำนวยต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชน กำหนดนโยบายประสานความร่วมมือ ระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้าดำเนินการในกิจการซึ่งเดิมภาครัฐทำในลักษณะผูกขาดแต่ผู้เดียวมีการปรับปรุงองค์กรภาครัฐและจ้างเหมาเอกชนในบางงาน โดยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ได้มีแนวทางปรับบทบาทของระบบราชการจากการตรวจสอบ ควบคุม เป็นการกำกับ ดูแล ส่งเสริม พร้อมทั้งลดบทบาทในการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น นอกจากนี้ให้มีการทบทวนปัญหาและข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและระเบียบที่เปิดโอกาส หรือเพิ่มบทบาทภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมให้กว้างขวางขึ้น

โดยกฎหมายและระเบียบในปัจจุบันมีแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ซึ่งเขียนบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ซึ่งสาระสำคัญของกรอบรูปแบบและเค้าโครงเบื้องต้นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สอดรับกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว ๒๐ปี ในลักษณะของการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ระยะยาวลงสู่การปฏิบัติในช่วงเวลา ๕ปีโดยมีวิสัยทัศน์ สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนกรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงมีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขรอบหลักการของการวางแผนที่นุ่มนวลและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุลยั่งยืนรัฐบาลมีนโยบายในการสร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจ

ของประเทศรวมทั้งเร่งสร้างสังคมที่มีคุณภาพ โดยการจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมตลอดจนการวางแผนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในระยะยาวครอบคลุมถึงการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการสร้างควมมั่นคง มั่งคั่งทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นสิ่งสำคัญที่ประเทศจะต้องมีทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาวที่ชัดเจนโดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมมือกันอย่างเข้มแข็งเพื่อผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศที่มุ่งสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” ในอนาคตสำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของประเทศในระยะ 5 ปี จะยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับก่อนหน้าเพื่อให้การพัฒนาในทุกมิติมีการบูรณาการบนทางสายกลาง มีความพอประมาณมีเหตุผล รวมถึงมีระบบภูมิคุ้มกันที่ดี สอดคล้องกับภูมิสังคมการพัฒนาทุกด้าน มีดุลยภาพ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม และระบบนิเวศน์มีความสอดคล้อง เกื้อกูล และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันโดยการพัฒนาในมิติหนึ่งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อมิติอื่น ๆ รวมทั้งต้องมุ่งเน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาคนทุกวัยให้เป็น คนดี คนเก่ง มีศักยภาพและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการเพื่อสร้างความเข้มแข็งมีคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม นำไปสู่การสร้างสังคมที่พึงปรารถนา รวมถึงมีจิตอนุรักษ์ รักษา ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและเหมาะสม

นอกจากนี้ กฎหมายและระเบียบในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พบว่ากฎหมายแต่ละกระทรวงมีความทับซ้อนกันซึ่งยากต่อการปฏิบัติแต่ละกระทรวงและแต่ละกระทรวงมีข้อจำกัดในแต่ละด้าน รวมถึงไม่สนับสนุนให้สถาบันทางการเงินปล่อยธุรกรรมให้กับกิจการผลิตอาวุธและพบปัญหาในการขอใบสั่งนำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิต (แบบ อ.๘) แต่เดิมจะให้ระบุเพียงว่าซื้อจากที่ไหน โดยระบุว่า จาก ทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา แอฟริกา ซึ่งหมายความว่าซื้อจากแหล่งผลิตที่ใดก็ได้ในโลก แต่ปัจจุบันการขออนุญาตสั่งนำเข้า จะต้องระบุบริษัท ผู้ผลิต ประเทศ ซึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจง ซึ่งหากแหล่งที่ระบุไว้ ไม่สามารถส่งสินค้าให้ได้ หากต้องซื้อจากแหล่งอื่นก็ต้องขอดำเนินการขอใบอนุญาต แบบ อ.๘ ฉบับใหม่ ทั้งที่เป็นวัตถุดิบชนิดเดียวกัน ทั้งเป็นการเพิ่มงานให้หน่วยงานราชการด้วย ควรแก้ไข โดยการให้ระบุแหล่งผลิตไว้แบบกว้างๆ เป็นทวีปหรือจากแหล่งที่มีสินค้า หรือ กรณี การขออนุญาตขายและขนย้ายอาวุธ ก็กำหนดเวลาเพียง ๙๐ วัน ซึ่งทำให้ต้องขอย่อยครั้ง และควรแก้ไข ให้แบบ อ.๑๐ อ.๑๗ มีอายุ ๑ ปี

(ตามใบอนุญาตให้ซื้อ แบบ ป.๕) อยากให้พิจารณาลดขั้นตอนการดำเนินการและกฎ ระเบียบ บางอย่างที่ไม่จำเป็น เพื่อเพิ่มความรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจ

โดยเห็นควรจัดประชุมหารือ หรือการสัมมนากลุ่มย่อย และสอบถามผู้ประกอบการ ทั้งภาครัฐและเอกชนโดยนำปัญหามาวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขที่เป็นรูปธรรมโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยไม่นำข้อกฎหมายหรือข้อปฏิบัติเดิมมาเป็นตัวควบคุมเพื่อปรับปรุงกฎหมายและระเบียบ ให้เป็นปัจจุบันเข้ากับสภาวะการณ์โลกซึ่งหากเป็นไปได้ควรมีกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการ ผลิตผลิตภัณฑ์ในประเทศได้แล้วก็ควรให้หน่วยงานที่ใช้จัดซื้อหรือจัดจ้างบริษัทที่ผลิตได้ในประเทศไทย ได้ก่อน การจัดทำมาตรการเรื่องภาษีนำเข้าวัตถุดิบ หากนำเข้าวัตถุดิบมาใช้ในการผลิตและเสียภาษี อากรนำเข้าแล้ว ต่อไปหากผู้ผลิตได้ขายสินค้าให้กับหน่วยงานราชการแล้วน่าจะสามารถนำวัตถุดิบ ตามจำนวนที่ใช้จริงขอคืนภาษีนำเข้าตามที่ใช้ไปได้ทันที โดยไม่ต้องส่งวัตถุดิบแล้วขอยกเว้นภาษีนำเข้า ใหม่อีกทั้งบริษัทที่ประกอบอุตสาหกรรมป้องกันประเทศน่าจะได้รับการอนุญาตให้จดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์ได้ เพื่อเอกชนจะได้ระดมทุนจากคนไทยในประเทศมาพัฒนาธุรกิจให้เติบโต ขยายและรองรับตลาดในอนาคตได้มากขึ้น

แนวโน้มและทิศทางในอนาคตของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของโลก

แนวโน้มและทิศทางของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของโลกในปัจจุบัน ขึ้นอยู่กับนัก ลงทุนใหญ่ในประเทศมหาอำนาจ หรือ Head Fund ที่จะเลือกลงทุนในกิจการตามประกาศต่างๆ ปัจจุบันกลุ่มทุนใหญ่ประเภทนี้ได้เข้าซื้อหุ้นหรือกิจกรรมต่างๆ ตามต่างประเทศ เพื่อสร้างฐานอำนาจ ไว้ให้กับประเทศของตนทำให้มีการแข่งขันสูง เกิดการรวมกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และขยาย กิจการโดยเผยแพร่นวัตกรรมแนวโน้มใหม่มีแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยขึ้น มีคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์มากขึ้น ราคาสูงขึ้นในอนาคต ซึ่งประเทศที่ได้เปรียบคือประเทศที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย และมีเงินทุนสูง

ประเทศคู่แข่งในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

ประเทศในแถบอาเซียนซึ่งมีการพัฒนาด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ เมียนมา มาเลเซีย ลาว เวียดนาม อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ นอกจากนี้ยังมีประเทศมหาอำนาจใหญ่อย่าง สาธารณรัฐประชาชนจีนและสหรัฐอเมริกา รวมถึง เกาหลีและอินเดีย

ปัจจัยหลักที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทย

แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยต้องวิเคราะห์จากปัจจัยพื้นฐานของประเทศไทยที่ส่งผลกระทบต่อสังคม ทั้งด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคง และสังคมจิตวิทยา ซึ่งจะเกื้อหนุน ผลักดัน ตอบโจทย์ การพัฒนาต่าง ๆ ของประเทศได้ ปัจจัยความสำเร็จที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เป็นรูปธรรม มีอยู่ ๕ ประเด็นหลักประกอบด้วย

๑. การบูรณาการการผลิต การรวมการจัดหายุทโธปกรณ์ที่ผลิตใน กระทรวงกลาโหม และกำหนดรายการยุทโธปกรณ์ที่ให้ภาคเอกชนภายในประเทศเป็นผู้ผลิต

๒. รายการยุทโธปกรณ์ที่ได้รับต้นแบบวิจัยไปทดลองใช้งานแล้วเป็นไปตามมาตรฐาน ให้กำหนดเป็นรายการจัดหาภายในประเทศ

๓. ร่วมกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรกลางด้านมาตรฐานของ กระทรวงกลาโหม

๔. กำหนดแนวทางในการตั้งโรงงานประกอบหรือผลิตชิ้นส่วนอะไหล่ของยุทโธปกรณ์ ที่สำคัญร่วมกับมิตรประเทศ พร้อมทั้งถ่ายทอดเทคโนโลยีขีดความสามารถในการพัฒนา การปฏิบัติ บำรุงยุทโธปกรณ์ที่ประจำการในไทยและภูมิภาค

๕. ควบคุม ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของ ภาคเอกชนและโรงงานของภาครัฐอื่น ๆ ทั้งในเรื่อง การวิจัย การตลาด และแหล่งเงินทุนหลักการ/ แนวคิดการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของไทยจะต้องเริ่มจากอุปสงค์ ความต้องการจัดหา ยุทโธปกรณ์ของไทยจากภายในประเทศ และ จากต่างประเทศ จากผู้ผลิตภาครัฐ และภาคเอกชน ภายในประเทศ สิ่งสำคัญคือ คุณภาพผลิตภัณฑ์ ต้องมีมาตรฐานกลาง ที่ส่งเสริมผู้ผลิต และให้ผู้ใช้มีความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ การให้อำนาจ/การควบคุม พ.ร.บ. ให้อำนาจการตลาด/การขาย มาตรการจูงใจ/ส่งเสริมภาคเอกชนในระดับชาติ ยกเว้นอากรนำเข้า, ยกเว้นภาษีค่าใช้จ่ายด้านวิจัยพัฒนาส่งเสริมการลงทุน การบริหารจัดการ แผน/ยุทธศาสตร์ในทุกๆระดับ ที่คำนึงถึงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศ

สาเหตุในการที่ภาคเอกชนไม่สามารถเป็นฐานการผลิตให้กับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ที่สำคัญอย่างยิ่งของการเจริญเติบโต และการพัฒนาของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

คือ ข้อจำกัดในการขายของโรงงาน/บริษัท ที่จะต้องขายให้แก่ทหาร ตำรวจ หรือส่วนราชการเท่านั้น กฎ ระเบียบ ยังไม่ขยายผลหรือเอื้ออำนวยให้ขายกับภาคเอกชน จึงทำให้การตลาดมีความแคบ ซึ่งรวมถึงอุปสรรคด้านทัศนคติที่สั่งสมมานานตามวัฒนธรรมแบบไทยระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน ดังนั้นปัญหาอุปสรรคที่ภาคเอกชนไม่สามารถเป็นฐานการผลิตให้กับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ มีดังนี้

๑. โครงสร้างที่ไม่มีฝ่ายขาย และงบประมาณสำหรับการขาย

ในการดำเนินการของกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เริ่มต้นจากการสั่งซื้อ หลังจากนั้น หน่วยงานราชการที่มีโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จะดำเนินการกรรมวิธี เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ และนำส่งมอบให้กับผู้สั่งซื้อ เป็นการครบวงจร

จุดเริ่มต้นของการดำเนินการอยู่ที่ “ใบสั่งซื้อ” ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่จะทำให้กลไกของการผลิตเริ่มต้นได้ การตลาดถูกจำกัดตามวัตถุประสงค์ของระเบียบเงินกองทุน คือ ต้องขายให้กับเหล่าทัพ หรือส่วนราชการ และการกำหนดมาตรฐานยุทธโธปกรณ์ของกองทัพบก ผลิตภัณฑ์บางชนิดสามารถจำหน่ายให้เฉพาะเหล่าทัพ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้น สำหรับตลาดต่างประเทศนั้น การดำเนินการทางด้านการตลาดไม่สามารถให้เอกชนเป็นผู้แทนขายได้โดยตรง

๒. ข้อจำกัดที่ขายให้ได้เฉพาะ ทหาร และตำรวจ

อุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งของการเจริญเติบโตและการพัฒนาของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ ข้อจำกัดในการขายของโรงงาน/บริษัทเหล่านี้ ซึ่งจะต้องขายให้แก่ทหาร ตำรวจ หรือส่วนราชการเท่านั้น กฎ ระเบียบ ยังไม่ขยายผลหรือเอื้ออำนวยให้ขายกับภาคเอกชน จึงทำให้การตลาดมีความแคบ การผลิตน้อยทำให้ต้นทุนสูง ราคาขายสูงตาม ไม่สามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศได้ และมีผลต่อการวิจัย พัฒนา คุณภาพของผลิตภัณฑ์ เพราะความต้องการมีไม่มากพอที่จะดำเนินการวิจัยพัฒนา

จากสาเหตุในการที่ภาคเอกชนไม่สามารถเป็นฐานการผลิตให้กับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ได้มีการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมในเรื่องแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เป็นรูปธรรมของกระทรวงกลาโหม และร่วมพิจารณามาตรการจูงใจและการขยายโอกาสการประกอบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเอกชน ผลการสัมมนา คือ

๑. ภาคเอกชนเห็นว่าการจัดแผนความต้องการจัดหา สป.๕ จากหน่วยผลผลิตของ กท. และผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศ ระยะ ๕ ปี จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาครัฐและภาคเอกชน

๒. เสนอให้แก้ไขกฎหมายที่ กท. รับผิดชอบเกี่ยวกับการออกใบอนุญาต เช่น การครอบครอง, การนำเข้า-ส่งออก และการประกอบกิจการโรงงานผลิตอาวุธ โดยขอให้ระยะเวลาจากเดิมมีอายุ ๑ ปี เป็นมีอายุ ๓ ปี

๓. การส่งเสริม จะสนับสนุนให้ภาคเอกชนมีความเข้มแข็งในขั้นต้น โดยผลักดันกลุ่มอุตสาหกรรม อาวุธ, กระจก และวัตถุระเบิด และกลุ่มยานยนต์ของภาคเอกชน เข้าเป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และการจัดทำแผนการพัฒนาเป็นการนำร่องให้ภาครัฐส่งเสริมผลผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการพาณิชย์ ทั้งนี้การบูรณาการภายในกลุ่มภาคเอกชนด้วยกันเองเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งภาคเอกชนแต่ละกลุ่มจะต้องร่วมกันกำหนดเป้าหมาย จัดสรรขอบเขตงานตามความสามารถให้สอดคล้องกัน เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของภาคเอกชนในภาพรวมของประเทศ

๔. ด้านความร่วมมือภาครัฐและเอกชน มีความเห็นร่วมกันเกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักมาตรฐานของ กท. เพื่อเป็นองค์กรกลางในการกำหนดมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ โดยเฉพาะรายการที่ผลิตและใช้ร่วมกันตั้งแต่ ๒ เหล่าทัพขึ้นไปทั้งนี้ในปี ๒๕๖๐ จะจัดตั้งสำนักมาตรฐานทางทหารของ วท.กท. เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการขององค์กรกลางดังกล่าว ซึ่งได้แก่ คณะกรรมการมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ กลาโหม (กมย.กท.) โดยลำดับแรก จะทำการกำหนดมาตรฐานกลางของกระสุน ดินส่งกระสุน และองค์ประกอบ ที่ทุกฝ่ายให้การยอมรับสามารถใช้ได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ เข้าประเมินและให้การรับรองมาตรฐานของหน่วยผลิตทั้งภายใน กท. และภาคเอกชน เพื่อให้หน่วยใช้ซึ่งได้แก่ กองทัพบกมีความเชื่อมั่นและใช้คุณลักษณะเฉพาะดังกล่าวเพื่อดำเนินกรรมวิธีจัดหาต่อไปและเมื่อผู้ผลิตสามารถปรับปรุงคุณภาพและส่งออกต่างประเทศได้ จะกำหนดมาตรฐานยุทธโศปกรณ์ให้สูงขึ้นต่อไป

แนวทางการปรับปรุงทางการผลิตอาวุธยุทธโศปกรณ์ประเทศไปสู่เชิงพาณิชย์ที่เหมาะสม เป้าหมายสุดท้ายการผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือให้ ผู้ผลิตภาคเอกชน และ/หรือภาคเอกชนที่รัฐถือหุ้น (หน่วยงานรัฐไม่เป็นผู้ผลิต) โดยมีขั้นตอนในการกำหนดแนวทาง ดังนี้

๑. เป้าหมายระหว่างทางที่ ๑ : พัฒนาโรงงานใน กระทรวงกลาโหม ให้มีประสิทธิภาพ มีมูลค่าเพิ่ม มีกำไร เพื่อให้ภาคเอกชนมีความคุ้มค่าในการร่วมลงทุน และสามารถแปรรูปโรงงาน กระทรวงกลาโหมเป็นของภาคเอกชนได้ ในที่สุด

๑.๑ เพิ่มอุปสงค์ ให้โรงงานใน กระทรวงกลาโหม ผลิตยุทธโศปกรณ์ ได้เต็มขีดความสามารถ

๑.๑.๑ บูรณาการ/รวมการ/ยุบรวม โรงงานที่ผลิตยุทธโศปกรณ์แบบเดียวกัน และที่กองทัพมีความจำเป็นต้องใช้งาน (รวมการจัดหา)

๑.๑.๒ เพิ่มความต้องการจัดหายุทธโปกรณ์ของกองทัพ (และของภาครัฐอื่น) จากในประเทศ (กำหนดยุทธโปกรณ์ที่สามารถผลิตภายในประเทศไว้ในแผนพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ)

๑.๑.๓ หาดตลาดในประเทศและต่างประเทศ (พ.ร.บ. ให้อำนาจกระทรวงกลาโหม ทำการตลาดและขายผลิตภัณฑ์)

๑.๒ วิจัยพัฒนากระบวนการผลิต และ/หรือวิจัยพัฒนายุทธโปกรณ์ในสายการผลิตให้มีเทคโนโลยีสูงขึ้น ที่ตอบสนองความต้องการกองทัพ เพื่อเพิ่มมูลค่าและประสิทธิภาพของโรงงานใน กระทรวงกลาโหม

๒. เป้าหมายระหว่างทางที่ ๒ : หน่วยวิจัยของ กระทรวงกลาโหม ลงทุนวิจัยพัฒนา ยุทธโปกรณ์ร่วมกับภาคเอกชนภายในประเทศ ที่โรงงานใน กระทรวงกลาโหม ไม่มีขีดความสามารถผลิต แต่เป็นความต้องการของกองทัพ(แผนพัฒนาขีดความสามารถ) เพื่อนำไปสู่การผลิตเชิงอุตสาหกรรม และขายในประเทศและต่างประเทศ (พ.ร.บ. ให้อำนาจ)

๓. เป้าหมายระหว่างทางที่ ๓ : จัดตั้งสำนักงานมาตรฐานยุทธโปกรณ์ระดับกระทรวง เพื่อกำหนด และ รับรอง มาตรฐานฯ ที่ส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ แต่ต้องสร้างและยืนยันความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ใช้/เหล่าทัพ ในด้านความปลอดภัยของยุทธโปกรณ์ที่ผลิตภายในประเทศ เพิ่มบทบาทและยกระดับ คณะกรรมการมาตรฐานยุทธโปกรณ์ กระทรวงกลาโหม และ วท.กระทรวงกลาโหม รวมทั้งปรับโครงสร้าง วท.กระทรวงกลาโหม

๔. เป้าหมายระหว่างทางที่ ๔ การรวมการจัดหายุทธโปกรณ์ ในระดับกระทรวง

๕. เป้าหมายระหว่างทางที่ ๕ การจัดทำแผนพัฒนาขีดความสามารถกองทัพ ที่คำนึงถึงการพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๕.๑ กระบวนการวิจัยและพัฒนาที่นำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของ สทป.

๕.๒ ผลงานวิจัยของ ศอว.ศอพท. ที่ผ่านมาตรฐานของ ทบ. และทดลองผลิตเพื่อนำไปทดลองใช้งาน

๖. การจัดทำ พ.ร.บ. ให้อำนาจหน่วยผลิต กระทรวงกลาโหม และ พ.ร.บ. ให้อำนาจหน่วยงานวิจัย กระทรวงกลาโหม ในการทำการตลาดและขายผลิตภัณฑ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

จากการวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และโครงสร้างอุตสาหกรรมต่างประเทศ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และผลการสัมมนา สามารถพิจารณาแนวการผลิตยุทธโปกรณ์เพื่อการพาณิชย์

ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ปี เพื่อจะได้กำหนดกระบวนการพัฒนาไปสู่การผลิตโดยภาคเอกชน เป็นดังนี้

๑. โครงสร้างขององค์กรกลางในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตให้กับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต
๒. พิจารณาตั้ง / ปรับปรุง หน่วยงานที่สามารถรับผิดชอบการส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศร่วมกับภาคเอกชนทั้ง ในด้านการตลาด การผลิต ได้อย่างแท้จริง

สรุป

สำหรับงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศตามแผนแม่บทอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๓ เน้นให้เกิดรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในเชิงการเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีของประเทศ เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องอาศัยเทคโนโลยีล้ำยุคหลาย ๆ ด้านมาบูรณาการ เพื่อให้สามารถวิจัยพัฒนา ประกอบรวมเป็นระบบอาวุธยุทโธปกรณ์ทางทหารขนาดใหญ่และมุ่งไปสู่การผลิตในการใช้ในราชการและขายในเชิงพาณิชย์ เพื่อสนับสนุนงานด้านความมั่นคงและลดภาระงบประมาณในการนำเข้าจากต่างประเทศ โดยปัจจัยความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศนี้มี ๓ ประเด็นหลักคือ

๑. การบูรณาการการผลิต และการรวมการจัดหายุทโธปกรณ์ที่ผลิตในกระทรวงกลาโหม และกำหนดรายการยุทโธปกรณ์ที่จะให้ภาคเอกชนภายในประเทศเป็นผู้ผลิต
๒. การเสนอรายการยุทโธปกรณ์ที่กองทัพได้รับต้นแบบไปวิจัยและทดลองใช้งานและสำเร็จตามวัตถุประสงค์และกำหนดเป็นรายการที่จะจัดหาจากในประเทศ ในโครงการจัดหายุทโธปกรณ์ของกองทัพหรือในแผนพัฒนาขีดความสามารถของกองทัพ
๓. การร่วมกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์กรกลางที่เป็นผู้กำหนดและรับรองมาตรฐานยุทโธปกรณ์เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศ หากจะให้ภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน จำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐต้องริบดำเนินการแก้ไข อย่างเป็นรูปธรรม จริงใจ จึงจะทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเจริญก้าวหน้าเป็นสาขาหนึ่งที่จะสร้างความมั่นคงให้ประเทศไทยต่อไป

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยแนวทางการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ในลักษณะการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การใช้ประสบการณ์จากการปฏิบัติงานของผู้วิจัย และการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารบริษัทเอกชนและโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ และข้าราชการในสังกัดศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหารที่มีความรู้ในเรื่องกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยศึกษาวิเคราะห์ รูปแบบ และลักษณะการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาครัฐและภาคเอกชนของประเทศไทยและต่างประเทศ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาสาเหตุหรือปัจจัยที่เป็นปัญหาเพื่อกำหนดแนวทางการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. สรุป
๒. ข้อเสนอแนะ

สรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลรูปแบบของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยและต่างประเทศ ทำให้ได้รับรู้หลักการ และปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ พร้อมทั้งแนวทางทางการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีอย่างต่อเนื่องตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้คือ

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ที่ผ่านมาจนถึงสถานะปัจจุบัน และแผน ที่นำทาง Roadmap การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม โดย วิเคราะห์ปัจจัยที่จะสนับสนุนปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการผลิตยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

โดยการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยที่ผ่านมามีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑ การดำเนินงานโดยภาคเอกชนภายในประเทศเอง ตามนโยบายของคณะปฏิรูป การปกครองแผ่นดิน ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนลักษณะ

อาวุธสำหรับราชการทหาร และตำรวจ โดยการขออนุญาตจัดตั้งโรงงานขึ้นในประเทศ ตามคำสั่งของ คณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ (ปัจจุบันตราเป็น พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐) นับตั้งแต่นั้นมา ภาคเอกชนได้เข้ามามี บทบาทในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเรื่อยมา และมีเอกชนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงงาน ๆ แล้ว จำนวน ๘ บริษัท ปัจจุบันปิดกิจการไปแล้ว ๑ บริษัทซึ่งข้อจำกัดของโรงงานตามพระราชบัญญัติ โรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบาทของภาครัฐที่มีความสัมพันธ์กับภาคเอกชน และส่งผลให้ภาคเอกชนไม่สามารถเป็นฐานการผลิตให้กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศคือ

๑.๑.๑ การผลักดันนโยบายกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีผลในทาง ปฏิบัติ การสนองตอบต่อนโยบายที่ยังไม่สามารถสนองตอบในการควบคุมการบริหาร ประสานงาน กำกับดูแล และนำผลการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เช่น มติสภากลาโหมกรม. นำไปปฏิบัติ รวมถึงการดำเนินงานตามนโยบายและความต้องการผลิตภัณฑ์ของภาครัฐที่มีความไม่แน่นอน มักจะ เปลี่ยนไปเมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐ และปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์ทั้งโดย ทางตรง และทางอ้อม

๑.๑.๒ กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้มีความ คล่องตัวในการดำเนินงานกับภาคเอกชน หรือการบริหารงานเชิงธุรกิจ ยังเป็นกรอบที่ทำให้เกิด ข้อจำกัดในการดำเนินงานขั้นตอนการดำเนินการทางด้านเอกสารกับภาครัฐมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้ เวลาในการดำเนินการมาก บางครั้งทำให้กระทบกับแผนการผลิตของโรงงาน

๑.๑.๓ ทัศนคติ แนวคิด มุมมองระหว่างภาครัฐและเอกชน ยังขาดมุมมองภาพของ ผลประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวมภาครัฐยังมีมุมมองในแง่ของส่วนราชการที่จะต้องควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลภาคเอกชนเป็นหลักส่วนภาคเอกชนจะมองในแง่เชิงธุรกิจมิติเดียว ทำให้การ ประสานงาน ความเข้าใจที่จะประสานประโยชน์ให้เกื้อกูลทั้งสองฝ่าย เพื่อจะนำไปสู่ผลประโยชน์ของ ชาติเป็นส่วนรวม ยังเป็นความขัดแย้งกันอยู่ที่ไม่อยู่ในฐานะ win-win ของทั้งสองฝ่าย

๑.๑.๔ การแทรกแซง ตลอดจนการแข่งขันด้านการตลาดยังมีสูง มีผลกระทบให้ บริษัทซึ่งได้ลงทุนร่วมวิจัย พัฒนา ตั้งแต่ต้น เมื่อผลงานสำเร็จถูกแทรกแซงด้านการตลาด ทำให้ไม่ สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องเมื่อจะต้องผลิตออกมาขาย ทำให้ขาดจุดเริ่มต้นในการผลิต คือ ใบบังชี้อ

๑.๑.๕ ข้อจำกัดด้านการตลาด คือ มีตลาดเฉพาะในส่วนของแต่ละทัพ สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ และส่วนราชการพลเรือน ซึ่งเป็นตลาดที่มีความแคบ มีการสั่งซื้อน้อยทำให้การผลิต มีต้นทุนสูง บางครั้งไม่สามารถแข่งขันทางด้านราคากับผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศได้ การส่งเสริมทางด้านการตลาดทำได้อย่างจำกัด การผลิต การเก็บรักษา การขาย และการส่งมอบ ผลิตภัณฑ์ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดซึ่งเป็นข้อดี แต่ก็ทำให้บริษัท/โรงงานมีภาระค่าใช้จ่าย เพิ่มขึ้นส่งผลให้ความก้าวหน้าในการปรับปรุงพัฒนา ไม่ขยายผลไปสู่เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

๑.๑.๖ การดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ยังไม่สามารถเป็นจุด ศูนย์รวมพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก หรือกระตุ้นให้เอกชนมีความตื่นตัว เสมือนเป็นนิเวศลียสที่จะดึงดูด การลงทุนที่เป็นอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมหลัก เพื่อให้เกิดการผลิตวัสดุภายในประเทศ ลักษณะ ของอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งจะเป็นฐานที่แข็งแกร่งภายในประเทศในการระดมสรรพกำลังทางทหาร ต่อไป

๑.๑.๗ ภาคเอกชน ยังต้องการองค์ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อดำเนินกรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับส่วนต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อนลดเวลาในการ ทำงานประสานการปฏิบัติให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๑.๑.๘ ภาคเอกชนยังขาดแหล่งทุน เนื่องจากการทำอุตสาหกรรมอาวุธมีการ ลงทุนค่อนข้างสูง จึงทำให้จากสภาพคล่องในการลงทุน

๑.๒ การดำเนินงานโดยส่วนราชการกระทรวงกลาโหม จะมีทั้งในส่วนของเหล่าทัพ ที่ตั้งโรงงานขึ้นมาผลิตอาวุธยุทธภัณฑ์เอง และในส่วนการดำเนินงานของคณะกรรมการเงินทุน หมุนเวียน ที่ดำเนินการในลักษณะของการใช้โรงงานของเหล่าทัพ หรือโรงงานของสำนักงาน ปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นฐานการผลิต เช่น โครงการลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๖๐ มิลลิเมตร และ ๘๑ มิลลิเมตร ใช้โรงงานของกรมสรรพาวุธทหารบก เป็นฐานการผลิต โครงการ ประกอบลูกปืนต่อสู้อากาศยาน ขนาด ๓๗ มิลลิเมตร ใช้ โรงงานของกรมสรรพาวุธทหารเรือ โครงการลูกระเบิดอากาศ (ชนิดฝึก) ใช้โรงงานของกรมสรรพาวุธทหารอากาศ โรงงานผลิตอาวุธของ ศูนย์อาวุธ โรงงานผลิตแบตเตอรี่ทหาร เป็นต้นกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ทหารดำเนินการ ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ประกอบกับโรงงานของทหารใน ปัจจุบันเสมือนยังไม่สามารถตอบสนองอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้อย่างเต็มที่บางครั้งเป็นภาระต่อ การที่จะดำรงสภาพให้สามารถตอบสนองความต้องการของเหล่าทัพได้ ซึ่งปัญหาอุปสรรค ที่สำคัญ มีดังนี้

๑.๒.๑ งบประมาณที่ได้รับในการผลิตมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถขยายกำลัง การผลิตได้เต็มขีดความสามารถไม่คุ้มค่าต่อการเปิดสายการผลิตเนื่องจากใช้กำลังการผลิตได้ไม่เต็มขีด ความสามารถ ทำให้กำลังพลขาดทักษะในการผลิตอย่างต่อเนื่องอีกทั้งไม่ได้รับความสนใจในการวิจัย และพัฒนา เพื่อดำรงไว้ หรือต่อยอดผลิตภัณฑ์

๑.๒.๒ ปัญหาเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ซื้อไม่มีความเชื่อถือในคุณภาพ ขาดการยืนยันหรือยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน

๑.๒.๓ ปัญหาด้านการตลาด เนื่องจากโครงสร้างการจัดหน่วยงานและระเบียบ ราชการมีข้อจำกัดในการดำเนินการ จึงทำให้การกำหนดตลาดหรือการวางแผนการผลิตในอนาคต เป็นไปด้วยความยากลำบาก และไม่สามารถพยากรณ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิตได้อย่าง

มีประสิทธิภาพนอกจากการขายให้กับเหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และส่วนราชการต่าง ๆ แล้ว การขยายตลาดเพื่อไปสู่การขายให้กับต่างประเทศก็มีข้อจำกัดด้านกฎ ระเบียบ เช่นกัน

๑.๒.๔ การบริหารจัดการที่ติดขัดต่อ กฎ ระเบียบของทางราชการ ทำให้การ แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที และไม่สามารถที่จะบริหารงานเชิงรุกได้

๑.๒.๕ ปรับเปลี่ยนอัตรากำลังพลบ่อย ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และบางครั้งได้กำลังพลที่ไม่ตรงตามสายงานและความชำนาญในแต่ละด้าน ต้องมีการศึกษาใหม่ ทำให้เสียเวลาและกำลังพลจำนวนหนึ่ง

๑.๒.๖ ขาดงบประมาณต่อเนื่องในการผลิต และการวิจัยพัฒนา

๑.๒.๗ ไม่มีหน่วยงานที่ดำเนินการในภาคปฏิบัติในรูปแบบบูรณาการในส่วน ราชการทหาร ส่วนราชการพลเรือน และภาคเอกชน ที่จะร่วมกันขับเคลื่อน เกื้อกูลกัน

๑.๒.๘ โรงงานของทหารในปัจจุบันเสมือนยังไม่สามารถตอบสนองอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศได้อย่างเต็มที่ บางครั้งเป็นภาระต่อการที่จะดำรงสภาพให้สามารถตอบสนองต่อความ ต้องการของเหล่าทัพได้ตั้งนั้น การสรรหา การจัดหายุทธโศปกรณ์เพื่อสนับสนุนเหล่าทัพ หรือ ความสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้การพึ่งพาตนเอง ลดการนำเข้า ไม่สะสมเกินความจำเป็น แต่สามารถ ระดมได้เมื่อเผชิญกับสภาวะฉุกเฉิน ทั้งหมดนี้จะเป็นไปได้ด้วยการลดภาระการผลิตของโรงงานเหล่าทัพ โดยการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมกับภาคเอกชนในประเทศ ในกิจการ อุตสาหกรรมทหาร หรืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๒. เปรียบเทียบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ กับประเทศไทยในเชิงพาณิชย์

การดำเนินการในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของประเทศที่ประสบผลสำเร็จ จะมุ่งไปสู่การพัฒนาให้เอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการโดยอิสระ รัฐมีบทบาทเป็นผู้กำหนดนโยบายและ ให้การส่งเสริมสนับสนุนให้กับองค์กรรัฐหรือภาคเอกชน มีคณะกรรมการที่สามารถกำหนดนโยบาย และดำเนินการทางธุรกิจโดยอิสระ ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ใช้ศักยภาพของภาครัฐ สนับสนุน ภาคเอกชน เช่น ทูบ เทคโนโลยี ความคล่องตัวในการบริหารเชิงธุรกิจ ประสิทธิภาพการเตรียมการ ให้สามารถแปรเปลี่ยนเป็นอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ เพราะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศนั้นจำเป็นต้องใช้การลงทุนที่สูง และใช้เทคโนโลยีค่อนข้างมาก เพื่อที่จะตอบสนองความ ต้องการของลูกค้าในการนำไปใช้ในเรื่องความมั่นคง หรือปกป้องทรัพยากรของประเทศนั้น ๆ จึงจะ เห็นว่าเป็นตลาดที่กว้างและมีการแข่งขันสูง ประเทศที่เจริญแล้วจึงใช้จุดแข็งทั้งของภาครัฐและ ภาคเอกชนมาเกื้อกูลและชดเชยกัน โดยคำนึงถึงความคล่องตัว และความเป็นอิสระเป็นหลัก

โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๓. แนวทางส่งเสริมให้ภาคเอกชน เป็นฐานการผลิตด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อสามารถดำเนินธุรกิจได้พร้อมกับสามารถไปสู่การแข่งขันในระดับมาตรฐานสากลได้

๓.๑ จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแห่งชาติและเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างโรงงานส่วนราชการและภาคเอกชน เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยแบ่งเป็น ๕ ส่วน คือ

๓.๑.๑ ส่วนสนับสนุนเงินทุน

๓.๑.๒ ส่วนการตลาดในประเทศ และต่างประเทศ

๓.๑.๓ ส่วนกำหนดมาตรฐานยุโรปกรณี (กลาง)

๓.๑.๔ ส่วนการวิจัยและพัฒนา

๓.๑.๕ ส่วนเทคโนโลยี

๓.๒ สนับสนุนภาคเอกชนของไทย ให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการรับรองมาตรฐานสากลโดยมีเป้าหมายสุดท้ายการผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือให้ผู้ผลิตภาคเอกชน และ/หรือภาคเอกชนที่รัฐถือหุ้น (หน่วยงานรัฐไม่เป็นผู้ผลิต)

๓.๓ สนับสนุนกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่นำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๓.๔ สนับสนุนผลงานวิจัยของโรงงานในความควบคุม ของกระทรวงกลาโหม หรือภาคเอกชนที่ผ่านมาตรฐานของ กท. และทดลองผลิตเพื่อนำไปทดลองใช้งานได้จริงเป็นรูปธรรม

๓.๖ การจัดทำ พ.ร.บ. ให้อำนาจหน่วยผลิต กระทรวงกลาโหม และ พ.ร.บ. ให้อำนาจหน่วยงานวิจัยกระทรวงกลาโหม ในการทำการตลาดและขายผลิตภัณฑ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๓.๗ ปรับระบบบริหารจัดการงบประมาณวิจัยและนวัตกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม

๓.๘ ตลาดเชิงรุก ที่จะต้องมีองค์กรกลางในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในเรื่องการผลิต การจำหน่าย และการวิจัย อย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทุกภูมิภาคทั่วโลก

๔. แผนที่นำทาง Roadmapการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ ปี

๔.๑ จัดตั้งองค์กรกลางในรูปแบบหน่วยงานอิสระที่มีองค์ประกอบของภาครัฐและภาคเอกชนบูรณาการร่วมกัน

๔.๒ ตลาดเชิงรุก ที่จะต้องมีองค์กรกลางในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในเรื่องการผลิต การจำหน่าย และการวิจัย อย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทุกภูมิภาคทั่วโลก

ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายแนวทางการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์จะประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ได้จะต้องมีปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จดังนี้

๑. จัดตั้งองค์กรกลางในรูปแบบหน่วยงานอิสระให้สามารถประสานหน่วยงานทั้งภายในกองทัพ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเชื่อมต่อกับภาคเอกชน การตลาด เทคโนโลยี ต่างประเทศ ตลอดจนสามารถกำหนดนโยบายให้ชัดเจนต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันให้มีผลในทางปฏิบัติ

๒. การผลักดันนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ให้เป็นรูปธรรม โดยยึดหลัก “พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีดความสามารถของภาครัฐและเอกชนรวมทั้งใช้ประโยชน์จากความร่วมมือในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์รายการที่จำเป็นพัฒนากิจการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการป้องกันประเทศให้ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาคและสามารถ

สนับสนุนการพึ่งพาตนเองของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสารและกิจการอวกาศ โดยเน้นให้เกิดการบูรณาการ ความเป็นมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ภายในกระทรวงกลาโหม และความสามารถในการรับมือกับสงครามไซเบอร์”

๓. การพัฒนากลไกการขับเคลื่อนโครงสร้างของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมที่มีความเหมาะสมที่มีศักยภาพของประเทศที่มุ่งให้เกิดกลไกที่มีเอกภาพและมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีศักยภาพของประเทศลดปัญหาการซ้ำซ้อนของการขับเคลื่อนการพัฒนาโดยคณะกรรมการต่างๆที่มีอยู่ในปัจจุบันและทำให้เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุมและมีการบูรณาการจึงเสนอให้ใช้คณะกรรมการนโยบายด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและการพลังงานทหารซึ่งมี องค์ประกอบคือ

๓.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประธานกรรมการ

๓.๒ ผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรม กรรมการและเลขานุการ

ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร

ปรับเปลี่ยน เป็น กลไก“คณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแห่งชาติ” เป็นกลไกหลักในลักษณะ Super Board เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่มีศักยภาพของประเทศอยู่ในรูปแบบของคณะกรรมการระดับชาติที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของกระทรวงกลาโหม ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็นประธาน และองค์ประกอบกรรมการฯประกอบด้วยปลัดกระทรวงกลาโหมและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ และผู้แทนภาคเอกชน เพื่อให้องค์ประกอบครบถ้วนดังนั้นอย่างไรก็ตามควรมีการปรับปรุงโครงสร้างองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนี้เพื่อให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันและเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีเอกภาพในการดำเนินงานมากขึ้น

๔. พิจารณาทบทวนแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัวทันสมัย รองรับกับการร่วมดำเนินงานกับภาคเอกชน หรือเพื่อให้ภาครัฐสามารถบริหารงานเชิงธุรกิจและรองรับให้ภาคเอกชนสามารถทำการตลาดแก่ประเทศทั่วโลกได้

๕. ตั้งองค์กรกลางเพื่อดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแห่งชาติ และเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างโรงงานส่วนราชการและภาคเอกชน เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง

๖. จัดการประชุมสัมมนา/การประชุม/การสัมมนาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อปรับทัศนคติเจ้าหน้าที่ภาครัฐรวมถึงแรงจูงใจในการนำไปสู่กิจการอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ จากการศึกษาที่จะต้องเป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลภาคเอกชนเป็นหลัก เปลี่ยนเป็นการเป็นผู้ให้บริการและคอยช่วยเหลือสนับสนุนภาคเอกชน

๗. กำหนดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ภาคเอกชนเกิดความมั่นใจที่จะมาลงทุนหรือร่วมดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และจะต้องไม่ให้ภาคเอกชนที่ร่วมกิจการถูกรบกวนแทรกแซงทางการตลาด

๘. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาทางการทหารอย่างจริงจังและมากขึ้น โดยมีเป้าหมาย “การพึ่งพาตนเองเพื่อความมั่นคงของประเทศบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง”

๙. กระตุ้นให้ภาคเอกชนมีความตื่นตัวและสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อมาลงทุนเป็นฐานรองรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อประโยชน์ในการระดมสรรพกำลังทางทหารต่อไป

๑๐. พิจารณาตั้งหรือปรับปรุงหน่วยงานที่สามารถรับผิดชอบการส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกับภาคเอกชนทั้งในด้านการตลาดและการผลิตได้อย่างแท้จริงด้วยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของภาคเอกชนที่มีอยู่แล้ว ทำให้เป็น Flag Ship อาทิเช่นบริษัท ชัยเสรีเม็ททอล แอนด์รีเบอรั จจำกัดซึ่งดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทหารของหลายประเทศเป็นผู้ผลิตออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์คิดค้นระบบ ทั้งภายนอกและภายในสำหรับหน่วยงานทางทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติผลิตภัณฑ์จากชัยเสรีนั้นมีหลากหลายไม่ว่าจะเป็นดินตะขาวรถถัง ล้อรถถัง ชิ้นส่วนยางติดเหล็ก ข้อต่อสายพานล้อรถสายพาน รวมถึงให้บริการซ่อมรถทหารชุดเกราะให้รถทหาร และผลิตรถเกราะจนเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมไว้วางใจจากกระทรวงกลาโหม รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากมาย

๑๑. การปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพ

๑๒. การสร้างระบบข้อมูลสารสนเทศของการวิจัยและนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีลักษณะบูรณาการและเชื่อมโยงกันเพื่อการใช้ประโยชน์ในทุกมิติ

ความต้องการอาวุธยุทโธปกรณ์ของประเทศต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนาในเอเชียมีอยู่เป็นปริมาณมหาศาลอันเนื่องมาจากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นภายในประเทศเหล่านั้น ประกอบกับความขัดแย้งทางด้านเชื้อชาติศาสนาผลประโยชน์แห่งชาติและการแข่งขันทางด้านกำลังรบส่งผลให้ความต้องการยุทโธปกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงก่อนวิกฤตเศรษฐกิจในเอเชียซึ่งมีการจัดซื้อยุทโธปกรณ์อย่างมากมายในส่วนของประเทศไทยก็มีขีดความสามารถในการผลิตยุทโธปกรณ์ประเภทต่างๆเป็นจำนวนมากทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งหากได้รับการส่งเสริมอย่างจริงจังทั้งการสนับสนุนจากรัฐบาลและการแก้ไขกฎหมายที่ล้าสมัยอุตสาหกรรมยุทโธปกรณ์จะนำรายได้ให้กับ

ประเทศเป็นจำนวนมากและในขณะเดียวกันก็จะมีส่วนสนับสนุนอย่างสำคัญต่อการป้องกันประเทศ โดยการพึ่งพาตนเองตามนโยบายของรัฐบาล

การทำวิจัยครั้งต่อไป

การทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สาเหตุ / อุปสรรค และกำหนดแนวทางปรับปรุงแนวทางการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ปีในภาพรวม โดยได้วิเคราะห์ถึงโครงสร้างของคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแห่งชาติองค์กรกลางที่เหมาะสม ที่สามารถประสานหน่วยงานทั้งภายในกองทัพ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชน ตลอดจนสามารถกำหนดนโยบายให้ชัดเจนต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันให้มีผลในทางปฏิบัติ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตหลักให้กับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืน ดังนั้น หากมีผู้ที่สนใจในเรื่องนี้ อาจจะทำการวิจัยในเรื่องโครงสร้างขององค์กรกลางโดยเจาะลึกในรายละเอียด ความเป็นไปได้ของโครงสร้างดังกล่าว เพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ภาคเอกชนเป็นฐานการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ปีให้กับกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- ภาณุพล บรรณกิจโศภน , พลโท. “แนวทางการส่งเสริมพัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศบนพื้นฐานของภาคเอกชนภายในประเทศ.” เอกสารวิจัยส่วนบุคคล ,วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ๒๕๕๙.
- คณะกรรมการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ,สำนักงาน. “กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ”. เอกสารประกอบการบรรยาย, ตุลาคม ๒๕๔๙.
- ดำรงศักดิ์ ชูสรานนท์, พันเอก. “ความหมายของยุทธศาสตร์” , วารสารยุทธศาสตร์ปริทัศน์. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๓๗).
- ศุภชัย พิธิษฐวานิช. “เงินทุนหมุนเวียน”, วารสารเสนาธิปไตย. (กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๒๙). หน้า ๕ - ๖.
- อุทัย ชินวัตร, พลเอก. “แผนแม่บทการปฏิรูปกระทรวงกลาโหมและการปรับปรุงโครงสร้างกองทัพไทย”. เอกสารประกอบการบรรยาย วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. ๒๕๔๔.
- จดหมายข่าว สมาคมสโมสรนักกลองทุน ประจำเดือนตุลาคม. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://aagth1.blogspot.com/2017/11/defense-security-2017.html>, 2561.
- เอเชียศึกษา, สถาบัน. “International Monetary Fund, Government Finance Statistics Yearbook”, 2010.
- สุเนตรตรา. “Stockholm International Peace Research Institute”. สถาบันเอเชียศึกษา. 2015.
- ไชยสิทธิ์ ตันตยกุล, พันเอก. “Asia Pacific Market Insights”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.dti.or.th/page_bx.php?cid=24&cno=4290, 2012.
- วิชญ มั่งคั่ง. “แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี”, วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. 8(1) . 2560. หน้า 7-17.
- โยธิน มานะบุญ. “อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเกาหลีใต้” : ฝันได้ไกล ไปแล้วถึง. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://mgronline.com/daily/detail/9590000083160>. http://phatrasamon.blogspot.com/2009/11/blog-post_26.html, 2559.

ภาคผนวก

ผนวก ก รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์

๑. ผู้บริหารบริษัท / โรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของ เอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ จำนวน ๘ คน

๑.๑ คุณศรีสมบัติ มานู	กรรมการ บริษัท ไทยอามส์ จำกัด
๑.๒ คุณศุภชัยเอื้อวิทยา	กรรมการ บริษัท ใช้เอ็กซ์โพลซีฟส์ จำกัด
๑.๓ คุณวิเชียรบุญสุริยกิจจา	กรรมการ บริษัท บูลเล็ทมาสเตอร์ จำกัด
๑.๔ คุณสง่า เกียงคำ	กรรมการ บริษัท เนแรคแอมมูนิชั่น จำกัด
๑.๕ คุณอภิชาติสมุทรเสน	กรรมการ บริษัท อัสพรธรณ เอ็กซ์โพลซีฟ จำกัด
๑.๖ คุณธรรชชาติรี สุขทวี	กรรมการ บริษัท ธนธรรชชาติ จำกัด
๑.๗ คุณกิตติศาสน์สิทธิประศาสน์	กรรมการ บริษัท รอยัลแอมมูนิชั่น จำกัด
๑.๘ คุณวิชิต ตรียกุล	ประธาน บริษัท พี.วี.เอ็กซ์โพลซีฟ (ไทยแลนด์) จำกัด

๒. ข้าราชการในสังกัด ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร ที่มีความรู้ในเรื่องกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำนวน ๓ คน

๒.๑ พลโทเอกชัยหาญพูนวิทยา	เจ้ากรม การอุตสาหกรรมทหาร ฯ
๒.๓ พลตรีกิติปัทมานนท์	รองเจ้ากรม กรมการอุตสาหกรรมทหาร ฯ
๒.๕ พลอากาศเอก รักษาติพันธ์ชาติ	ผู้ทรงคุณวุฒิ กองบัญชาการกองทัพไทย

๓. ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จำนวน ๒ คน

๓.๑ พลเอกฐิตินันท์ธัญญสิริ	อดีตผู้อำนวยการศูนย์การอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร
๓.๒ พลโทจักรกริช จันเทร์มะ	อดีตเสนาธิการกรมการอุตสาหกรรมทหาร ฯ

ผนวก ข แบบการสัมภาษณ์

ข้าราชการในสังกัด กระทรวงกลาโหม , ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร ที่มีความรู้ในเรื่องกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และผู้บริหารบริษัท / โรงงาน ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐

๑. บริบทของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในปัจจุบันกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
๒. ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเชิงพาณิชย์ในปัจจุบัน
๓. แนวคิดในการแก้ปัญหาของการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ
๔. กฎหมายและระเบียบในปัจจุบัน ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และควรมีวิธีแก้ไขอย่างไร
๕. ข้อเสนอแนะ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พลตรี จีรวิทย์ เดชจรัสศรี	
วัน เดือน ปีเกิด	๕ พฤษภาคม ๒๕๐๘	
การศึกษา	โรงเรียนเซนต์จอห์น มัธยมศึกษาปีที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๒๓ โรงเรียนเตรียมทหารปีที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๕ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๒๙	
ประวัติการทำงาน โดยย่อ	พ.ศ.๒๕๓๕	ผู้บังคับกองร้อยเครื่องยิงลูกระเบิด กรมทหารม้าที่ ๑ รักษาพระองค์
	พ.ศ.๒๕๔๔	ผู้บังคับกองพันทหารม้าที่ ๒๗ รักษาพระองค์
	พ.ศ.๒๕๕๑	ฝ่ายเสนาธิการประจำกรมเสนาธิการ
	พ.ศ.๒๕๖๐	รองเจ้ากรมการสรรพกำลังกลาโหม
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองเจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ พลังงานทหาร	

สรุปย่อ

ลักษณะวิชาการเศรษฐกิจ

เรื่องการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ผู้วิจัย พลตรีจิรวิทย์ เดชจรัสศรี **หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑**

ตำแหน่ง รองเจ้ากรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและ
พลังงานทหาร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสถานการณ์การเมืองระดับโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ความช่วยเหลือจากประเทศใหญ่ ๆ ที่เคยให้การสนับสนุนจำนวนมากลดน้อยลง แต่การเตรียมความพร้อมให้กับกองทัพของประเทศยังคงมีอยู่จึงส่งผลให้ต้องจัดสรรงบประมาณของประเทศจำนวนหนึ่งมาใช้กับอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งการพึ่งตนเองจึงมีความจำเป็น แม้ว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทยเพิ่งเกิดขึ้นไม่นาน แต่การเริ่มต้นการพัฒนาโดยมีการวางแผนและกำหนดทิศทางที่ชัดเจนสามารถเป็นทางออกให้กับประเทศได้ในอนาคต

เป็นที่ทราบกันดีว่าอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมความมั่นคงและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับประเทศนั้น ๆ แต่สำหรับประเทศไทยแล้ว อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกลับกลายเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่ปรากฏชื่อในระบบอุตสาหกรรมของประเทศไทย ในขณะที่หลาย ๆ ประเทศได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่ออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เช่น กลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่มประเทศชั้นนำ หรือ “First Tier” ซึ่งเป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสมบูรณ์แบบและครบวงจร สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา รัสเซีย จีน และกลุ่มประเทศยุโรปตะวันตก ส่วนกลุ่มประเทศที่จัดอยู่ในขั้นที่ ๒ หรือ “Second Tier” ที่มีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศครบวงจร แต่ยังไม่สามารถพัฒนาองค์ความรู้ต่อยอดได้ถึงระดับสูงสุดด้วยข้อจำกัดบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ หรือการเมือง ตัวอย่างประเทศในกลุ่มนี้ ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ อินเดีย บราซิล อาร์เจนตินา อิสราเอล ออสเตรเลีย สิงคโปร์ แคนาดา และแอฟริกาใต้ โดยภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของทั้งสองกลุ่มนี้ มีขนาดใหญ่สามารถนารายได้เข้าประเทศอย่างมหาศาล นอกจากนี้ยังสร้างความมั่นคงในลักษณะของการพึ่งพาตนเองได้อีกด้วย

สำหรับประเทศไทย จัดอยู่ในกลุ่มขั้นที่ ๓ หรือ “Third Tier” ซึ่งมีความสามารถที่จะผลิตยุทโธปกรณ์ได้เพียงบางส่วน เนื่องจากสถานภาพของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของไทยใน

ปัจจุบันเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก มีขีดความสามารถเพียงเพื่อการซ่อมบำรุง และสร้างอาวุธ ยุทโธปกรณ์บางประเภทสนับสนุนให้แก่กองทัพเท่านั้น หากพิจารณาจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีจำนวน ๔๘ โรงงาน โดยอยู่ในสังกัดของกองทัพบก ๒๑ โรงงาน กองทัพเรือ ๗ โรงงาน กองทัพอากาศ ๑๒ โรงงาน กองบัญชาการกองทัพไทย ๑ โรงงาน และสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ๘ โรงงาน นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภาคเอกชนอีกประมาณ ๖๐ บริษัท ซึ่งส่วนมากเป็นบริษัทที่รับซ่อมแซม ปรับปรุง หรือผลิต ยุทโธปกรณ์ทางทหารบางประเภท เช่น วัตถุระเบิด เชื้อปะทะ กระสุนปืน รถยนต์นั่งกันกระสุน ยานพาหนะช่วยรบ เสื้อเกราะป้องกันกระสุน แอมโมเนียมไนเตรต ไนโตรเซลลูโลส รวมถึงอุตสาหกรรมต่อและซ่อมเรือ ซึ่งบริษัทเหล่านี้ส่วนมากยังไม่มีขีดความสามารถสูงพอที่จะส่งออกสินค้า หรือแข่งขันในตลาดสากลได้

สภากลาโหมได้พิจารณาแผนแม่บทการปฏิรูปการบริหารจัดการปรับปรุงโครงสร้าง กระทรวงกลาโหม ๒๕๕๘-๒๕๖๓ ระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ โดยเน้นความคล่องตัว ทันสมัยปฏิบัติการที่มีความหลากหลายเพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีการปฏิรูปไปในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพ ทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ โดยเน้นผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงาน ตอบสนองเป้าหมายและวิสัยทัศน์รวมถึงปรับโครงสร้าง ปรับโอนแปรสภาพ ยุบเลิก ปรับมาตรฐานและเพิ่มคุณสมบัติเพื่อเพิ่มขีดความสามารถกองทัพให้ทัดเทียมในภูมิภาค

ส่วนหนึ่งของแผนแม่บทคือการพัฒนาศักยภาพกองทัพเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนเช่น การพัฒนาระบบกำลังสำรอง อุตสาหกรรมป้องกันประเทศการวิจัยพัฒนายุทโธปกรณ์

ตามแผนแม่บทดังกล่าวจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเราให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองและเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพในการป้องกันประเทศเพื่อความมั่นคงของชาติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม

การนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาสร้างเทคโนโลยีทางอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จึงมีความสำคัญ โดยจะต้องมีการพัฒนาทั้งบุคลากรและองค์ความรู้ควบคู่กันไป ซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านงบประมาณและเครื่องมือต่าง ๆ แต่เมื่อเทียบกับการนำเข้าจากต่างประเทศโดยไม่มี การถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตทำให้ประเทศไทยยังต้องพึ่งต่างประเทศ ซึ่งประโยชน์จากการพัฒนาความรู้หรือการวิจัยพัฒนาในประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถพึ่งตัวเองได้นั้นย่อมมีประโยชน์มากกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อการผลิตภายในประเทศมีส่วนช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับภาคอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศ และหากทำมีระบบการผลิตที่ดีจะทำให้สามารถส่งออกไปยังต่างประเทศได้นอกจากนี้ การใช้อาวุธ ยุทโธปกรณ์และการบริการซ่อมบำรุงจากผู้ผลิตภายในประเทศจะทำให้ค่าใช้จ่ายถูกลง อีกทั้งโรงงานของเหล่าทัพจะได้รับการส่งเสริมเพื่อผลิตสำหรับภารกิจในส่วนราชการได้ ทั้งนี้ หากสามารถปรับปรุง

คุณภาพและคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ให้สามารถใช้ร่วมกันกับภาคพลเรือนได้ (Dual Use) ก็จะทำให้หน่วยงานต่าง ๆ หรือภาคพลเรือนสามารถจัดหาผลิตภัณฑ์ได้ในต้นทุนที่ต่ำกว่าการนำเข้า ในส่วนของภาคการผลิตของเอกชนที่อาจได้รับการสนับสนุนจนทำให้มีความเข้มแข็งในการดำเนินกิจการจะสามารถจำหน่ายและส่งออกผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้

นโยบายของกระทรวงกลาโหมที่ตั้งเป้าหมายของการใช้ผลงานวิจัยเพื่อทดแทนการนำเข้าเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ซึ่งกระทรวงกลาโหมได้ตั้งเป้าหมายการทดแทนการนำเข้าในระยะยาว (หลัง พ.ศ. ๒๕๗๐) ไว้ประมาณร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณประจำปีสำหรับการจัดหายุทโธปกรณ์ของกระทรวงกลาโหม เมื่อพิจารณาข้อมูลย้อนหลังในห้วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๐ ที่ใช้งบประมาณดังกล่าว ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (รวมการจัดหาทั้งจากภายในและต่างประเทศ) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ จะเห็นได้ว่าจะสามารถทดแทนการนำเข้าได้ที่ระดับเฉลี่ย ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐

เมื่อพิจารณาจากความสอดคล้องกับเป้าหมายทดแทนการนำเข้าที่ระดับเฉลี่ย ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ทำให้ประเทศลดการขาดดุลทางการค้าลงเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปีเช่นกัน อีกทั้งจำนวนเงินดังกล่าวจะนำมาใช้จ่ายภายในประเทศ เมื่อพิจารณาจากการใช้จ่ายผ่านระบบธนาคาร จะทำให้เกิดการสร้างเงินฝากของระบบธนาคาร คิดเป็นมูลค่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี (อัตราการสำรองเงินฝากร้อยละ ๒๐) ซึ่งการดำเนินการในระยะแรกจะเป็นการผลิตเพื่อใช้ในราชการ ยังมีได้เป็นการดำเนินการเพื่อแสวงหารายได้เป็นหลัก อาจประเมินเป็นรายได้หรือกำไรในอัตราที่ยังค่อนข้างต่ำ เพื่อให้หน่วยงานหรือภาคเอกชนที่เป็นผู้ผลิตสามารถดำรงสภาพหรือดำเนินกิจกรรมต่อไปได้โดยไม่ขาดทุน ทั้งนี้ ในระยะสุดท้ายตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (หลัง พ.ศ. ๒๕๗๐) ที่จะส่งเสริมความเข้มแข็งให้ภาคเอกชน โดยการส่งผ่านหรือถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ภาคเอกชนรับไปดำเนินการทั้งหมดนั้น รายได้หรือกำไรที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะตกไปอยู่ที่ภาคเอกชนที่รับดำเนินการ ซึ่งการประมาณการรายได้หรือกำไรเพื่อให้ภาคเอกชนสามารถดำเนินการได้นั้นอยู่ที่ร้อยละ ๕๐ ของมูลค่าการทดแทนการนำเข้า หรือประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๐.๐๐๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ รัฐจะไม่ขาดรายได้จากการนำเข้ายุทโธปกรณ์จากต่างประเทศ เนื่องจากที่ผ่านมา เหล่าทัพสามารถขอยกเว้นอากรขาเข้าของยุทโธปกรณ์ที่จัดหาจากต่างประเทศอยู่แล้ว

อย่างไรก็ตาม หากมีการใช้สิทธิในการยกเว้นภาษีอากรนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์สำหรับการวิจัยแล้ว อาจทำให้รัฐขาดรายได้จากการเก็บอากรขาเข้าจากต่างประเทศ เมื่อพิจารณาตามพิกัดอัตราอากรขาเข้า ซึ่งอาจต้องเสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดถึงร้อยละ ๔๐ นั้น

อาจประเมินได้ว่าวัตถุดิบ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ที่สถาบันเทคโนโลยีมีความจำเป็นในการนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการวิจัยและพัฒนานั้นมีมูลค่าไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาทต่อปี (ราคารวมภาษีนำเข้าแล้ว) ซึ่งคิดเป็นการเสียอากรขาเข้าเฉลี่ยสูงสุดปีละประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๐.๐๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ปี ๒๕๖๐ ซึ่งการสร้างรายได้และการจ้างงานภายในประเทศ เกิดจากภาคธุรกิจที่ดำเนินอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่จะมีรายได้ไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี หรือประมาณร้อยละ ๐.๐๑๔ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) และหากสามารถส่งออกได้ รายได้ของประเทศจากอุตสาหกรรมป้องกันประเทศก็จะมากยิ่งขึ้น ในส่วนนี้รัฐบาลสามารถเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศต่อไป ข้อดีที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือจะเกิดการจ้างงานภายในประเทศ ซึ่งเป็นแรงงานฝีมือรายได้สูง ทางภาครัฐก็จะได้ภาษีจากการเก็บภาษีบุคคลธรรมดาด้วย

แผนแม่บทการปฏิรูปการบริหารจัดการปรับปรุงโครงสร้างกระทรวงกลาโหม ๒๕๕๘-๒๕๖๗ ระยะเวลา ๑๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศ โดยเน้นความคล่องตัว ทันสมัย ปฏิบัติภารกิจที่มีความหลากหลายเพื่อให้กระทรวงกลาโหมมีการปฏิรูปไปในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพ ทั้งทางความคิดและการปฏิบัติ โดยเน้นผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน ตอบสนองเป้าหมายและวิสัยทัศน์ รวมถึงปรับโครงสร้าง ปรับโอนแปรสภาพ ยุบเลิก ปรับมาตรฐานและเพิ่มความสมบูรณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถกองทัพให้ทัดเทียมในภูมิภาค ส่วนหนึ่งของแผนแม่บทคือการพัฒนาศักยภาพกองทัพเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เช่น การพัฒนาระบบกำลังสำรองอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ การวิจัยพัฒนายุทธโศปกรณ์ตามแผนแม่บทดังกล่าวจึงจำเป็นที่ประเทศไทยต้องพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของเราให้เข้มแข็งยิ่งขึ้นเพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพในการป้องกันประเทศ เพื่อความมั่นคงของชาติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมการเตรียมความพร้อมด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะของทุกเหล่าทัพและการเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเอง จึงเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการวางแผนวิจัยพัฒนา การบริหารจัดการงบประมาณต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถสนองตอบความต้องการของเหล่าทัพในอนาคต รวมถึงช่วยให้ประเทศไทยประหยังบประมาณในการซื้ออาวุธยุทธโศปกรณ์จากต่างประเทศได้ หากผู้ประกอบการไทยมีขีดความสามารถผลิตสินค้าด้านนี้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับการสร้างความเข้มแข็งให้กับกองทัพไทย ด้วยการใช่วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยค้นคว้า การประสานร่วมมือกับหน่วยงานในทุกภาคส่วน ให้เกิดพลังร่วม สร้างสรรค์โครงการอาวุธยุทธโศปกรณ์ต้นแบบต่างๆ เพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ เพิ่มการพึ่งพาตนเอง และเป็นการเสริมขวัญกำลังใจให้กับเหล่าทัพไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคดิจิทัล เช่นทุกวันนี้รูปแบบการสงครามมีความเปลี่ยนแปลงไปจากสงครามในอดีตเป็นอย่างมาก การนำเทคโนโลยีต่างๆ มาบูรณาการเพื่อใช้ในการสงครามจึงทวีความจำเป็นมากยิ่งขึ้นเนื่องจากระบบ

ราชการที่มีอยู่ ทำให้งานวิจัยที่มีในเหล่าทัพต่าง ๆ ขาดความต่อเนื่อง บุคลากรที่ทำงานวิจัย มีการโยกย้ายเพื่อไปรับตำแหน่งที่สูงขึ้นส่งผลให้ความรู้ความชำนาญที่มีอยู่หายไป จึงมีความจำเป็นต้องจัดตั้งหน่วยงานวิจัยที่มีนักวิจัยทำงานแบบเต็มเวลา โดยเป็นการรวมผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทั้งจากภาคทหาร เอกชน ที่มีความรักในการวิจัยมาทำงานร่วมกัน ประเด็นที่สอง คือ งานวิจัยที่เคยมีอยู่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดการประสานงานระหว่างหน่วย ส่งผลให้งานไม่บรรลุผลตามที่คาดหวัง และใช้เงินลงทุนสูง ความซ้ำซ้อนเช่นนี้ทำให้งานวิจัยด้านเทคโนโลยีป้องกันประเทศ เดินหน้าได้ช้า ประกอบกับระบบระเบียบทางราชการในการจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีกระบวนการยาวนาน ทำให้เกิดความล่าช้าของโครงการต่างๆและเรื่องคุณภาพมาตรฐาน ที่เมื่อมีการทำวิจัยพัฒนา ได้ต้นแบบแล้วยังไม่สามารถนำไปใช้งานได้จริง เพราะยังไม่ได้มาตรฐานตามที่ราชการกำหนด ส่งผลให้หลายงานวิจัยยังคงอยู่บนหิ้งไม่ได้นำมาใช้งาน หรือนำมาผลิตจริงแม้งบประมาณการวิจัยของกระทรวงกลาโหมจะยังมีจำนวนไม่มาก คิดเป็นเพียงประมาณร้อยละ ๐.๑ ของงบประมาณของกระทรวง แต่การตั้งเป้าหมายการวิจัยและบริหารจัดการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนงานที่วางไว้ ก็ช่วยให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อมูลของรอยเตอร์ รายงานว่า ประเทศไทยเป็น “ลูกค้ำ” อาวุธจากจีนรายใหญ่มากขึ้นเรื่อย ๆ หลังจากการรัฐประหารเมื่อปี ๒๐๑๔ที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่นเมื่อปี ๒๐๑๕ ประเทศไทยจัดซื้อรถถัง ๔๔ คัน กบยานยนต์หุ้มเกราะอีก ๓๔ คันจากจีนรวมมูลค่าแล้วสูงกว่า ๓๒๐ ล้านดอลลาร์ ซึ่งไม่ถือว่าสูงมากเกินไปแต่ก็สูงกว่าการจัดซื้อจากประเทศอื่น ๆ มากทีเดียวปีนี้การจัดซื้ออาวุธยุทโธปกรณ์จากจีนขยับสูงขึ้นไปอีกคราวนี้เป็นเรือดำน้ำ ๓ลำ ของกองทัพเรือที่ท่าสถิติเป็นการจัดซื้อจากจีนที่มีมูลค่าสูงสุด รวมแล้วกว่า ๑,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ ต่อมาทางประเทศไทยมีนโยบายเปลี่ยนการจัดซื้อเป็นการ “ร่วมทุน” โดยมอบหมายให้ดีทีไอจัดตั้งบริษัทร่วมทุนเพื่อผลิตอาวุธในเชิงพาณิชย์ขึ้น โดยมีหลักการพื้นฐานของกิจการร่วมทุนที่จะมีการจัดตั้งขึ้นนี้ว่า “ผลผลิตที่ได้จะมุ่งเน้นเพื่อการใช้งานภายในประเทศทั้งหมด” แต่ในเวลาเดียวกัน ในอนาคตก็อาจเป็น “โรงงาน” เพื่อการ “ประกอบ” และ “ซ่อมบำรุง” อาวุธทำนองเดียวกัน เป็นการให้บริการสำหรับประเทศอื่นๆ “ในภูมิภาคอาเซียน” ทั้งหมด การผลิตอาวุธ ยุทโธปกรณ์ ขึ้นใช้เองก็ดี หรือให้บริการในเชิงพาณิชย์ก็ดีคือการขยับก้าวไปข้างหน้าอีกระดับหนึ่งสู่ความเป็นอุตสาหกรรมซึ่งไม่ใช่เรื่องเสียหายในทางตรงกันข้ามกลับแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการพึ่งพาตัวเองมากขึ้นทางด้านการทหารและความมั่นคงซึ่งยิ่งทำได้มากเท่าใด ยิ่งดีเท่านั้นหากทำประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้ ก็ถือเป็น “กำไร” ในอีกทางหนึ่ง

แต่นั้นไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีปัญหาท้าทายแต่อย่างใดทั้งสิ้นความท้าทายใหญ่หลวงที่สุดซึ่งยังคงไม่มีคำตอบคือ ประเทศไทยเราจะจริงจังในการพัฒนาอุตสาหกรรมทางทหารมากมายแค่ไหนระบบการวิจัยและพัฒนาเท่าที่ประเทศไทยมีอยู่สามารถรองรับการ “ต่อยอด” จากพัฒนาการได้มากนักน้อยเพียงใดการถ่ายโอนเทคโนโลยี หรือแม้แต่กระทั่งการลอกเลียนเทคโนโลยีสามารถนำไปสู่

การพัฒนาอุตสาหกรรมในหลายๆ ประเทศได้อย่างที่เห็นกันอยู่ชัดเจนแต่นั้นหมายถึงประเทศดังกล่าว ต้องมีความพร้อม ต้องให้การสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีให้ได้ต่อเนื่องในระยะยาว โดยที่ที่สุดแล้ว ภาครัฐและภาคเอกชนจะต้องร่วมมือกันเสริมสร้างความแข็งแกร่งทั้งภายในและภายนอก ผลักดันให้ระบบกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศมีความมั่นคง มีความตื่นตัวและมีมาตรฐานและทิศทางในแนวทางเดียวกันการที่จะต้องสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่ง นโยบายที่เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้ ตลอดจนความรู้ความเข้าใจในด้านการดำเนินธุรกิจของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศตั้งแต่การบริหารจัดการการตลาด ระบบโลจิสติกส์ ฯลฯ ผู้วิจัยได้ติดตามการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่เกิดขึ้นมาโดยลำดับ จึงต้องการที่จะทำการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีในหลักการของการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม ป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนที่นำทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม เพื่อแสวงหาและนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ไปสู่เชิงพาณิชย์ทั้งทางทหารและเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างจริงจังต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ที่ผ่านมามาจนถึงสถานะปัจจุบัน และแผนที่นำทาง Roadmap การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม โดยวิเคราะห์ปัจจัยที่จะสนับสนุน ปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการผลิตยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ เพื่อนำข้อดี หรือจุดแข็งมาเป็นแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยเชิงพาณิชย์

๓. เพื่อเสนอแนะแนวทางการสนับสนุนภาครัฐและเอกชนของไทย ให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการรับรองมาตรฐานสากล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษา “การผลิตยุทโธปกรณ์เพื่อการพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ปี” ในงานวิจัยครั้งนี้ จะดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

๑. ขอบเขตของเนื้อหาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในประเทศไทยและอุตสาหกรรมประเทศในต่างประเทศ

๒. ขอบเขตประชากร สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง

๓. ขอบเขตเวลา กำหนดห้วงระยะเวลาการศึกษาดังนี้

- เวลาการวิจัย ตั้งแต่ พ.ย. ๒๕๕๒ - พ.ค. ๒๕๖๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ข้อมูล เพื่อศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ในประเด็นปัญหาในแนวทางการผลิตยุทธโปกรณ์เพื่อการพาณิชย์โดยมีขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ปฐมภูมิ(primary literature) ได้แก่ การศึกษาจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล สำคัญทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการเจาะลึกในแนวความคิด และหลักในการปฏิบัติ

๑.๒ ทุตติภูมิ (secondary literature) ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง อาทิ เช่น กฎหมาย พระราชบัญญัติ ยุทธศาสตร์การพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกัน ประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนที่นำทาง Roadmapบทความ และการกำหนด ประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ความชัดเจนและแปลงไปสู่การปฏิบัติได้จริง

๒. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านความมั่นคง จำนวน ๑๐ ท่าน และบริษัทผู้ประกอบการภาคเอกชน เต็มๆ จำนวน ๑๐ บริษัท

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล ปฐมภูมิ และทุติภูมิที่ได้ มาทำการวิเคราะห์ เนื้อหา เพื่อหาสาเหตุและการสัมภาษณ์เชิงลึก สรุปผลเป็นกรอบแนวความคิด และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการพัฒนา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม ที่ผ่านมามาจนถึงสภาวะปัจจุบัน และแผนที่นำทาง Roadmap การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม โดย วิเคราะห์ปัจจัยที่จะสนับสนุนปัจจัยเสี่ยงหรืออุปสรรคที่เกี่ยวข้องในการผลิต ยุทธโปกรณ์เชิงพาณิชย์ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้

โดยการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยที่ผ่านมาจะมีอยู่ ๒ ลักษณะ คือ

๑. การดำเนินงานโดยภาคเอกชนภายในประเทศเอง ตามนโยบายของคณะปฏิรูปการ ปกครองแผ่นดิน ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำ ประกอบ ซ่อมแซม และเปลี่ยนลักษณะอาวุธ สำหรับราชการทหาร และตำรวจ โดยการขออนุญาตจัดตั้งโรงงานขึ้นในประเทศ ตามคำสั่งของคณะ ปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๓๗ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙ (ปัจจุบันตราเป็นพระราชบัญญัติ โรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐) นับตั้งแต่นั้นมา ภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทใน

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเรื่อยมา และมีเอกชนได้รับอนุญาตให้จัดตั้งโรงงาน ฯ แล้ว จำนวน ๘ บริษัท ปัจจุบันปิดกิจการไปแล้ว ๑ บริษัทซึ่งข้อจำกัดของโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งเป็นบทบาทของภาครัฐที่มีความสัมพันธ์กับภาคเอกชน และส่งผลให้ภาคเอกชนไม่สามารถเป็นฐานการผลิตให้กิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือ

๑.๑การผลักดันนโยบายกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีผลในทางปฏิบัติการสนองตอบต่อนโยบายที่ยังไม่สามารถสนองตอบในการควบคุมการบริหาร ประสานงาน กำกับดูแล และนำผลการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง เช่น มติสภากลาโหมกรม. นำไปปฏิบัติ รวมถึงการดำเนินงานตามนโยบายและความต้องการผลิตภัณฑ์ของภาครัฐที่มีความไม่แน่นอน มักจะเปลี่ยนไปเมื่อมีการเปลี่ยนตัวผู้บริหารระดับสูงของภาครัฐ และปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์ทั้งโดยทางตรง และทางอ้อม

๑.๒กฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้มีความคล่องตัวในการดำเนินงานกับภาคเอกชน หรือการบริหารงานเชิงธุรกิจ ยังเป็นกรอบที่ทำให้เกิดข้อจำกัดในการดำเนินงานขั้นตอนการดำเนินการทางด้านเอกสารกับภาครัฐมีความยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เวลาในการดำเนินการมาก บางครั้งทำให้กระทบกับแผนการผลิตของโรงงาน

๑.๓ทัศนคติ แนวคิด มุมมองระหว่างภาครัฐและเอกชน ยังขาดมุมมองภาพของผลประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวมภาครัฐยังมีมุมมองในแง่ของส่วนราชการที่จะต้องควบคุมตรวจสอบ กำกับดูแลภาคเอกชนเป็นหลักส่วนภาคเอกชนจะมองในแง่เชิงธุรกิจมิติเดียว ทำให้การประสานงาน ความเข้าใจที่จะประสานประโยชน์ให้เกื้อกูลทั้งสองฝ่าย เพื่อจะนำไปสู่ผลประโยชน์ของชาติเป็นส่วนรวม ยังเป็นความขัดแย้งกันอยู่ที่ไม่อยู่ในฐานะ win-win ของทั้งสองฝ่าย

๑.๔การแทรกแซง ตลอดจนการแข่งขันด้านการตลาดยังสูง มีผลกระทบให้บริษัทซึ่งได้ลงทุนร่วมวิจัย พัฒนา ตั้งแต่ต้น เมื่อผลงานสำเร็จถูกแทรกแซงด้านการตลาด ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องเมื่อจะต้องผลิตออกมาขาย ทำให้ขาดจุดเริ่มต้นในการผลิต คือไปสั่งซื้อ

๑.๕ข้อจำกัดด้านการตลาด คือ มีตลาดเฉพาะในส่วนของแต่ละทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และส่วนราชการพลเรือน ซึ่งเป็นตลาดที่มีความแคบ มีการสั่งซื้อน้อยทำให้การผลิตมีต้นทุนสูง บางครั้งไม่สามารถแข่งขันทางด้านราคากับผลิตภัณฑ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศได้ การส่งเสริมทางด้านตลาดทำได้อย่างจำกัด การผลิต การเก็บรักษา การขาย และการส่งมอบผลิตภัณฑ์ต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดซึ่งเป็นข้อดี แต่ก็ทำให้บริษัท/โรงงานมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ความก้าวหน้าในการปรับปรุงพัฒนา ไม่ขยายผลไปสู่เป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

๑.๖ การดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ยังไม่สามารถเป็นจุดศูนย์รวมพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก หรือกระตุ้นให้เอกชนมีความตื่นตัว เสมือนเป็นนิวเคลียสที่จะดึงดูดการลงทุนที่เป็นอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมหลัก เพื่อให้เกิดการผลิตวัสดุภายในประเทศ ลักษณะของอุตสาหกรรมขนาดย่อม ซึ่งจะเป็นฐานที่แข็งแกร่งภายในประเทศในการระดมสรรพกำลังทางทหารต่อไป

๑.๗ ภาคเอกชน ยังต้องการองค์ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน เพื่อดำเนินกรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับส่วนต่าง ๆ ของภาครัฐ เพื่อให้การทำงานไม่ซ้ำซ้อนลดเวลาในการทำงาน ประสานการปฏิบัติให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

๑.๘ ภาคเอกชนยังขาดแหล่งทุน เนื่องจากการทำอุตสาหกรรมอาวุธมีการลงทุนค่อนข้างสูง จึงทำให้จากสภาพคล่องในการลงทุน

๒. การดำเนินงานโดยส่วนราชการกระทรวงกลาโหม จะมีทั้งในส่วนของเหล่าทัพที่ตั้งโรงงานขึ้นมาผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เอง และในส่วนการดำเนินงานของคณะกรรมการเงินทุนหมุนเวียนที่ดำเนินการในลักษณะของการใช้โรงงานของเหล่าทัพ หรือโรงงานของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม เป็นฐานการผลิต เช่น โครงการลูกระเบิดยิงจากเครื่องยิงลูกระเบิด ขนาด ๖๐ มิลลิเมตร และ ๘๑ มิลลิเมตร ใช้โรงงานของกรมสรรพาวุธทหารบก เป็นฐานการผลิต โครงการประกอบลูกปืนต่อสู้อากาศยาน ขนาด ๓๗ มิลลิเมตร ใช้ โรงงานของกรมสรรพาวุธทหารเรือ โครงการลูกระเบิดอากาศ (ชนิดฝึก)ใช้โรงงานของกรมสรรพาวุธทหารอากาศ โรงงานผลิตอาวุธของศูนย์อาวุธ โรงงานผลิตแบตเตอรี่ทหาร เป็นต้นกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ทหารดำเนินการไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ประกอบกับโรงงานของทหารในปัจจุบันเสมือนยังไม่สามารถตอบสนองอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้อย่างเต็มที่บางครั้งเป็นภาระต่อการที่จะดำรงสภาพให้สามารถตอบสนองความต้องการของเหล่าทัพได้ ซึ่งปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ มีดังนี้

๒.๑ งบประมาณที่ได้รับในการผลิตมีจำนวนจำกัด ไม่สามารถขยายกำลังการผลิตได้เต็มขีดความสามารถไม่คุ้มค่าต่อการเปิดสายการผลิตเนื่องจากใช้กำลังการผลิตได้ไม่เต็มขีดความสามารถ ทำให้กำลังพลขาดทักษะในการผลิตอย่างต่อเนื่องอีกทั้งไม่ได้รับความสนใจในการวิจัยและพัฒนา เพื่อดำรงไว้ หรือต่อยอดผลิตภัณฑ์

๒.๒ ปัญหาเรื่องคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้ซื้อไม่มีความเชื่อถือในคุณภาพ ขาดการยืนยันหรือยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน

๒.๓ ปัญหาด้านการตลาด เนื่องจากโครงสร้างการจัดหน่วยงานและระเบียบราชการมีข้อจำกัดในการดำเนินการ จึงทำให้การกำหนดตลาดหรือการวางแผนการผลิตในอนาคตเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก และไม่สามารถพยากรณ์เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากการขายให้กับเหล่าทัพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และส่วนราชการต่าง ๆ แล้ว การขยายตลาดเพื่อไปสู่การขายให้กับต่างประเทศก็มีข้อจำกัดด้านกฎ ระเบียบ เช่นกัน

๒.๔ การบริหารจัดการที่ติดขัดต่อ กฎ ระเบียบของทางราชการ ทำให้การแก้ไข ปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ทันที และไม่สามารถที่จะบริหารงานเชิงรุกได้

๒.๕ ปรับเปลี่ยนอัตรากำลังพลบ่อย ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และบางครั้งได้กำลังพลที่ไม่ตรงตามสายงานและความชำนาญในแต่ละด้าน ต้องมีการศึกษาใหม่ ทำให้เสียเวลาและกำลังพลจำนวนหนึ่ง

๒.๖ ขาดงบประมาณต่อเนื่องในการผลิต และการวิจัยพัฒนา

๒.๗ ไม่มีหน่วยงานที่ดำเนินการในภาคปฏิบัติในรูปแบบบูรณาการในส่วนราชการทหาร ส่วนราชการพลเรือน และภาคเอกชน ที่จะร่วมกันขับเคลื่อน เกื้อกูลกัน

๒.๘ โรงงานของทหารในปัจจุบันเสมือนยังไม่สามารถตอบสนองอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้อย่างเต็มที่ บางครั้งเป็นภาระต่อการที่จะดำรงสภาพให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของเหล่าทัพได้ดังนั้น การสรรหา การจัดหายุทโธปกรณ์เพื่อสนับสนุนเหล่าทัพ หรือ

ความสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้การพึ่งพาตนเอง ลดการนำเข้า ไม่สะสมเกินความจำเป็น แต่สามารถระดมได้เมื่อเผชิญกับสภาวะฉุกเฉิน ทั้งหมดนี้จะเป็นไปได้ด้วยการลดภาระการผลิตของโรงงานเหล่านี้พ โดยการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงกลาโหมกับภาคเอกชนในประเทศ ในกิจการอุตสาหกรรมทหาร หรืออุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

เปรียบเทียบการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศต่าง ๆ กับประเทศไทย ในเชิงพาณิชย์

การดำเนินการในกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ของประเทศที่ประสบผลสำเร็จ จะมุ่งไปสู่การพัฒนาให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการโดยอิสระ รัฐมีบทบาทเป็นผู้กำหนดนโยบายและให้การส่งเสริมสนับสนุนให้กับองค์กรรัฐหรือภาคเอกชน มีคณะกรรมการที่สามารถกำหนดนโยบายและดำเนินการทางธุรกิจโดยอิสระ ให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ใช้ศักยภาพของภาครัฐสนับสนุนภาคเอกชน เช่น ทุน เทคโนโลยี ความคล่องตัวในการบริหารเชิงธุรกิจ ประสิทธิภาพการเตรียมการให้สามารถแปรเปลี่ยนเป็นอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ เพราะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศนั้นจำเป็นต้องใช้การลงทุนที่สูง และใช้เทคโนโลยีค่อนข้างมาก เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการของลูกค้าในการนำไปใช้ในเรื่องความมั่นคง หรือปกป้องทรัพยากรของประเทศนั้น ๆ จึงจะเห็นว่าเป็นตลาดที่กว้างและมีการแข่งขันสูง ประเทศที่เจริญแล้วจึงใช้จุดแข็งทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนมาเกื้อกูลและชดเชยกัน โดยคำนึงถึงความคล่องตัว และความเป็นอิสระเป็นหลัก โดยคำนึงถึงประโยชน์ของชาติด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ **แนวทางส่งเสริมให้ภาคเอกชน เป็นฐานการผลิตด้านกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อสามารถดำเนินธุรกิจได้พร้อมกับสามารถไปสู่การแข่งขันในระดับมาตรฐานสากลได้**

๑. จัดตั้งองค์กรกลางเพื่อดำเนินการตอบสนองต่อนโยบายคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแห่งชาติและเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างโรงงานส่วนราชการและภาคเอกชน เพื่อเป็นตัวขับเคลื่อนภาคปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยแบ่งเป็น ๕ ส่วน คือ

- ๑.๑ ส่วนสนับสนุนเงินทุน
- ๑.๒ ส่วนการตลาดในประเทศ และต่างประเทศ
- ๑.๓ ส่วนกำหนดมาตรฐานยุทธโธปกรณ์ (กลาง)
- ๑.๔ ส่วนการวิจัยและพัฒนา
- ๑.๕ ส่วนเทคโนโลยี

๒. สนับสนุนภาคเอกชนของไทย ให้มีขีดความสามารถในการผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้ใช้ภายในประเทศและต่างประเทศ โดยมีการรับรองมาตรฐานสากลโดยมี เป้าหมายสุดท้าย การผลิตอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ คือให้ผู้ผลิตภาคเอกชน และ/หรือภาคเอกชนที่รัฐถือหุ้น (หน่วยงานรัฐไม่เป็นผู้ผลิต)

๓. สนับสนุนกระบวนการวิจัยและพัฒนาที่นำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ

๔. สนับสนุนผลงานวิจัยของโรงงานในความควบคุม ของกระทรวงกลาโหม หรือภาคเอกชนที่ผ่านมาตรฐานของ กท. และทดลองผลิตเพื่อนำไปทดลองใช้งานได้จริงเป็นรูปธรรม

๖. การจัดทำ พ.ร.บ. ให้อำนาจหน่วยผลิต กระทรวงกลาโหม และ พ.ร.บ. ให้อำนาจหน่วยงานวิจัยกระทรวงกลาโหม ในการทำการตลาดและขายผลิตภัณฑ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๗. ปรับระบบบริหารจัดการงบประมาณวิจัยและนวัตกรรมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ กระทรวงกลาโหม

๘. ตลาดเชิงรุก ที่จะต้องมีองค์กรกลางในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในเรื่องการผลิต การจำหน่าย และการวิจัย อย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทุกภูมิภาคทั่วโลก

แผนที่นำทาง Roadmapการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์ในกรอบยุทธศาสตร์ชาติ๒๐ปี

๑. จัดตั้งองค์กรกลางในรูปแบบหน่วยงานอิสระที่มีองค์ประกอบของภาครัฐและภาคเอกชนบูรณาการร่วมกัน

๒. ตลาดเชิงรุก ที่จะต้องมีองค์กรกลางในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศทั้งในเรื่องการผลิต การจำหน่าย และการวิจัย อย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายเพื่อขยายตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมทุกภูมิภาคทั่วโลก

๒ ข้อเสนอแนะ

ปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายแนวทางการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์เชิงพาณิชย์จะประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ได้จะต้องมีปัจจัยและเงื่อนไขความสำเร็จดังนี้

๑. จัดตั้งองค์กรกลางในรูปแบบหน่วยงานอิสระให้สามารถประสานหน่วยงานทั้งภายในกองทัพ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเชื่อมกับภาคเอกชน การตลาด เทคโนโลยี ต่างประเทศ ตลอดจนสามารถกำหนดนโยบายให้ชัดเจนต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดันให้มีผลในทางปฏิบัติ

๒. การผลักดันนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ ให้เป็นรูปธรรม โดยยึดหลัก “พัฒนากิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ โดยบูรณาการขีด

อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ จากการศึกษาที่ต้องเป็นผู้ควบคุม ตรวจสอบ กำกับดูแลภาคเอกชนเป็นหลัก เปลี่ยนเป็นการเป็นผู้ให้บริการและคอยช่วยเหลือสนับสนุนภาคเอกชน

๗. กำหนดนโยบายที่ชัดเจนและต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ภาคเอกชนเกิดความมั่นใจที่จะมาลงทุนหรือร่วมดำเนินกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และจะต้องไม่ให้ภาคเอกชนที่ร่วมกิจการฯถูกแทรกแซงทางด้านการตลาด

๘. ส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาทางการทหารอย่างจริงจังและมากขึ้น โดยมีเป้าหมาย “การพึ่งพาตนเองเพื่อความมั่นคงของประเทศบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง”

๙. กระตุ้นให้ภาคเอกชนมีความตื่นตัวและสร้างแรงจูงใจต่าง ๆ เพื่อมาลงทุนเป็นฐานรองรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อประโยชน์ในการระดมสรรพกำลังทางทหารต่อไป

๑๐. พิจารณาตั้งหรือปรับปรุงหน่วยงานที่สามารถรับผิดชอบการส่งเสริมกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศร่วมกับภาคเอกชนทั้งในด้านการตลาดและการผลิตได้อย่างแท้จริงด้วยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของภาคเอกชนที่มีอยู่แล้ว ทำให้เป็น Flag Ship อาทิเช่นบริษัท ชัยเสรีเม็ท ทอลแอนด์รีบเบอร์ จำกัดซึ่งดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางทหารของหลายประเทศเป็นผู้ผลิตออกแบบ พัฒนาผลิตภัณฑ์คิดค้นระบบ ทั้งภายนอกและภายในสำหรับหน่วยงานทางทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ความมั่นคงของชาติผลิตภัณฑ์จาก ชัยเสรีนั้นมีหลากหลายไม่ว่าจะเป็น ตี้นตะขาบรถถัง ล้อรถถัง ชิ้นส่วนยางติดเหล็ก ข้อต่อสายพานล้อยกสายพาน รวมถึงให้บริการซ่อมรถทหาร ชุดเกราะให้รถ ทหาร และผลิตรถเกราะจนเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมไว้วางใจจากกระทรวงกลาโหม รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากมาย

๑๑. การปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพ

๑๒. การสร้างระบบข้อมูลสารสนเทศของการวิจัยและนวัตกรรมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้มีลักษณะบูรณาการและเชื่อมโยงกันเพื่อการใช้ประโยชน์ในทุกมิติ